

Facultade de Filoloxía e Tradución

(*)

Horarios

Horarios

http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=74

Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios

Materias

Curso 2

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01301	Lingua e comunicación oral e escrita: galego	1c	9
V01G400V01302	Lingua e comunicación oral e escrita: español	1c	9
V01G400V01303	Lingua portuguesa II	1c	6
V01G400V01304	Obras principais das literaturas galega e lusófona	1c	6
V01G400V01401	Sociolingüística	2c	6
V01G400V01402	Retórica e poética	2c	6
V01G400V01403	Latín e literatura grecolatina	2c	6
V01G400V01404	Literatura comparada	2c	6
V01G400V01405	Literatura en lingua española	2c	6

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01901	Morfoloxía da lingua galega	1c	6
V01G400V01902	Fonética e fonoloxía da lingua galega	2c	6
V01G400V01903	Sintaxe da lingua galega I	1c	6
V01G400V01904	Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01905	Sintaxe da lingua galega II	1c	6

V01G400V01906	Historia interna da lingua galega	1c	6
V01G400V01907	Variación e historia externa da lingua galega	2c	9

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01911	Historia e historiografía da lingua española	2c	6
V01G400V01912	Lexicografía do español	1c	6
V01G400V01913	Fonética e fonoloxía da lingua española	1c	6
V01G400V01914	Variedades do español	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01915	Pragmática e discurso	1c	6
V01G400V01916	Semántica e léxico	1c	6
V01G400V01917	Gramática do español	2c	9

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01921	Literatura medieval galego-portuguesa	1c	6
V01G400V01922	Literatura dos 'Séculos Escuros' e do século XIX	1c	6
V01G400V01923	Análise das obras centrais do período Nós	2c	6
V01G400V01924	Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01925	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I	1c	6
V01G400V01926	Xénero e literatura: Galicia e os países lusófonos	1c	6
V01G400V01927	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II	2c	9

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01931	Literatura española medieval	1c	6
V01G400V01932	Literatura española do século XVI	1c	6
V01G400V01933	Literatura española do século XVII	2c	6
V01G400V01934	Literatura española dos séculos XVIII-XIX	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01935	Literatura española dos séculos XX-XXI	1c	6
V01G400V01936	Literatura hispanoamericana I	1c	6
V01G400V01937	Literatura hispanoamericana II	2c	9

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01941	Lingüística aplicada á ensinanza de linguas	1c	6
V01G400V01942	Introdución á ensinanza do español e do galego como L2/LE	1c	6
V01G400V01943	Políticas lingüísticas e ensinanza de linguas	2c	6
V01G400V01944	Variación lingüística e ensinanza de linguas	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01945	As tecnoloxías na ensinanza-aprendizaxe de linguas	1c	6
V01G400V01946	Procesos migratorios e ensinanza de linguas	1c	6
V01G400V01947	Bilingüismo e educación bilingüe	2c	9

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01961	Estética: Palabra e imaxe	1c	6
V01G400V01962	Prácticas textuais: Narración	1c	6
V01G400V01963	Xéneros	2c	6
V01G400V01964	Prácticas textuais: Escritura dramática	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01965	Prácticas textuais: Poesía	1c	6
V01G400V01966	Prácticas textuais: Novos formatos	1c	6
V01G400V01967	Prácticas textuais: Ensaio	2c	9

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01981	Lingua portuguesa III	1c	6
V01G400V01982	Estudos lusófonos I	1c	6
V01G400V01983	Lingua portuguesa IV	2c	6

V01G400V01984	Estudos lusófonos II	2c	6
---------------	----------------------	----	---

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01985	Estudos lusófonos III	1c	6
V01G400V01986	Estudos lusófonos IV	1c	6
V01G400V01987	Seminario de literaturas e culturas lusófonas	2c	9
V01G400V01991	Trabalho de Fin de Grao	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua e comunicación oral e escrita: galego**

Materia	Lingua e comunicación oral e escrita: galego			
Código	V01G400V01301			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Costas González, Xosé Henrique			
Profesorado	Costas González, Xosé Henrique Soto Andión, Xosé			
Correo-e	xcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo alicerzar coñecementos teórico-prácticos da lingua galega nun nivel intermedio-alto oral e escrito nos distintos compoñentes lingüísticos: fónico, ortográfico, morfosintáctico, léxico-semántico e textual.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CE20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Consolidación de aspectos teóricos e prácticos avanzados do galego oral e escrito nos distintos niveis lingüísticos (léxico-semántico, morfosintáctico, fónico e ortográfico) e discursivos	CB1	CG4	CE1	CT1
	CB2	CG10	CE2	CT2
	CB4		CE18	CT5
	CB5		CE20	CT8
				CT10
				CT11
			CT12	

Contidos

Tema	
1.- Situación de contacto galego-castelán en Galicia: as interferencias recíprocas.	1.1.- Interferencias históricas (léxico) 1.2.- Interferencias recentes (fonética, fonoloxía, morfoloxía, sintaxe e léxico).
2.- A comunicación escrita en galego	2.1.- As Normas oficiais. Outras propostas non oficiais. 2.2.- Niveis e rexistros de lingua. 2.3.- Textos especializados: características. 2.4.- Recursos tecnolóxicos para a escrita en galego: dicionarios, correctores, glosarios especializados etc.
3.- A comunicación oral en galego	3.1.- Breve descrición fonética e fonolóxica do galego: interferencias e ortofonía. Niveis e rexistros. 3.2.- Prosodia e entoación. 3.3.- Sintaxe e oralidade.
4.- Léxico e fraseoloxía do galego	4.1.- A restauración léxica do galego. Estandarización. 4.2.- Fraseoloxía do galego.
5.- Comunicación e calidade lingüística en galego	5.1.- Medios de comunicación escritos. 5.2.- Medios de comunicación audiovisuais. 5.3.- Comunicación institucional.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos científicos	0	4	4
Resolución de problemas	15	30	45
Presentación	5	12	17
Traballo tutelado	0	30	30
Actividades introdutorias	2	6	8
Lección maxistral	41	30	71
Saídas de estudo	5	25	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	8	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos científicos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates etc., impartidos por relatores de prestixio e que complementen a formación do alumnado. O alumnado semipresencial poderá ter información destas actividades.
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia contida en cada un dos bloques temáticos e subapartados. Para o alumnado semipresencial faranse seminarios especiais cada catro semanas para resolución de problemas e exercicios.
Presentación	Exposición inividual oral por parte do alumnado dun traballo sobre un dos subtemas do programa. O alumnado semipresencial fará estas exposicións nas sesións de seminarios ou titorías expresamente sinaladas para el. Flexibilidade de datas para facilitar a conciliación.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo proposto polo docente que permita avaliar o coñecemento oral e escrito do alumnado no relativo ao dominio da lingua, técnicas e métodos de comunicación e exposición etc. Nas titorías ou seminarios para alumnado semipresencial tamén se avaliará a corrección oral.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre un tema, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas, directrices dun traballo ou exercicio etc. Ao alumnado semipresencial facilitaráselle por teledocencia ou en titorías ad hoc todo tipo de materiais empregados nas aulas.
Saídas de estudo	Saídas de estudo a territorios onde se falen variedades diatópicas diferenciadas do estándar para a súa audición in situ. Saídas de estudo a centros de difusión do estándar (TVG, RG, RAG, estudos de dobraxe, servizos de normalización etc.).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Resolución de problemas	O alumnado presencial e semipresencial recibirá atención personalizada para clarificar e resolver dúbidas sobre problemas e exercicios, que terá lugar no despacho do profesor e nalgúns casos a través de faitic e do correo electrónico. Dende a coordinación de grao ou por iniciativa do propio docente da materia hanse establecer datas concretas para que o alumnado semipresencial acuda a falar co profesor. O alumnado presencial e semipresencial tamén poderá acudir ao despacho do profesor a resolver problemas e exercicios durante as horas de titorías ou noutras que previamente acorde co docente. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia. As datas poden flexibilizarse en función da conciliación.
Traballo tutelado	O alumnado presencial e semipresencial recibirá atención personalizada para resolver dúbidas e problemas relacionados cos traballos que debe realizar. A atención pode flexibilizarse máis en función da conciliación. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Eventos científicos	Asistencia a algunha actividade de formación paralela relacionadas coa materia	2	CB1 CB2 CB4 CB5	CG4 CG10	CE1 CE2 CE18 CE20	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Actividades semanais ou cada dúas semanas en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.	10	CB1 CB2 CB4 CB5	CG4 CG10	CE1 CE2 CE18 CE20	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Presentación	Exposición oral individual por parte do alumno, diante do docente, e/ou dun grupo de estudantes, dun tema que verse sobre contidos da materia ou dos resultados de traballos, exercicios, un proxecto, etc. Terase en conta a corrección oral. Esta exposición terá lugar no último mes de curso.	5	CB1 CB2 CB4 CB5	CG4 CG10	CE1 CE2 CE18 CE20	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Traballo tutelado	Elaboración de 1 traballo longo ou dous traballos máis curtos propostos polo docente, que permitan avaliar a competencia do alumnado no relativo ao dominio da lingua, técnicas e mecanismos de redacción dun texto. Terase en conta a corrección escrita.	15	CB1 CB2 CB4 CB5	CG4 CG10	CE1 CE2 CE18 CE20	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exercicios semanais de tipo práctico e reposta breve e rápida.	8				
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exercicio compilatorio de toda a teoría e práctica exposta nas aulas. Combínanse preguntas teóricas con exercicios prácticos sobre temas do programa. Esta proba (na data oficial da FFT) pode completarse cunha entrevista con cada un dos alumnos para avaliar a competencia en comunicación oral. As datas de realización poden flexibilizarse por mor da conciliación.	55	CB1 CB2 CB4 CB5	CG4 CG10	CE1 CE2 CE18 CE20	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución semanal ou quincenal de problemas e exercicios de ámbito oral e escrito, relacionados coa comunicación lingüística, coa corrección de textos así coma co coñecemento da lingua estándar e dos rexistros, coa fraseoloxía, a oralidade, a tipoloxía textual, etc.	5	CB1 CB2 CB4 CB5	CG4 CG10	CE1 CE2 CE18 CE20	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria 1: na primeira edición de actas (xaneiro/maio), o estudantado será avaliado ben mediante o sistema de avaliación continua, con asistencia a clase (que é un dereito, non un deber) dun mínimo do 80% agás para casos xustificadas de conciliación e que poidan seguir a materia por faitic mediante traballos diversos de curso) a través da

realización de probas, exercicios e traballos, ben mediante o sistema de avaliación única, que consistirá na realización dun exame na data marcada polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT. A última proba do sistema de avaliación continua coincidirá co exame oficial marcado para o alumnado de avaliación única. Pode formar parte desta proba longa unha entrevista/conversa con cada un dos estudantes, que servirá para determinar o grao de competencia oral en lingua galega, ao longo das últimas semanas do curso conforme se ha concretar na aula e por faitic. Ao alumnado semipresencial só se lle esixe presencialidade para o exame escrito e oral e para certas cuestións puntuais de atención personalizada.

Convocatoria 2: na segunda edición de actas (xullo), o alumnado tanto de avaliación continua coma única deberá realizar un único exame, na data marcada polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT, no que dará conta do seu coñecemento dos contidos da materia. Nesta convocatoria examínase só das partes suspensas, sempre que non superen o 50% do total de contidos. De superarse esta cifra, o alumnado debe examinarse da totalidade dos contidos. En posteriores convocatorias, fará falla recuperar toda a materia. Algunha data pode flexibilizarse para casos demostrados de conciliación, enfermidade...

O alumnado semipresencial deberá asistir a un mínimo de catro clases e tres titorías. O profesor porase en contacto con este alumnado a comezo de curso a través do correo electrónico, da plataforma faitic ou do campus remoto. O alumnado semipresencial poderá realizar as probas do sistema de avaliación continua, outras probas previamente acordadas co profesor ou presentarse a un exame de avaliación única na data marcada polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT. Tocante a partes aprobadas ou suspensas, aplícase o mesmo criterio indicado anteriormente para o resto do alumnado. Poden acordar co profesor a realización de probas mediante o campus remoto da UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, R. /X. Xove, **Gramática da lingua galega**, 1º, Galaxia, 2002
Ballenato, G., **Comunicación eficaz**, 1º, Pirámide, 2013
Collard, G., **El arte de hablar en público**, 1ª, Mensajero, 2012
Bizcarrondo, G. / Urrutia, H., **Escribir y editar. Guía práctica para la redacción y edición de textos**, Universidade de Deusto, 2010
Carballeira, X. M., **Gran diccionario Xerais da lingua (2 vols)**, 1ª, Xerais, 2009
Editorial Ir Indo/Xunta de Galicia, **DIGALEGO**, Ir Indo/Xunta de Galicia, 2014
Estrela, E. et al., **Saber Escrever Saber Falar**, 12ª, Dom Quixote, 2013
Freixeiro, X. R., **Gramática da lingua galega (4 vols.)**, 2ª, A Nosa Terra, 2007
Instituto da Lingua Galega, **Diccionario de pronuncia da lingua galega**, ILG/USC, 2016
López, X. et al., **Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión**, 2ª, Baía, 2011
Real Academia Galega, **Diccionario da Real Academia Galega**, RAG, 2016
Real Academia Galega /Instituto da Lingua Galega, **Normas ortográficas e Morfolóxicas do idioma galego**, 23ª, RAG/ILG, 2012
Pena, X. R., **Diccionario Cumio de expresións e frases feitas (castelán-galego)**, 1ª, Edicións do Cumio, 2002

Bibliografía Complementaria

Cassany, D., **Afilar el lapicero**, 2ª, Anagrama, 2013
Costas, X. H., **Os xentilicios de Galicia e dos outros territorios da lingua galega**, 1º, Universidade de Vigo, 2016
Domínguez, C., **Técnicas de expresión oral. O uso expresivo da voz**, Galaxia, 2004
Davis, F., **La comunicación no verbal**, Alianza, 2011
Fernández, B. (dir.), **Diccionario de usos e dificultades da lingua galega**, 2ª, Galaxia, 2004
López, C. / Soto, R., **Diccionario de fraseoloxía galega**, 1ª, Xerais, 2008
Merayo, A., **Curso práctico de técnicas de comunicación oral**, Tecnos, 2012
Mosquera, E., **Didáctica da lingua e novos soportes comunicativos. A linguaxe SMS.**, 1ª, ASPG, 2013
Regueira, X. L., **Oralidades: reflexións sobre a lingua falada no século XXI**, 1ª, RAG, 2012
Ribeiro, Lair, **La Comunicación eficaz**, 2ª, Vintage, 2017
Rodríguez, A. (dir.), **La escritura cotidiana contemporánea: Análisis lingüístico y discursivo**, 1ª, Universidade de Vigo, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Sociolingüística/V01G400V01401
Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902
Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega/V01G400V01904

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua e comunicación oral e escrita: español/V01G400V01302

Outros comentarios

O alumnado de intercambio debe posuír un nivel B2 de galego, portugués ou español.

Recoméndase cursar as materias do módulo de Lingua galega de 3º e 4º.

O alumnado recibirá nas clases e a través de Faitic nova bibliografía, ademais da que figura aquí.

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesta proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

O alumnado presencial terá facilidades para a conciliación e poderán contemplarse excepcións na avaliación continua e nas porcentaxes de asistencia a aulas.

O alumnado semipresencial terá facilidades para a consecución do material, ben sexa a través da plataforma faitic ben sexa acordando datas de xuntanza co profesor. Isto último é de aplicación para as cuestións que demanden atención personalizada. Os exames escritos ou orais serán sempre presenciais para este alumnado.

É recomendable o uso periódico da biblioteca para consulta do material fornecido na bibliografía da materia e nas clases.

O alumnado é responsable de consultar os materiais e as novidades a través da plataforma Faitic (documentos, exercicios, anuncios, cualificacións...) e de coñecer as datas nas que terán lugar as probas de avaliación.

Plan de Continxencias

Descrición

Tanto en ensino presencial coma no virtual (por campus remoto e faitic) mantemos as mesmas metodoloxías e probas de avaliación. Chegado o caso, as titorías presenciais convertémolas en virtuais a través do campus remoto e de faitic. Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua e comunicación oral e escrita: español**

Materia	Lingua e comunicación oral e escrita: español			
Código	V01G400V01302			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Sueiro Justel, Joaquín			
Profesorado	Sueiro Justel, Joaquín			
Correo-e	jsueiro@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	A materia revisa e reforza os coñecementos de lingua española que ten o alumnado. Ademais, a materia incide na aplicación práctica da norma académica adaptada á construción de discursos orais e escritos de carácter formal en contextos comunicativos diversos.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB4	Que o estudiantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Consolidación de aspectos teóricos e prácticos avanzados do español oral e escrito nos distintos niveis lingüísticos (léxico-semántico, morfosintáctico, fónico e ortográfico) e discursivos.	CB1	CG1	CE1	CT2
	CB2	CG9	CE2	CT10
	CB4		CE20	CT11
	CB5			

Contidos

Tema	
1. Norma e uso da lingua española.	1.1. Norma e uso. 1.2. A norma académica e o concepto de estándar culto en español. A política lingüística panhispánica da RAE 1.3. Orto(tipo)grafía, ortofonía e ortoloxía.
2. A comunicación oral en español.	2.1. O discurso oral formal. 2.2 Corrección e precisión lingüística. 2.3. A comunicación non verbal.
3. A norma académica e o léxico.	3.1. Corrección no léxico: neoloxismos, préstamos, cultismos; erros habituais. 3.2. Materiais de consulta: dicionarios, gramáticas, manuais de estilo.

4. Organización e creación de textos.

4.1. Aspectos de gramática normativa.

4.2. A linguaxe inclusiva e o funcionamento do xénero gramatical.

4.3. Coherencia, cohesión e adecuación.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	22	44	66
Resolución de problemas	40	81	121
Presentación	4	12	16
Traballo tutelado	2	10	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Recoméndase vivamente ao alumnado de réxime semipresencial que, de non poder asistir a esta sesión, na que se proporcionará información sobre o desenvolvemento e planificación do curso, se poñan en contacto coa docente por correo electrónico o antes posible para tratar estes asuntos.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que oa alumna ou alumno ten que desenvolver. O alumnado de réxime semipresencial terá acceso aos materiais necesarios a través da plataforma de teledocencia.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións apropiadas ou correctas mediante a aplicación de diferentes rutinas ou procedementos. O alumnado de réxime semipresencial poderá acceder aos exercicios que se traballaron nas clases prácticas a través da plataforma de teledocencia; poderá entregalos para a súa corrección e comentario, cando cumpra, a través dos medios dispostos (plataforma, correo electrónico, etc.) nos prazos que se determinen. Téñase en conta que parte dos temas que figuran na sección de "Contidos" non se abordará nas clases teóricas, senon que se tratará íntegramente nas sesións prácticas (o tema 3, por exemplo).
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante a docente e un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...
Traballo tutelado	A alumna ou alumno, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiarao na resolución das actividades e exercicios que se propoñan.
Presentación	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiarao na preparación das presentacións ou exposicións orais.
Traballo tutelado	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiarao na preparación dos traballos tutelados.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias	Avaliadas		
Resolución de problemas	-Exame: exercicios, actividades ou problemas (20%). -Presentación de dous exercicios breves ao longo do cuadrimestre. (10%)	20	CB1 CB2	CG1	CE1 CE2 CE20	CT2 CT10
Presentación	Presentación oral dun traballo individual cuxo tema se acordará previamente coa docente	30	CB4 CB5		CE1	CT2
Traballo tutelado	Presentación dun traballo escrito sobre un tema relacionado coa materia.	30	CB1 CB4 CB5	CG9	CE1 CE20	CT2 CT10 CT11

Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame: pregunta(s) aberta(s) sobre un tema do programa	10	CB2 CB5	CG1	CE2	CT10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame: preguntas breves sobre aspectos concretos do programa	10	CB2 CB5	CG1	CE2	CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Todas as alumnas e alumnos, tanto de réxime presencial como semipresencial, serán avaliados co sistema de **avaliación continua**, que require a presentación de dous exercicios breves -un deles poderá ser oral- (10%) e un traballo escrito (30%), unha presentación oral (30%) e un exame (30%). Neste exame, que terá lugar na data prevista no calendario oficial da Facultade, concéntranse as partes da avaliación definidas como "exame: preguntas abertas", "exame: preguntas breves" e "exame: exercicios, actividades e problemas".

Non se esixe asistencia a clase, aínda que se recomenda a todo o alumnado, presencial e semipresencial, que asista na medida das súas posibilidades.

A entrega do traballo tutelado se programará para a terceira semana de novembro (23-27).

As presentacións orais terán lugar na semana do 14 ao 18 de decembro. Estas datas son orientativas e pode ser necesario modificalas dependendo da marcha do curso; o alumnado, asista ou non a clase, debe manter o contacto coa docente e estar pendente da plataforma MOOVI para estar ao tanto das novidades ou axustes que se poidan producir.

Quen atope dificultade para respectar os prazos de entrega dos exercicios deberá contactar coa docente, que terá en consideración as circunstancias en cada caso e decidirá se procede facer algunha excepción. No caso do alumnado semipresencial, haberá flexibilidade na fixación da data para as presentacións orais.

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

As alumnas e alumnos, tanto de réxime presencial como semipresencial, que non alcancen o aprobado na primeira oportunidade poderán presentarse en xullo, na data oficial correspondente, nas mesmas condicións que as que rexen para xaneiro. Isto implica que, ademáis de facer o exame, terán que facer entrega do traballo tutelado e realizar unha presentación oral. Poderán entregar tamén os exercicios breves. O alumnado que se atope no caso de ter aprobada algunha proba poderá conservar as cualificacións desa parte ou partes, previo acordo coa profesora, na oportunidade de xullo.

Tanto na primeira como na segunda edición das actas, non se poderá obter a calificación de aprobado si non se alcanza un máximo de 5 puntos (sobre 10) en cada unha das partes que se indican a continuación: exame (no seu conxunto), presentación oral e traballo tutelado escrito.

Tanto nos exames como no resto dos exercicios e probas propostos se penalizarán os erros de expresión (ortografía, puntuación, incoherencias sintácticas, uso inadecuado do léxico, etc.). No caso de que se detecte copia ou plaxio nalgunha proba, esta non se puntuará.

O alumnado erasmus interesado en cursar a materia deberá ter presente que resulta altamente recomendable ter un nivel de lingua española igual ou superior a C1.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cassany, Daniel, **La cocina de la escritura**, 21, Anagrama, 2012

Martínez de Sousa, José, **Ortografía y ortotipografía del español actual**, 3, Trea, 2014

Fernández Romero, Jose Antonio, **Manual guía atípico y sinóptico para la corrección de textos (ortografía y morfosintaxis)**, 1, Uvigo, 2012

Montolío, Estrella (coord), **Manual práctico de escritura académica**, 1, Ariel, 2000

Real Academia Española, **Ortografía de la lengua española**, 1, Espasa, 2010

Real Academia Española, **Diccionario panhispánico de dudas**, 1, Santillana, 2005

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española, **Nueva gramática de la lengua española**, 1, Espasa, 2009

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

O alumnado debe responsabilizarse de consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC, onde a docente irá pondo á súa disposición os temas e exercicios que se vaian traballando en clase.

O alumnado semipresencial debe tomar contacto coa docente no comezo do curso, (pode ser por correo electrónico); recoméndase que asista ás sesións de titorías colectivas que a coordinación do grao planificará periodicamente. En todo caso, o alumnado debe manterse en contacto coa docente a través dos medios dispoñibles (fundamentalmente, correo electrónico e asistencia a titorías individuais).

O alumnado erasmus interesado en cursar a materia deberá ter presente que resulta altamente recomendable ter un nivel de lingua española igual ou superior a C1.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS E DA AVALIACIÓN===

Manteranse as metodoloxías, contidos, sistemas de avaliación e titorías, coa excepción de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e MOOVI).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na aula mentres a outra parte seguirá a docencia dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono se a ferramenta utilizada así o aconsella, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, mentres que os grupos e as quendas se adaptarán para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua portuguesa II**

Materia	Lingua portuguesa II			
Código	V01G400V01303			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Galego Portugués			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Arias Freixedo, Xosé Bieito			
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	<p>Pretende-se que os(as) alumnos(as) adquiram conhecimentos intermédios de Língua Portuguesa até ao nível B1 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas, junto com conhecimentos sobre as culturas de expressão portuguesa no mundo.</p> <p>Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhana como línguas maternas, de maneira que a progressão costuma ser rápida. Por isso, não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B1 nestas línguas e, como mínimo, um nível A2 alto em Língua Portuguesa.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Dominio oral e escrito do idioma portugués como lingua estranxeira, chegando ao nivel B2 do Marco Común Europeo de Referencia das Linguas (equivalente ao Diploma Intermédio de Português Língua Estrangeira, e ao Certificado de Proficiência em Língua Portuguesa para Estrangeiros).	CB1	CG1	CE1	CT1
	CB2	CG4	CE2	CT2
	CB5	CG6	CE15	CT5
		CG9		CT8
		CG10		CT10
				CT11
				CT12

Contidos

Tema	
Conteúdos gramaticais	Conhecimento específico do idioma referentes do nível A2 ao nível B1 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas.
Conteúdos lexicais	Revisão de conteúdos do curso anterior. Léxico específico do nível B1 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas.
Conteúdos Pragmáticos	Expressão oral e escrita do idioma (trabalhos escritos e apresentações). Compreensão oral e escrita do idioma (atividades diversas). Expressões idiomáticas.
Cultura Lusófona	Alguns aspetos pertinentes à cultura dos países lusófonos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	13	23	36
Actividades introdutorias	1	3	4
Eventos científicos	4	4	8
Traballo tutelado	12	22	34
Estudo previo	2	8	10
Presentación	2	10	12
Resolución de problemas de forma autónoma	6	12	18
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	6	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	12	14
Práctica de laboratorio	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Apresentación do programa, diretrizes a serem cumpridas no decorrer do curso. Os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes conteúdos nas tutorías individuais (sejam presenciais ou à distancia). Indicar-se-lhes-á a bibliografía que pode substituír ou complementar esas tutorías; e disporán em Moovi de material específico.
Actividades introdutorias	Revisão do conteúdo aprendido no curso anterior. Exercícios orais e escritos. Nas tutorías, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán indicacións sobre os trabalhos que deberán realizar em vez destas actividades.
Eventos científicos	Palestras, seminários e outros eventos ofrecidos na Faculdade ou em outros espaços culturais. Nas tutorías, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán indicacións sobre os trabalhos que deberán realizar em vez destas actividades.
Traballo tutelado	Trabalhos centrados na expresión oral que permitan avaliar o proceso de aprendizagem do idioma. Nas tutorías, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán indicacións sobre os trabalhos que deberán realizar em vez destas actividades.
Estudo previo	Leitura de libros, contos, etc. com o propósito de incrementar o conhecimento do idioma. Apresentação, em sala de aula, do conteúdo lido. Nas tutorías, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán indicacións sobre os trabalhos que deberán realizar em vez destas actividades.
Presentación	Apresentações de trabalhos sobre aspetos da cultura lusófona. Nas tutorías, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán indicacións sobre os trabalhos que deberán realizar em vez destas actividades.
Resolución de problemas de forma autónoma	Exercícios gramaticais para comprobar o grau de aprendizagem do idioma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Trabalho tutelado Trabalhos desenvolvidos com foco especial na expressão oral. Atenção personalizada em tutorias tanto individuais como em grupo. Para além do seguimento presencial, oferecer-se-á também, mediante comunicação eletrónica, atenção para assuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, oferecer-se-á atenção personalizada mediante comunicação eletrónica (correio eletrónico, plataformas docentes, videoconferência, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicação presencial sempre que seja possível.

Presentación Apresentações com o objetivo de verificar o trabalho autónomo do aluno ao investigar temas propostos pelo professor. Atenção personalizada em tutorias tanto individuais como em grupo. Para além do seguimento presencial, oferecer-se-á também, mediante comunicação eletrónica, atenção para assuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, oferecer-se-á atenção personalizada mediante comunicação eletrónica (correio eletrónico, plataformas docentes, videoconferência, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicação presencial sempre que seja possível.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Prova de contido especificamente gramatical e lexical.	15	CB2 CB5	CE15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Prova em que a/o estudante demonstrará a sua capacidade de comprensión de um texto escrito e/ou oral em língua portuguesa, a sua capacidade de argumentar, assim como a sua competência escrita e/ou oral em língua portuguesa.	50	CB1 CB2 CB5	CG1 CE15
Práctica de laboratorio	Prova oral, apresentação de trabalhos, etc.	35	CB1 CB2 CB5	CG1 CE15

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os(as) alunos(as) deverão escolher, de forma obrigatória, nas duas primeiras semanas do quadrimestre em questão, entre duas opções: um sistema de avaliação contínua (cf. supra descrição em "avaliación") ou um sistema de avaliação única.

Recomenda-se optar pelo primeiro sistema (avaliação contínua), uma vez que se trata do ensino de uma língua estrangeira. É muito recomendável participar com regularidade nas aulas. Quem não tiver a possibilidade de assistir a um mínimo de 80% das aulas deve comunicá-lo ao professor. A não realização de provas ou exercícios parciais, previstos pelo sistema de avaliação contínua, terá como consequência a reprovação, com uma classificação de 0 (zero) valores.

A data do último exame de avaliação contínua coincidirá com a data do exame de "avaliação única" indicada no calendário oficial da FFT (disponível em <http://fft.webs.uvigo.es/horarios-curso-academico>). A prova oral realizar-se-á no mesmo dia, imediatamente a seguir ao exame escrito. É preciso superar ambas as provas para obter uma classificação positiva na cadeira.

A cópia ou o plágio nos respectivos exames de avaliação contínua ou única serão penalizados com uma classificação de 0 (zero) valores.

Recomenda-se a todas e a todos os estudantes, independentemente do sistema de avaliação escolhido, a assistência regular às aulas e às horas de atendimento como, também, a consulta dos materiais e informações específicos na plataforma de teledocência Moovi.

Estudantes inscritos na modalidade semipresencial

Os estudantes inscritos na modalidade semipresencial podem assistir a uma sessão de atendimento semanal. Recomenda-se assistir de forma regular.

Os estudantes que se incorporem a este sistema a partir das últimas convocatórias de inscrição devem contactar o professor rapidamente, para que possam recuperar os temas já abordados desde setembro.

A aprendizagem semipresencial de língua portuguesa requer uma rotina de trabalho individual, muita disciplina, assim como um horário e hábitos diários de leitura e de audição em língua portuguesa.

A avaliação contínua das pessoas inscritas em modo semipresencial implica a realização de exercícios indicados pelo professor através ou da plataforma Moovi ou por e-mail, dentro dos prazos indicados, e, na medida das possibilidades de cada um/a, a assistência regular às horas de atendimento previstas para este grupo de estudantes.

Quem não puder realizar os exercícios programados dentro dos prazos terá que realizar os exames escrito e oral da avaliação única (cf. descrição supra).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Com ou sem Acento?, Porto Editora, 2012

Ciberdúvidas da Língua Portuguesa,

Corrector ortográfico e sintáctico,

Dicionário Priberam da Língua Portuguesa,

Dicionários on-line de idiomas,

Português para estrangeiros: Gramática básica,

Boléo, Ana, **Por falar nisso ... Manual de expressão oral em português**, Lidel, 2019

Coimbra, Isabel, e Coimbra, Olga, **Gramática Ativa 1**, Lidel, 2011

Cunha, Celso e Lindley Cintra, **Nova Gramática do Português Contemporâneo**, Sá da Costa, 2000

Duarte, Gonçalo, **Histórias de bolso : 21 contos de autores lusófonos anotados para estrangeiros / escolha dos textos, anotações e exercícios**, Lidel, 2016

Júnior, Joaquim Mattoso Câmara, **Estrutura da Língua Portuguesa**, Vozes, 1989

Kuzka, Robert, **Passaporte para português. 2, Livro do aluno, nível B1**, Lidel, 2018

Mascarenhas, Lúcia; Sousa, Susana Carvalho, **Cultura e história de Portugal : ensino português no estrangeiro, vol. 1 A2/B1**, Porto Editora, 2013

Rosa, Leonel Melo, **Vamos lá começar! : explicações e exercícios de gramática e de vocabulário : níveis elementar**, Lidel, 2002

Ruela, Isabel, **Vocabulário Temático**, Lidel, 2015

Bibliografía Complementaria

Cristóvão, Fernando (dir. e coord.), **Dicionário Temático da Lusofonia**, Texto Editores, 2005

Machado, José Barbosa, **Introdução à História da Língua e Cultura Portuguesas**, Edições Vercial, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Segundo idioma estranxeiro III: Português/V01G180V01306

Segundo idioma estranxeiro IV: Português/V01G180V01406

Outros comentarios

No proceso de avaliación ter-se-á em conta não só a pertinência e qualidade do conteúdo das respostas, mas também a correção linguística.

Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhana como línguas maternas, de maneira que a progressão costuma ser rápida. Por isso, não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B1 nestas línguas e, como mínimo, um nível A2 alto em Língua Portuguesa.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET

DOCENCIA NON PRESENCIAL

*Metodoloxías docentes.

En caso de que as circunstancias obriguem a unha docencia non presencial, manteranse a maior parte das metodoloxías docentes, dado que o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Moovi das indicacións puntuais e dos materiais necesarios para acompañar os eventos docentes e divulgativos.

Procurarase restringir ao máximo a sesión maxistral e utilizarase a sala virtual do profesorado para as postas en común e resolución de dúbidas, a corrección de exercicios e a resolución de problemas.

En xeral, indicaranse semanalmente os contidos que se van tratar, así como os materiais que deberán consultar e os exercicios que deberán realizar e entregar.

* Titorías (Mecanismo non presencial de atención ao alumnado).

As titorías non presenciais realizaranse por medio da plataforma Moovi, a través do correo electrónico e de ser o caso, a través da sala virtual do profesorado.

* Contidos a impartir

Os contidos son os mesmos que na modalidade presencial.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía indicada para a modalidade presencial inclúe manuais materiais para a auto-aprendizaxe.

Na propia plataforma Faitic da materia hai materiais bibliográficos útiles para unha aprendizaxe autónoma.

*Avaliación

Mantéñense todas as probas previstas para a modalidade presencial, dado que poden ser realizadas por vía telemática a través de Faitic ou da aula virtual.

* Información adicional

É responsabilidade do alumnado manter o contacto co profesorado así como a súa participación activa no desenvolvemento da docencia, participando nas actividades docentes e realizando as probas de avaliación.

As comunicacións do profesorado co alumnado terán un carácter xeral e irán dirixidas ao grupo, polo que é responsabilidade do alumnado estar pendente desas informacións.

En caso de ter algún problema de tipo técnico que dificulte o acceso á docencia virtual, o alumnado debe poñelo canto antes en coñecemento dos servizos técnicos da universidade (SAUM), onde poderá recibir asesoramento.

====DOCENCIA COMBINADA: PRESENCIAL/NON PRESENCIAL====

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Obras principais das literaturas galega e lusófona**

Materia	Obras principais das literaturas galega e lusófona			
Código	V01G400V01304			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Angueira Viturro, Anxo			
Profesorado	Angueira Viturro, Anxo Monteagudo Alonso, Antía			
Correo-e	angueira@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Visión xeral dos textos e autores principais das literaturas galega e lusófona.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Adquisición dos fundamentos teóricos sobre autores e obras narrativas e ensaísticas dos sistemas literarios galego e da lusofonía. Coñecementos e destrezas para analizar textos narrativos e ensaísticos, así como sintetizar, relacionar e describir estas tradicións literarias nos seus distintos ámbitos culturais e sociais. Estudo das obras máis importantes así como dos movementos literarios.	CB1	CG1	CE3	CT2
	CB2	CG2	CE6	CT5
	CB5	CG5		CT8
		CG7		CT10
				CT11 CT12

Contidos

Tema

1. Épica e descubertas nos inicios da literatura galega e portuguesa: Camoens, Mendes Pinto e Pondal.	A emerxencia de novas literaturas. A emerxencia das literaturas hispánicas. Teoría das literaturas emerxentes. O caso portugués. O caso galego. Os procesos de emancipación nacional e literaria dos países lusófonos. Mendes Pinto. Camoens. Eduardo Pondal. A épica e a nova épica.
2. O século XIX: De Rosalía a Eça de Queirós.	O século XIX nas literaturas ibéricas. Lingua, literatura e nación. A tradición literaria portuguesa e brasileira á altura do S. XIX. A tradición literaria galega á altura do S. XIX
3. As vangardas en Galicia, Portugal e Brasil: Pessoa, Manoel Antonio e Oswald de Andrade.	A caída do Antigo Réxime. A revolución industrial. O réxime liberal burgués. Os manifestos vangardistas. A vangarda en Europa. En Portugal, Galicia e Brasil.
4. Literatura brasileira: Jorge Amado.	A literatura brasileira. Períodos, obras e autores principais do S. XX. Referencia: a figura de Jorge Amado.
5. Literaturas africanas de lingua portuguesa: Mia Couto.	As literaturas africanas. Períodos, obras e autores principais do S. XX. Referencia: a figura de Mia Couto.
6. Textos de referencia da literatura galega 1: Blanco Amor	A literatura galega de posguerra. Existencialismo. Realismo. Realismo Máxico. A Nova Narrativa Galega. Referencia: A Esmorga de Eduardo Blanco Amor.
7. Textos de referencia da literatura galega 2: Álvaro Cunqueiro	A literatura galega de posguerra. Existencialismo. Realismo. Realismo Máxico. A Nova Narrativa Galega. Referencia: a obra de Álvaro Cunqueiro.
8. Textos de referencia da literatura galega 3: Méndez Ferrín.	A literatura galega de finais do franquismo e dos inicios da transición democrática. Referencia: a obra de Xosé Luís Méndez Ferrín

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	32	36	68
Traballo tutelado	13	36	49
Resolución de problemas	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. Algunhas sesións desta materia realizaranse a través de docencia virtual síncrona. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de titoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Moovi de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso que consideren os profesores.
Traballo tutelado	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	O profesor responderá ás consultae ou dúbidas individuais, e fará suxestións específicas segundo os interese e aptitudes de cada alumno.
Traballo tutelado	Cada traballo será titorizado individualmente polo profesor durante a súa realización (sexa por medio de titorías presenciais, sexa mediante correo electrónico, etc.). Cada alumno recibirá, a posteriori, un comentario específico sobre o seu traballo.

Avaliación

Descrición		Cualificación	Competencias Avaliadas			
Lección maxistral	Os contidos desenvolvidos ó longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ó final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial tamén está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na mesma data.	70	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Traballo tutelado	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para seren expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15		CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na data oficial de exames da FFT.	15	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á segunda edición de actas; realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

1.- recoñecemento de textos, 2.- comentario de textos, 3.- preguntas curtas de resposta curta e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Saraiva, A. J. & Lopes, Ó., **História da literatura portuguesa**, 16ª, Porto Editora, 1996

Tarrío, Anxo, **Literatura galega: aportacións a unha historia crítica**, 2ª, Edicións Xerais, 1998

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Língua portuguesa II/V01G400V01303

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura comparada/V01G400V01404

Plan de Continxencias

Descrición

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías na docencia realizada a través das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Moovi).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Sociolingüística				
Materia	Sociolingüística			
Código	V01G400V01401			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Tradución e lingüística			
Coordinador/a	Rodríguez Yáñez, Xoan Paulo			
Profesorado	Rodríguez Yáñez, Xoan Paulo			
Correo-e	xoanp@uvigo.es			
Web	http://journals.equinoxpub.com/index.php/SS			
Descrición xeral	Estudo da natureza cultural e social das linguas, así coma da súa heteroxeneidade interna e externa, plasmadas na fala e na interacción.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE13	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua galega/española.
CE15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe		Competencias			
Resultados de aprendizaxe					
Familiarizar ó alumnado coa natureza socio-cultural das linguas, a través dunha introducción básica (conceptual, teórica e metodolóxica) á sociolingüística xeral, sempre nunha perspectiva reflexiva.	CB1 CB2	CG1 CG7 CG8	CE5	CT5 CT10	
Aplicar directamente ditos coñecementos ás linguas galega e castelá (e tanto na área peninsular coma americana), e para cada un dos temas tratados, con exposición específica do estado da cuestión de cada tema nos eidos sociolingüísticos galego, hispánico e lusófono.	CB1		CE13 CE15	CT1	
Iniciar ó alumnado en pequenas tarefas de investigación sociolingüística, que inclúan observación, traballo de campo e obtención de datos con distintas metodoloxías (cualitativas e cuantitativas), análise dos mesmos e, no seu caso, propostas de intervención.	CB1 CB5	CG2 CG6	CE5 CE13 CE15	CT1 CT2 CT8 CT11 CT12	

Contidos	
Tema	

Tema 1. Introducción ó estudo da heteroxeneidade das linguas.	1.1 Noción de sociolingüística. A natureza do constructo "lingua". 1.2 Noción de culturas. 1.3 Noción de sociedades. 1.4 A heteroxeneidade interna das linguas. 1.5 A heteroxeneidade inter-lingüística. 1.6 Conceptos centrais. 1.7 Escolas sociolingüísticas.
Tema 2. O estudo da heteroxeneidade interna das linguas.	2.1 Por que non falamos todos igual? 2.2 Por que cambian as linguas? 2.3 As variedades lingüísticas. 2.4 Xéneros discursivos, estilos, rexistros. 2.5 Linguas e códigos comunicativos. 2.6 Que podemos entender por "contexto"?
Tema 3. O estudo da heteroxeneidade inter-lingüística.	3.1 Tipos sociolingüísticos de linguas. 3.2 O bilingüismo (plurilingüismo e multilingüismo) no mundo. 3.3 Paradigmas sociolingüísticos para o seu estudo. 3.3.1 A pragmática da conversa bilingüe. 3.3.2 A gramática da conversa bilingüe. 3.3.3 A perspectiva diacrónico-estructural: o contacto de linguas. 3.3.4 A descrición das "situacións sociolingüísticas" do mundo. 3.3.5 As linguas como artefactos simbólicos. 3.3.6 A socialización bilingüe. 3.3.7 A intervención sobre as linguas. 3.4 Conceptos e terminoloxía básica de cada un dos paradigmas.
Tema 4. Interacción e identidades.	4.1 A fala como fenómeno central. 4.2 Identidades, linguas e usos. 4.3 Da pragmática lingüística á sociolingüística interpretativa. 4.4 Análise da cortesía na interacción. 4.5 Análise da fala bilingüe. 4.6 Análise das identidades de xénero.
Tema 5. Variación e cambio lingüístico.	5.1 O variacionismo laboviano. 5.2 Como estudar a variación lingüística? 5.3 Como cambian as linguas?
Tema 6. Desigualdades sociais e desigualdades lingüísticas.	6.1 A diversidade lingüístico-cultural do mundo na era global. 6.2 Desenvolvemento social e recuperación lingüística. 6.3 A socialización lingüística infantil: da familia á escola.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	24	40	64
Resolución de problemas	20	12	32
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	50	54

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación dos contidos esenciais da materia (e distinción respecto daqueles accesorios). Clarificación do aparato conceptual e terminolóxico-técnico (ó que se lle dará a máxima importancia). Orientación sobre as lecturas obrigatorias. O alumnado semipresencial terá á súa disposición (en Moovi) os materiais base de cada un dos temas, incluídas as indicacións sobre as lecturas obrigatorias (lecturas que son comúns a todo tipo de alumnado).
Resolución de problemas	Aplicación dos contidos teóricos á resolución de prácticas, que deberán ser resoltas na casa polo alumno e posteriormente corrixidas en clase. O alumnado semipresencial terá á súa disposición (en Moovi) as prácticas de cada un dos temas - que, vía electrónica e/ou en titorías, poderán ser comentadas co profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Calquera alumno (presencial ou semipresencial) poderá recabar a axuda do profesor, en titorías ou vía electrónica. Por outro lado, ó comezo de cada clase o profesor abrirá un tempo de consulta de dúbidas sobre os contidos da materia. O profesor daralle a máxima importancia ás devanditas consultas de dúbidas na propia clase, que pasan así a formar parte nuclear da disposición participativa do alumnado e do traballo desenvolto na casa (realización das lecturas, comprensión do explicado, traballo día a día, etc.)

Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Haberá dúas probas escritas liberatorias, con parte teórica e parte práctica. A da primeira metade da materia distribuirase o 15 de marzo de 2022 e deberá ser entregada o 1 de abril. A da segunda metade da materia, distribuirase o 1 de maio e deberá ser entregada o 15 de maio de 2022. Nas dúas probas inclúense todas as lecturas obrigatorias de cadansúa parte, ademais dos contidos teóricos e prácticos respectivos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Aplicación dos contidos teóricos á resolución de prácticas, que deberán ser resoltas na casa polo alumno e posteriormente explicadas e corrixidas en clase. Valorarase moi especialmente a disposición participativa do alumnado e a súa consulta de dúbidas semana a semana.	20	CB1 CB5 CG2 CG6 CE13 CE15 CT1 CT10 CG7 CG8
Resolución de problemas e/ou exercicios	Entrega por escrito de dúas tandas (liberatorias) de problemas e exercicios. A primeira (da primeira parte da materia), distribuirase o 15 de marzo de 2022, e deberá ser entregada o 1 de abril. A segunda (da segunda parte da materia), distribuirase o 1 de maio, e deberá ser entregada o 15 de maio de 2022.	80	CB1 CG2 CE13 CT1 CG6 CE15 CT10 CG7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Primeira edición de Actas (xuño).

A) a avaliación continua realizarase consonte o detallado máis arriba. É obrigatorio presentar por escrito as dúas tandas de problemas e exercicios previstas na avaliación. A nota final calcularase a partir das notas obtidas nesas dúas probas (que son liberatorias), aplicando as porcentaxes especificadas, pero tendo en conta que en cada un dos ítems debe obterse una cualificación de aprobado con independencia dos outros. A primeira proba escrita liberatoria (e correspondente á primeira parte da materia), distribuirase o 15 de marzo de 2022, e deberá ser entregada por escrito o 1 de abril. A segunda (correspondente á segunda parte da materia), distribuirase o 1 de maio, e deberá ser entregada por escrito o 15 de maio de 2022. O alumnado que non consiga superar a materia nesta primeira edición de Actas (xuño), será avaliado na segunda edición de Actas (xullo) mediante un exame baseado nos contidos suspensos da materia. B) Avaliación única (para aqueles alumnos que non poidan facer un seguemento regular da materia). As persoas que estean neste caso deberán comunicarllo ó profesor da materia ó comezo do cuadrimestre, durante as dúas primeiras semanas de clase. O exame de avaliación única terá lugar na data, hora e aula fixadas no calendario oficial aprobado na Xunta da Facultade de Filoloxía e Tradución. Neste exame entran os contidos (teóricos e prácticos) da materia, así coma as lecturas consideradas obrigatorias. A nota deste exame constituirá o 100% da cualificación final. A escolla desta modalidade en ningún caso supón a perda do dereito a asistir ás clases. Os alumnos que escollan unha modalidade semipresencial deberán presentar por escrito as dúas tandas de problemas e exercicios arriba descritas (e nas mesmas condicións, datas e prazos que as previstas para os alumnos presenciais). Os alumnos semipresenciais tamén deberán comunicarlle ó profesor a súa decisión ó longo das dúas primeiras semanas de clases. Para calquera das modalidades, recoméndase encarecidamente a asistencia sistemática a clases, considerada esencial para unha óptima comprensión dos contidos teóricos e prácticos da materia. Así mesmo, recoméndase unha participación activa no desenvolvemento das clases, cousa que se traduce tanto na consulta frecuente de dúbidas coma na actitude participativa durante as clases -teóricas e prácticas. En calquera dos casos, é responsabilidade do alumno (e en calquera das modalidades) manterse ó tanto do traballo na materia (datas de entrega das probas, etc.) e mais da entrega de guíos temáticos detallados, documentos de lectura, prácticas para clase, e mais da entrega das propias tandas de problemas e exercicios, documentos que en todos os casos han ser deixados en Moovi. Todas as probas han ser cualificadas tendo en conta non só a pertinencia e calidade dos contidos, senón tamén a calidade da redacción e a corrección lingüística. Prestarase máxima atención ó evitamento do plaxio.

Segunda edición de Actas (xullo). O exame correspondente á segunda edición de Actas (xullo) terá lugar na data, hora e aula do calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade, e nel a avaliación levarase a cabo mediante un exame (teórico e práctico, incluídas as lecturas obrigatorias) sobre os contidos suspensos da materia. Para o exame de xullo, conservarase o aprobado naquelas partes da materia que no seu caso estiveran xa aprobadas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Hudson, Richard L., **La sociolingüística**, 1ª ed. castelá, Anagrama, 1982

Meyerhoff, Miriam; Schlee, Erik (eds.), **The Routledge Sociolinguistics Reader**, 1ª ed., Routledge, 2010

Romaine, Suzanne, **El lenguaje en la sociedad**, 1ª ed. castelá, Ariel, 1996

Wardhaugh, Ronald, **Introdución á sociolingüística**, 1ª ed. galega, Servizo de Publicacións, 1992

Bibliografía Complementaria

Ball, Martin J. (ed.), **The Routledge Handbook of Sociolinguistics around the World**, 1ª ed., Routledge, 2010

Coulmas, Florian, **The Handbook of Sociolinguistics**, 1ª ed., Blackwell, 1997

Meyerhoff, Miriam; Schlee, Erik; MacKenzie, Laurel, **Doing Sociolinguistics**, 1ª ed., Routledge, 2015

Paulston, Christina Bratt; Tucker, G. Richard (eds.), **Sociolinguistics. The essential readings**, 1ª ed., Wiley-Blackwell, 2003

Lorenzo Suárez, Anxo; Ramallo Fernández, Fernando e Rodríguez Yáñez, Xoán Paulo (Editores-Fundadores, **Estudios de Sociolingüística**, Servizo de Publicacións, 2000-2006

Rodríguez Yáñez, Xoán Paulo (Editor-in-Chief) [ata 2013, con F. Ramallo], **Sociolinguistic Studies**, Equinox Publishing, 2007-2018

Recomendacións

Outros comentarios

Desde o primeiro día de clases, o alumnado terá á súa disposición en Moovi unha ampla "Bibliografía xeral" da materia (composta por manuais e textos clásicos, enciclopedias, dicionarios e revistas especializadas), con indicación daquelas referencias de interese directo para este curso, e máis daquelas complementarias pero dignas de consulta.

Ademais, xunto co Guión detallado de cada dos temas, entregarase unha Bibliografía específica, mesmo comentada, con indicación expresa das lecturas obrigatorias para cada tema.

Todos os documentos serán colgados de Moovi.

O alumnado poderá consultar e descargar calquera dos numerosos artigos de investigación da revista Sociolinguistic Studies <https://journals.equinoxpub.com/index.php/SS>

editada por este profesor desde o ano 2000 (Reino Unido, 4 números/ano, edición papel e online):

<https://journals.equinoxpub.com/index.php/SS/issue/archive>

Recoméndase utilizar con frecuencia a biblioteca da nosa Facultade de Filoloxía e Tradución, que baixo a cota 801:316 ten unha moi boa sección de obras de Sociolingüística e eidos disciplinares afíns (bilingüismo, antropoloxía lingüística, análise interaccional e da conversa, pragmática da fala, socioloxía das linguas, política e planificación lingüísticas, linguas minoritarias e recuperación lingüística, variacionismo e cambio lingüístico, etc.).

Recoméndase a asistencia a clases coa máxima regularidade e con óptimo aproveitamento e concentración. Consideráse esencial para unha axeitada comprensión dos contidos teóricos (nomeadamente do aparello conceptual e terminolóxico) e prácticos da materia.

É responsabilidade do alumno manterse informado (a través da plataforma Moovi) dos materiais de todo tipo paulatinamente entregados (lecturas, guións temáticos, exercicios, instrucións de traballo, etc.), así coma das datas fixadas para a realización e entrega das tandas de problemas e exercicios.

Así mesmo, recoméndase prestar a máxima atención á expresión lingüística, tanto en termos da calidade e rigor dos contidos coma do dominio léxico-gramatical. Este profesor considera conditio sine qua non unha capacidade de expresión escrita de alto nivel.

A copia ou plaxio total ou parcial (en calquera tipo de proba ou traballo) poderá supoñer un cero nesa proba. O descoñecemento do que seña plaxio non eximirá ó alumno da súa responsabilidade ó respecto.

Para calquera alumno (incluídos os de intercambio) resulta indispensable ter unha formación básica en Lingüística Xeral.

Plan de Continxencias

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

EN CASO DE SE REPRODUCIR A ALERTA SANITARIA

Manteranse as metodoloxías, os contidos, a avaliación e mais as titorías (que pasarán a realizarse a través das ferramentas fornecidas pola Universidade de Vigo, nomeadamente a través de Moovi e do correo electrónico).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Retórica e poética**

Materia	Retórica e poética			
Código	V01G400V01402			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Suárez Briones, Beatriz Ledo Lemos, Francisco José			
Profesorado	Ledo Lemos, Francisco José Suárez Briones, Beatriz			
Correo-e	bsuarez@uvigo.es ledolemos@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/ledolemos			
Descrición	Introdución, dende unha perspectiva esencialmente práctica á teoría literaria e á retórica clásica grecolatina. xeral			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Expresarse persuasivamente de palabra e por escrito.	CB1	CG4	CE7	CT2
	CB2	CG10	CE9	CT5
	CB5		CE20	CT8
				CT10
				CT11
				CT12

Contidos

Tema

I) Retórica Clásica Grecolatina

A) O contexto teórico e histórico da retórica: O contexto histórico e cultural do xurdimento e da evolución da retórica: Philosophoi / Rhetores. A retórica como máquina de facer discursos / a retórica como medio de avaliar a verdade.

B) A técnica retórica: Partitiones oratoriae: tria genera; inventio (topoi); dispositio; elocutio; memoria e actio.

C) Creación e análise de discursos.

II) Poética

- 1.- Poesía e poética: textos
- 2.- Poesía como inventio, dispositio e elocutio
- 3.- Poesía como [diálogo coa] tradición

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	14	16	30
Traballo tutelado	14	50	64
Presentación	8	8	16
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	28	38
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentación oral dos conceptos novos que o alumnado deberá aplicar ao longo do desenvolvemento da materia. Recoméndase ao alumnado semipresencial que acuda á primeira sesión, de presentación, de cada unha das partes, Retórica / Poética, impartidas por profesorado distinto.
Traballo tutelado	Exercicios indicados para as clases prácticas, que se revisarán e comentarán nestas e que consistirán, sobre todo, en análise de textos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Os traballos (sexan análises de textos alleos, sexa a composición de textos propios) serán titorizados individualmente antes da presentación ou exposición e serán comentados 'a posteriori'. Ademais das horas de titoría presencial, o alumnado pode facer consultas por correo electrónico. O alumnado semipresencial contará tamén con seminarios específicos que se celebrarán un mínimo de tres veces por cuadrimestre.
Probas	Descrición
Presentación	Os traballos (sexan análises de textos alleos, sexa a composición de textos propios) serán titorizados individualmente antes da presentación ou exposición e serán comentados 'a posteriori'. Ademais das horas de titoría presencial, o alumnado pode facer consultas por correo electrónico. O alumnado semipresencial contará tamén con seminarios específicos que se celebrarán un mínimo de tres veces por cuadrimestre.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Exercicios indicados para as clases prácticas, que se revisarán e comentarán nestas, especialmente análise de textos	25	CB1 CG4 CE7 CT2 CB2 CG10 CE9 CT5 CB5 CE20 CT8 CT10 CT11 CT12
Presentación	Elaboración e declamación de discursos sobre os diferentes temas que se lles irán propoñendo.	50	CB1 CG4 CE9 CT2 CB2 CG10 CT5 CB5 CT8 CT10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba escrita na que se deberá resolver un exercicio práctico.	25	CB1 CG4 CE7 CT2 CB2 CG10 CE9 CT5 CB5 CT8 CT10 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Como a materia consta de dúas partes (retórica e poética), impartidas por dous profesorxs, a nota final será a media aritmética das notas en cada unha das partes. É necesario, con todo, chegar ó aprobado en cada unha das partes como requisito para aprobar a materia. Se na primeira edición de actas se aproba unha das partes e non a outra, non é necesario volver avaliarse desa parte aprobada para a segunda edición de actas.

AVALIACIÓN CONTINUA:

A asistencia (80%) será requisito para a avaliación continua.

A realización dunha proba final escrita terá lugar, ao terminar o cuadrimestre, coincidindo coa data fixada pola Facultade para a avaliación única.

Convocatoria de xullo: en data oficial fixada pola Facultade.

AVALIACIÓN ÚNICA:

Convocatoria de maio: a proba final terá lugar, ao terminar o cuadrimestre, na data fixada pola Facultade para a súa realización.

Convocatoria de xullo: en data oficial fixada pola Facultade.

ALUMNADO SEMIPRESENCIAL:

O alumnado semipresencial pode ser avaliado, se así o desexa, exclusivamente sobre a proba final de cada unha das dúas partes da materia.

Convocatoria de maio: a realización dunha proba final escrita terá lugar, ao terminar o cuadrimestre, coincidindo coa data fixada pola Facultade para a avaliación única. O profesorado pode indicar que é necesaria a presentación dalgún traballo como requisito previo para se presentar ó exame.

Convocatoria de xullo: en data oficial fixada pola Facultade. Igualmente, o profesorado pode indicar que é necesaria a presentación dalgún traballo como requisito previo para se presentar ó exame.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Albaladejo, Tomás, **Retórica**, 1989,

Azaustre & Casas, **Manual de Retórica Española**, 1997,

Barthes, Roland, "**L'Ancienne rhétorique: aide-mémoire**", **Communications**, vol. XVI, pp. 172-223, 1970,

GUPO Mi, **Retórica general**, 1987,

Hernández Guerrero, José Antonio & Ma. Carmen García Tejera, **Historia breve de la retórica**, 1994,

Lausberg, Heinrich, **Manual de Retórica Literaria (3 vol.)**, 1966-1968,

LAUSBERG, Heinrich, **Elementos de Retórica literaria**, 1975,

López Eire, Antonio, **Esencia y objeto de la retórica**, 1996,

López Eire, Antonio & J. Santiago de Guervós, **Retórica y comunicación política**, 2000,

Marrou, J.I., **Historia de la educación en la Antigüedad**, 1985,

MORATARA GARAVELLI, Bice, **Manual de Retórica**, 1991,

Murphy, **Sinopsis histórica de la retórica clásica**, 1998,

PARÁISO LEAL, Isabel, **Psicoanálisis de la experiencia literaria**, 1994,

Perelman & Olbrechts-Tyteca, **Tratado de la argumentación. La nueva retórica**, 1989,

Pujante, David, **Manual de retórica**, 2003,

REIS, Carlos, **Técnicas de análise textual**, 1987,

Romo Feito, Fernando, **Un paseo por la retórica clásica**, 2005,

SPANG, Kurt, **Fundamentos de Retórica Literaria y publicitaria**, 1991,

Solana Dueso, José, **Los sofistas. Testimonios y fragmentos.**, 2013,

YLLERA, Alicia, **Estilística, poética y semiótica literaria**, 1974,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas textuais: Escritura dramática/V01G400V01964

Prácticas textuais: Narración/V01G400V01962

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua e comunicación oral e escrita: español/V01G400V01302

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Outros comentarios

ALUMNADO ERASMUS (de haber alumnado de este tipo) : o nivel de esixencia será equivalente ao do alumnado propio e a súa avaliación realizarase a través do mesmo tipo de probas.

TITORÍAS: o horario de titorías comunicarse ao comezo do cuadrimestre. As consultas feitas por correo electrónico serán contestadas tamén dentro dese horario de titorías.

É responsabilidade de alumnas e alumnos estar pendentes do material que o profesorado vaia colocando en FAITIC.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías de ensino que se modifican

As clases maxistras serán substituídas por clases gravadas, clases por videoconferencia ou apuntamentos escritos postos a disposición dos estudantes en Moovi ou por outros medios informáticos.

As exposicións en clase, serán substituídas por entrega de traballos escritos ou, se é tecnicamente posible, serán presentadas por algún sistema de videoconferencia múltiple.

* Mecanismo de non asistencia para a atención dos estudantes (titorías)

As titorías presenciais serán substituídas por videoconferencias ou por consultas por correo electrónico.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Todas as probas presenciais serán substituídas por probas non presenciais: os diferentes tipos de exames realizaranse a distancia (empregando os cuestionarios dispoñibles en Moovi ou outros colocados en plataformas similares) ou serán substituídos pola entrega de exercicios.

Naturalmente, os traballos realizados anteriormente teranse en conta na súa parte proporcional.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Latín e literatura grecolatina**

Materia	Latín e literatura grecolatina			
Código	V01G400V01403			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Ledo Lemos, Francisco José			
Profesorado	Ledo Lemos, Francisco José			
Correo-e	ledolemos@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Introdución á cultura grecolatina xeral			

Competencias

Código				
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.			
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.			
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.			
CE4	Coñecemento básico da lingua latina e a súa cultura.			
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.			
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.			
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.			
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.			
CT10	Capacidade de análise e síntese.			
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.			
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Traducir, sen axuda do dicionario, textos latinos medievais e textos latinos clásicos ou renacentistas de dificultade baixa e media-baixa, e, coa axuda do dicionario e instrumentos gramaticais, textos latinos clásicos de dificultade media e alta.	CB1	CG5	CE4	CT2
	CB2	CG9	CE5	CT8
	CB5			CT10
Recoñecer e comentar a estrutura sintáctica dun texto en latín e as súas peculiaridades fonéticas, morfolóxicas ou léxicas.	CB1	CG5	CE4	CT2
	CB2	CG6	CE5	CT8
	CB5	CG9		CT10 CT11
Percibir a continuidade e a innovación respecto á lingua orixinaria que presentan as linguas romances nos diferentes aspectos do léxico, a fonética e a gramática.	CB1	CG5	CE4	CT5
	CB2	CG6	CE5	CT8
	CB5	CG9		CT10 CT11
Situar no seu contexto cronolóxico e cultural os principais autores e obras das literaturas grecolatinas.	CB1	CG5	CE4	CT2
	CB2	CG6		CT5
	CB5	CG9		CT11 CT12

Contidos

Tema	
Lingüística	O contexto histórico do latín. A gramática Latina: fonética, morfoloxía, sintaxe. Vocabulario. Tradución de textos.
Historia da literatura Grecolatina	Homero e as orixes da literatura Grega. A Época Arcaica Grega: Lírica, Iambo e Elexía. A Época Clásica Grega. O Helenismo. As orixes da literatura latina. A comedia latina: Plauto e Terencio. O final da República. A época de Augusto. Literatura latina do principado. A literatura grega de época imperial. Pagáns e cristianos na fin da antigüidade clásica.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	17	0	17
Resolución de problemas de forma autónoma	0	102	102
Seminario	17	0	17
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	0	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicacións teóricas estruturadas, a cargo do profesor, dirixidas ó conxunto dos alumnos. Os alumnos poden plantexar preguntas ou suxestións.
Resolución de problemas de forma autónoma	Estudar materiais didácticos. Ler obras literarias. Ler bibliografía especializada. Facer traducións. Facer consultas ó profesor. Buscar materiais nunha biblioteca. Buscar materiais en Internet. O traballo persoal dos alumnos, tanto presenciais como semipresenciais, ten como complemento e guía unha páxina en "Moovi". Nela, os alumnos poden encontrar o seguinte: 1) Material teórico e práctico para estudar e practicar todos os aspectos tratados nas clases: 1a - Apuntamentos teóricos e cadros sobre todas as cuestións gramaticais. 1b - Vocabularios e exercicios para facer por escrito. 1c - Exercicios para facer no ordenador. 2) Cuestionarios de autoevaluación. 3) Unha "bitácora" na que se irá indicando, semana a semana, qué se explicou e traballou nas clases, qué se recomenda estudar, ler e practicar para esa semana, e qué material (con hipervínculos ós contidos da bitácora) se debe utilizar.
Seminario	Posta en común das lecturas ou das traducións. O alumnado deberá participar activamente, presentando as conclusións do seu traballo e discutindo as dos compañeiros.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Os alumnos recibirán indicacións concretas e personalizadas do profesor respecto ás súas intervencións.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Cada alumno recibirá un informe sobre os resultados, con indicación dos aspectos que debe mellorar.
Exame de preguntas de desenvolvemento	Cada alumno recibirá un informe sobre os resultados, con indicación dos aspectos que debe mellorar.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Seminario	Os exercicios sobre lingua ou literatura realizados e recollidos (traducións, comentarios[]).	20	CB1 CB2	CG5 CG6 CG9	CE4 CE5	CT5 CT8 CT11 CT12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas clases prácticas pasaranse "tests" das lecturas e dos coñecementos gramaticais	30	CB1 CB2 CB5	CG5 CG9	CE4 CE5	CT10
Exame de preguntas de desenvolvemento	Tradución e comentario (lingüístico e histórico) de textos latinos. Recoñecemento e contextualización (dentro da obra á que pertence, e con respecto ó autor e época literaria) de fragmentos de obras literarias grecolatinas (en tradución ó galego ou castelán).	50		CG5 CG6 CG9	CE4 CE5	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Haberá unha proba de conxunto da materia, tanto en maio-xuño como en xullo, nas datas que recolla o calendario oficial da facultade. Esta proba constará de diferentes partes, de xeito que servirá tanto para os alumnos (sexan presenciais ou semipresenciais) que desexen examinarse de toda a materia en proba única, como para aqueles que, mediante avaliación continua, teñan xa superada algunha ou algunhas das partes da materia.

Os alumnos semipresenciais, en caso de non poder asistir a ningunha das clases prácticas nas que se efectuarán probas parciais, poden ser avaliados exclusivamente sobre esta proba de conxunto. No caso de que algún alumno semipresencial poida realizar algunhas das probas parciais, estas poden ser tidas en conta proporcionalmente para a nota final.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ørberg, Hans H., **Lingua Latina: Familia Romana**,

Bibliografía Complementaria

Ørberg, Hans H., **Lingua Latina: Roma Aeterna**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Historia e historiografía da lingua española/V01G400V01911

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Retórica e poética/V01G400V01402

Outros comentarios

Os alumnos "Erasmus" que queiran cursar esta materia, deben ter un nivel de comprensión e expresión equivalente ó dun nativo culto (C2), polo menos nunha das linguas vehiculares (sexa o galego, sexa o castelán).

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

As leccións maxistras e os seminarios, en caso de non poder ser presenciais realizaranse, na medida do posible, por video conferencia, e se complementarán mediante leccións gravadas e apuntamentos dispoñibles en Moovi.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

As probas consistentes en "exame de preguntas de desenvolvemento" serán substituídas por "exames de preguntas obxectivas" que se realizarán en Moovi.

Os exercicios que se deberían presentar nos seminarios ou facer como probas nas clases, serán enviados por correo electrónico ou por outro medio virtual ó profesor.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura comparada**

Materia	Literatura comparada			
Código	V01G400V01404			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Becerra Suárez, María del Carmen			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen			
Correo-e	cbecerra@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo do desenvolvemento da Literatura Comparada desde o seu nacemento ata a actualidade. Adícase unha atención especial aos novos paradigmas asumidos polos comparatistas, fundamentalmente á formación do canon e á vinculación da Literatura Comparada con outras manifestacións artísticas, en particular co cine.			
	A parte práctica consistirá na aproximación interartística a diversas formas, temas e xéneros desde orientacións contemporáneas.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Complementar a perspectiva estritamente nacional e filolóxica do estudo da literatura a partir da indagación en interrelacións contraídas polas literaturas entre si e polas literaturas e outras artes e discursos.	CB1 CG1 CE3 CT2 CB2 CG2 CE6 CT5 CB5 CG5 CE9 CT8 CT10 CT11 CT12
Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.	CE10

Contidos

Tema	
------	--

1. Historia e concepto da Literatura Comparada	1. Breve historia da Literatura Comparada 2. Vías da Literatura Comparada 2.1. Xenoloxía 2.2. Morfoloxía 2.3. Tematoloxía 2.4. Relacións interartísticas
2. Tematoloxía: os mitos	3.1 O mito de Don Juan: orixen 3.2. O drama fundacional 3.3. Evolución do mito de Don Xoan (S. XVII-S. XXI), na cultura occidental.
3. Relacións interartísticas	4.1. O mito de Don Xoan no cinema

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos científicos	2	0	2
Lección maxistral	30	30	60
Traballo tutelado	6	14	20
Debate	4	8	12
Presentación	2	14	16
Traballo	4	36	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos científicos	O alumnado asistirá a conferencias ou a calquera outro evento formativo que se organice na Facultade e teña relación coa materia.
Lección maxistral	O profesor explicará en profundidade os temas que se tratarán na materia, cunha bibliografía básica e posibilidade de intervir o alumnado
Traballo tutelado	Lecturas de obras, sobre as que versarán os traballos e proxectos. Comentarios de texto. Exposicións en clase
Debate	As exposicións irán sempre seguidas de debate
Presentación	Presentacións na clase dunha lectura ou un traballo previamente elaborado en grupo, ou ben de forma individual.

Atención personalizada

Probos Descrición

Traballo Intentarase seguir a marcha de cada alumno/a en titorías individuais, e nas de grupo orientarase ao alumnado antes de cada elaboración e exposición dun traballo, para garantir que este non chegue con dúbidas (teóricas ou metodolóxicas) á presentación e defensa do tema.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Valorarase o resultado final do traballo tutelado: a súa profundidade no tratamento da temática e a capacidade para facer unha lectura crítica dos materiais de traballo.	25	
Presentación	Valorarase a calidade da exposición, a corrección da linguaxe, e o pertinente dos argumentos.	25	
Traballo	A realización dos traballos, a súa entrega na data e a avaliación positiva destes será condición indispensable para superar a materia. Terase en conta a correcta asimilación dos contidos, pero tamén a utilización adecuada dos instrumentos metodolóxicos, a presentación formal, así como a redacción. Os traballos terán un peso dun 50 % da cualificación final da materia.	50	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia será impartida pola titular, Carmen Becerra Suárez.

Séguese a avaliación continua, que esixe a asistencia como mínimo ao 80% das clases, e con participación nas actividades. Se non se pode cumprir esta condición, hai que advertilo á profesora argumentándoo, e ao principio das clases.

Ao final de cuadrimestre (1ª edición de actas) e na data marcada pola FFT realizarase unha proba á que poderán presentarse quen non puidesen seguir o curso de modo presencial ou quen opten por presentarse só ao exame final (avaliación única). O exame consistirá en: dúas preguntas de resposta longa cuxos enunciados coincidan cos dos contidos

do programa, ou ben se deixen reducir facilmente a eles; unha proba práctica de comentario de texto, no cal haberá que recoñecer algunha das estruturas ou contidos do programa.

Os estudantes semipresenciais terán que realizar o longo do cuadrimestre dous traballos tutelados (correspondentes os tres primeiros temas do programa) e un traballo final máis longo, previamente acordado coas responsables da materia

A proba de segunda convocatoria (2º edición de actas) terá a mesma estrutura que o exame final da primeira convocatoria. Para os estudantes que seguiron a avaliación continua (tamen para os semipresenciais), terase en conta os resultados positivos alcanzados en maio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Guillén, Claudio, **Entre lo uno y lo diverso. Introducción a la literatura comparada.**, Barcelona, 1985,

Romero López, Dolores, **Orientaciones en literatura comparada**, Madrid, 1998,

González Maestro, Jesús, **Idea, concepto y método de la Literatura Comparada.**, Vigo, 2008,

Villanueva, Darío, **«Literatura comparada y teoría de la literatura», Curso de teoría de la literatura**, Madrid, 1994,

Becerra, Carmen, **Mito y Literatura. Estudio comparado de Don Juan**, Vigo, 1997,

Rousset, Jean, **El mito de Don Juan**, Madrid, 1985,

Recomendacións

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Plan de Continxencias

Descrición

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura en lingua española				
Materia	Literatura en lingua española			
Código	V01G400V01405			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Suárez Briones, Beatriz			
Profesorado	Suárez Briones, Beatriz			
Correo-e	bsuarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Literatura española dos séculos XIX e XX			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento dalgúns fitos da literatura en lingua española con especial atención aos contextos socioculturais nos que se producen	CB1 CG1 CE3 CT2 CB2 CG2 CE6 CT5 CG5 CE9 CT8 CT10 CT11 CT12

Contidos	
Tema	
1. Romanticismo	Gustavo Adolfo Bécquer
2. Realismo y Naturalismo	Emilia Pardo Bazán
3. Fin de século e vangardas	3.1. O Modernismo 3.2. Vangardas 3.3. A Xeración do 27 -Selección de textos de cada subtema-

4. A poesía española desde a posguerra

- 4.1. Poesía social
- 4.2. Xeración dos 50
- 4.3. Os novísimos
- 4.4. Poesía de la experiencia
- 4.5. Poesía del silencio, neosurrealismo, poesía erótica, neoexistencialismo, posnovismo, purismo...

-Selección de textos de cada subtema-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	30	50
Resolución de problemas	6	8	14
Traballo tutelado	14	30	44
Eventos científicos	2	0	2
Actividades introdutorias	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	10	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	24	26

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentación e explicación das características xerais das diferentes épocas, contextos, xéneros e autores e autoras do programa. O alumnado semipresencial recibirá a través do Moovi ou do correo-e a información necesaria para preparar os temas e cuestións desenvolvidas nestas sesións.
Resolución de problemas	Posta en común da análise crítica dalgúns textos No caso do alumnado semipresencial a resolución de exercicios terá lugar a través da plataforma virtual e nas sesións de tutoría presencial que se celebrarán ao longo do cuadrimestre (as datas comunicaranse no momento pertinente)
Traballo tutelado	Debate e exercicios sobre os aspectos máis significativos dos diferentes textos de lectura obrigatoria
Eventos científicos	Conferencia / charla / seminario
Actividades introdutorias	Introdución á asignatura nos seus contidos e planificación docente

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	A atención será sempre personalizada
Traballo tutelado	Atenderanse de maneira individualizada as diversas cuestións formuladas polo alumnado

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Avaliación da capacidade analítica, crítica e argumentativa a través de debates e comentario de textos	20	CB1 CB2 CG1 CG2 CG5 CT10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de preguntas de resposta curta sobre diferentes aspectos dos contidos da materia	20	CB1 CB2 CG1 CG2 CG5 CE6 CE9 CT8 CT9 CT10 CT11
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame. Comentario de texto. O coñecemento dos contidos expostos nas sesións maxistras serán avaliados tamén a través destas probas	60	CB1 CB2 CG1 CG2 CG5 CE3 CE6 CE9 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. AVALIACIÓN CONTINUA (asistencia ás clases, 80%)

A nota final resultará da suma das cualificacións dos traballos de aula, as probas de resposta curta e un exame (comentario de texto). O maior valor en porcentaxe desta proba (exame) obedece ao feito de ser aquela que mide, ao final do cuadrimestre, as competencias e habilidades desenvolvidas polo alumnado ao longo do mesmo.

Será **REQUISITO** para aprobar cada unha destas actividades a correcta expresión oral e escrita (uso pertinente dos signos de puntuación, corrección ortográfica, orde e claridade na exposición e limpeza dos exercicios).

A data do exame será a mesma que a da avaliación única, fixada oficialmente pola Facultade.

2. AVALIACIÓN ÚNICA

As alumnas e alumnos que non poidan asistir ás clases terán que realizar, ademais do exame (na data fixada pola Facultade), un traballo sobre algún aspecto relativo ós contidos da materia. Por esta razón, é importante que se poñan en contacto coa profesora nas primeiras semanas do cuadrimestre.

Neste caso, o valor do traballo será do 30% e o do exame do 70%, sendo preciso aprobar o exame para sumar a nota do traballo.

Proceden, igualmente, para aprobar, os **requisitos** indicados a propósito da avaliación continua.

3. SEMIPRESENCIALIDADE:

O alumnado que opte pola semipresencialidade terá que responder a probas de resposta curta y de resposta longa (comentario de texto). As primeiras desenvolveranse a través da plataforma virtual e as segundas a través dun exame que se celebrará na mesma data fixada pola Facultade para a avaliación única. Terá que realizar tamén un breve traballo, sobre algún tema ou aspecto relativo aos contidos da materia, que poña de manifesto a súa capacidade crítica e analítica. O tema deste traballo facilitarase a través da plataforma virtual.

4. CONVOCATORIA DE XULLO. Terá lugar na data oficial fixada pola Facultade. Nesta convocatoria, a avaliación consistirá en probas de resposta curta e longa.

NOTA: A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá da súa responsabilidade a quen o cometa.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

ALUMNADO ERASMUS: o nivel de esixencia será equivalente ao do alumnado propio e a súa avaliación realizarase a través do mesmo tipo de probas.

BIBLIOGRAFÍA: As obras de lectura obrigatoria aparecen indicadas na sección Contidos. A bibliografía complementaria sobre cada unha delas e sobre su autor/a será proporcionada a través da plataforma Moovi. É importante, por isto, que o alumnado estea pendente dos avisos e materiais que se ofrecerán a través desta plataforma.

TITORÍAS: o horario de titorías comunicarase ao comezo do cuadrimestre. As consultas feitas por correo electrónico serán contestadas tamén dentro dese horario de titorías.

Plan de Continxencias

Descrición

DESENVOLVEMENTO DA MATERIA NO CASO DE CIRCUNSTANCIA DE EMERXENCIA SANITARIA

1. Desenvolvemento da materia

O alumnado disporá dende o comezo do cuadrimestre dun cronograma que recolla a secuencia de desenvolvemento dos contidos da mesma. Tendo en conta que estos se apoian fundamentalmente na lectura de textos literarios, tocante a este aspecto, en caso de circunstancia de emerxencia sanitaria sobrevida, será relativamente fácil a adaptación a un sistema non presencial. No que respecta á metodoloxía, a [Lección maxistral] sería substituída polo aporte de todos os materiais necesarios a través da plataforma Moovi e pola comunicación co grupo a través de titorías virtuais.

Do mesmo xeito que nunha situación docente normal, o alumnado recibirá as referencias bibliográficas correspondentes a cada tema e lecturas obrigatorias do programa a través de Moovi. É moi importante, por isto, que preste a máxima atención aos avisos e aos materiais que se subirán á plataforma.

2. Avaliación

O deseño da avaliación da materia no seu formato presencial apóiase en diversos tipos de proba: traballo tutelado e

resolución de problemas, que representa un 40% da cualificación, e unha proba exame, consistente en preguntas de desenvolvemento, que representa o 60%.

Se a situación o requirise, este deseño sería modificado nos seguintes termos:

a) Caso de situación de ausencia total de presencialidade: un 80% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de exposicións escritas sobre cada lectura do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos) e un 20% a debates realizados en chat ou en titorías de grupo virtuais a través do campus remoto.

b) Caso de situación combinada entre presencialidade e non presencialidade: un 65% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de exposicións escritas sobre cada lectura do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos) e un 35% as actividades de aula desenvolvidas no período de docencia presencial.

En ningún caso se modifican os requisitos para superar as probas. Como se di na Guía docente: □Será requisito para aprobar cada unha das actividades a correcta expresión oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, a orde e claridade na exposición e a limpeza dos exercicios. Por outro lado, naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente; plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Para o alumnado semipresencial, no caso de producirse esta emerxencia, o modo de desenvolvemento da materia e a súa avaliación coincidirán coa do alumnado presencial (nos termos arriba expostos).

Por outro lado, de se impor unha modalidade docente mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo a outra parte as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que na modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Morfología da lingua galega				
Materia	Morfología da lingua galega			
Código	V01G400V01901			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Gómez Clemente, Xosé María			
Profesorado	Gómez Clemente, Xosé María			
Correo-e	xgomez@uvigo.es			
Web	http://http://webh03.webs.uvigo.es/xose-maria-gomez-clemente/			
Descrición xeral	Aproximación ás principais características léxico-gramaticais no eido morfolóxico da lingua galega.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Saber delimitar os feitos morfolóxicos na lingua galega	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG7 CE2 CT2 CB5 CG10 CE5 CT5 CE8 CT8 CT10 CT11 CT12
Dominar os conceptos esenciais da análise morfolóxica nos procesos flexivos e derivativos na lingua galega	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG10 CE2 CT2 CB5 CE5 CT5 CE8 CT8 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
1. Morfoloxía da lingua galega	1.1. Introducción 1.2. Historiografía da morfoloxía.
2. A flexión en galego	2.1. Palabras flexivas 2.1.1. A flexión nominal 2.1.2. A flexión verbal
3. A formación de palabras en galego	3.1. A derivación 3.2. A composición 3.3. A parasíntese 3.4. Outros procesos de formación de palabras
4. Outros aspectos de morfoloxía galega	4.1. Os neoloxismos en galego

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Resolución de problemas	12	20	32
Lección maxistral	22	44	66
Traballo tutelado	6	38	44
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Observación sistemática	2	0	2
Presentación	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realízase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma xeral da materia. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma xeral da materia.
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral. Nalgunha ocasión pódense entregar anticipadamente para que o alumnado os poida preparar con certo adianto. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma MOOVI das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraaas corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.
Lección maxistral	Nela o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma MOOVI dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).
Traballo tutelado	Cada discente elaborará individualmente un traballo escrito sobre o punto 4 do temario seguindo as indicacións do profesor. Todo o alumnado (presencial e SEMIPRESENCIAL) subirá a versión definitiva do traballo á plataforma MOOVI. O segundo e o terceiro día de aulas dedicaranse a explicar a metodoloxía deste traballo. Por iso é moi recomendable para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL asistir polo menos a unha desas sesións (se alguén non puider ir a ningunha, deberá fixar unha titoría co docente).

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado Alén das indicacións precisas que se proporcionarán o segundo e terceiro día de aulas para poder desenvolver o traballo, ó longo do curso atenderanse, tanto na aula coma no despacho nas horas de titoría, as consultas individuais que haxa verbo da súa elaboración. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL poderá realizar as consultas sobre a elaboración do traballo a través da plataforma Faitic, do correo electrónico ou, preferiblemente, nalgunha titoría. Se a cantidade de alumnado semipresencial así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Ó longo do cuadrimestre especificaranse as actividades prácticas que serán avaliadas. É preciso que se vaian entregando dentro dos límites que se poñan. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 15% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliable a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	10	CG1 CE2 CT1 CG7 CE5 CT5 CT10
Traballo tutelado	O traballo, individual, é obrigatorio tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame (en cada unha das dúas edicións das actas).	30	CB5 CE2 CT1 CE5 CT5 CE8 CT8 CT10 CT11
Exame de preguntas de desenvolvemento	Na data fixada pola Facultade, todo o alumnado, presencial e semipresencial, deberá presentarse a un exame sobre os contidos teórico-prácticos da materia.	50	CB1 CG7 CE2 CT1 CE5 CT10 CE8
Observación sistemática	Avaliarase a asistencia ás aulas e a participación activa do alumnado PRESENCIAL.	5	CE2 CT1 CE8
Presentación	Todo o alumnado (presencial e SEMIPRESENCIAL) deberá expoñer oralmente na aula o seu traballo (suporá un 5% do valor deste punto). A exposición durará, aproximadamente, dez minutos e nela non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material.	5	CE1 CT2 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado deberá decidir ó comezo do curso se opta por un sistema de avaliación continua ou por outro de avaliación única.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o alumnado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballo, exame escrito e prácticas avaliadas. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Os discentes que non perdan o dereito á avaliación continua poderán recuperar na segunda edición das actas (xullo), na data fixada pola FFT, aquelas probas que non superasen na primeira edición das actas (maio). Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que poderá propoñer outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (para o alumnado que opte por ela ou para quen non cumpra cos requisitos para a avaliación continua, ou renuncie a ela): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (maio e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [65%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais dun traballo (seguindo as indicacións do docente) [35%]. Cómpre superar tanto o exame coma o traballo (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez Blanco, R. (coord.), **Atlas Lingüístico Galego. II**, ILG/FPBdIM, 1995

Álvarez, R.; H. Monteagudo e X. L. Regueira, **Gramática galega**, 2ª, Galaxia, 1995

Álvarez, R. e X. Xove, **Gramática da lingua galega**, Galaxia, 2002

Cidrás, Francisco e Francisco Dubert-García, **A gramática galega, un río de curso curto e sinuoso. Panorama histórico dos estudos gramaticais sobre o galego**, 2017

Dubert García, F., **Aspectos do galego de Santiago de Compostela**, Univ. de Santiago de Compostela, 1999

Fábregas Alfaro, A., **La morfología. El análisis de la palabra compleja**, Síntesis, 2013

Fernández Rei, F. (coord.), **Atlas Lingüístico Galego. I**, ILG/FPBdIM, 1990

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega. II. Morfosintaxe**, 2ª, A Nosa Terra, 2003

González Pereira, M. e F. Albertuz Carneiro, **"Morfoloxía"**, Xerais, 2000

López Viñas, X. et al., **Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión**, 2ª, Baía, 2011

Pena, J., **"La palabra: estructura y procesos morfológicos"**, Verba 18, 1991

Rio-Torto, G. et al., **Gramática derivacional do portugués**, Univ. de Coimbra, 2013

Bibliografía Complementaria

Díaz Hormigo, María Tadea, **Morfología**, 1ª, Servicio de Publicaciones. Universidad de Cádiz,

García Gondar, F. (dir.), **BILEGA. Bibliografía informatizada da lingua galega**, CILL-RP,

Louredo Rodríguez, Eduardo, **Cambio lingüístico e morfoloxía: aproximación ao galego da comarca do Ribeiro**, 2018

Nas aulas forneceranse referencias bibliográficas máis específicas,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense as metodoloxías docentes definidas.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado solicitará unha titoría para ser atendido no Campus remoto da Uvigo.

* Modificacións (se proceder) dos contidos que se imparten

Eliminaranse os contidos dos apartados 3.3 e 3.4.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

O exame final pasará a valer un 30% da nota en vez dun 50%; as prácticas pasarán a valer un 30% en vez dun 10%. O resto dos ítems de avaliación quedan como estaban.

«Plan de continxencia sobre a modalidade mixta, na que unha parte do estudantado asistirá ás aulas de forma presencial e outra parte seguirá as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono: o profesorado manterá as metodoloxías, a atención personalizada e os sistemas de avaliación como se indica para a modalidade presencial, adaptando os grupos de estudantes e as quendas para cumprir coa normativa sanitaria que se estableza no seu momento».

DATOS IDENTIFICATIVOS**Fonética e fonoloxía da lingua galega**

Materia	Fonética e fonoloxía da lingua galega			
Código	V01G400V01902			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Profesorado	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Correo-e	xsalgado@uvigo.es			
Web	http://http://fft.uvigo.es/es/docencia/profesorado/xose-antonio-fernandez-salgado/			
Descrición xeral	Pártese da delimitación e caracterización das dúas disciplinas, Fonética e Fonoloxía, e abórdase logo a descrición do sistema vocálico galego, tónico e átono, a sílaba e os ditongos, o sistema consonántico, para rematar no nivel suprasegmental con todo o referido á prosodia. Dedicase especial atención á mellora da fonética e da prosodia do alumnado, alí onde son máis apreciadas as interferencias do castelán, coa proposta de actividades de carácter oral.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CE21	Coñecemento teórico e práctico da fonética e da fonoloxía do galego, español e portugués.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Identificar, reproducir e describir os sons do galego.	CB5	CG7	CE1 CE5 CE17 CE21	CT5 CT8
Interpretar procesos de variación e cambio fonéticos e fonolóxicos en galego	CB1	CG2 CG7	CE1 CE17 CE21	CT1 CT10
Transcribir fonolóxica e foneticamente textos do galego de diferente tipo.	CB1	CG1	CE1 CE17 CE21	CT1 CT2 CT11

Coñecer e aplicar os conceptos, técnicas e métodos de análise da compoñente fónica da lingua galega, e presentar o seu resultado tanto oralmente como por escrito, seguindo as convencións académicas.	CB2	CG2	CE5	CT1
			CG7	CE8
			CE21	CT12
Ser capaces de sensibilizar na apreciación da diversidade lingüística e eliminar prexuízos lingüísticos, sobre todo no nivel fónico da lingua.	CB1			CT12

Contidos

Tema	
I. A análise fonética e fonolóxica do galego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fonética e Fonoloxía: definición e caracterización. Sons, fonemas e grafías. A transcripción dos sons: os alfabetos fonéticos (AFI e RFE). 2. Fonética da lingua galega. Subdisciplinas: fonética acústica, fonética articulatória e fonética auditiva. Descrición articulatória dos sons lingüísticos do galego. 3. Fonoloxía estrutural da lingua galega. Os fonemas. Delimitación e definición. Segmentación e conmutación. Oposición e trazos distintivos. Neutralización e arquifonemas.
II. O sistema vocálico.	<ol style="list-style-type: none"> 1. A posición tónica: fonemas e realización. Contextos en que aparece /E, e, O, o/. Fenómenos de variación e interferencia. 2. A posición átona. As vogais pretónicas /E, O/. A realización das vogais postónicas. Fenómenos de variación: modificación, adición e supresión.
III. O sistema consonántico	<ol style="list-style-type: none"> 1. Estrutura do sistema do galego común e outros sistemas. 2. Fenómenos de variación nas consoantes oclusivas (os grupos cultos, a gheada), nas sibilantes (o seseo, o rotacismo, a aspiración), nas nasais (o n velar), nas líquidas (o ieísmo) e nas vibrantes (metátese).
IV. A sílaba. Ditongos, tritongos e hiatos	<ol style="list-style-type: none"> 1. A sílaba: concepto, estrutura e tipos. 2. Ditongos, tritongos e hiatos: definición e caracterización. Fenómenos de variación.
V. A prosodia do galego	<ol style="list-style-type: none"> 1. A fonética sintáctica: o sandhi externo. Resultados de encontros de vogal + vogal, consoante + vogal e consoante + consoante: fenómenos máis frecuentes. 2. Acento e entoación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	18	39	57
Resolución de problemas de forma autónoma	24	55	79
Actividades introdutorias	2	7	9
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Exame oral	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	<p>Son as horas que o docente dedica a expoñer contidos da materia e as directrices e bases teóricas dos traballos, exercicios, comentarios e transcricións fonéticas que deberá facer o alumnado. Recoméndase que cando o profesor facilite por adiantado fotocopias ou outro material o alumnado traia previamente traballado ese material.</p> <p>O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática na plataforma de ensino virtual MOOVI ou, no seu caso, en fotocopia ou PDF; o profesor poderá facerllos chegar tamén a través de e-mail. As clases poderían gravarse en video polo sistema de Campus remoto.</p>
Resolución de problemas de forma autónoma	<p>O docente entregará actividades en que se formulan problemas e /ou exercicios relacionados con contidos da materia, que complementan as leccións maxistras. Préstase especial atención á transcripción e ó comentario fonéticos de textos de diferente tipo e rexistro. Naqueles casos en que o profesor entregue previamente os exercicios, recoméndase que o/a alumno/a os traia traballados. O profesor dará indicación daqueles que son avaliábeis.</p> <p>Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL o profesor colgará no MOOVI ou fará chegar vía e-mail estas actividades e deixará un tempo prudencial para a súa resolución. Despois, enviaranse as solucións para a súa autocomprobación.</p>

Actividades introductorias Son actividades que se realizan o primeiro día de clase, encamiñadas a expoñer os obxectivos e presentar os contidos e principais tarefas do curso así como a bibliografía da materia. Especificamente pídesse ó alumnado a familiarización o antes posible cos símbolos fonéticos do AFI, dos cales se reparte material de estudo ese día.

Sería conveniente que o alumnado SEMIPRESENCIAL acudise a esta sesión de presentación. Ese día dáse material fotocopiado da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Existe a posibilidade para o alumnado SEMIPRESENCIAL da gravación en vídeo das clases maxistrais a través do Campus remoto.
Resolución de problemas de forma autónoma	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo cando así o requira o alumnado en canto ás directrices que debe seguir na resolución de actividades ou nos comentarios dos erros cometidos nas prácticas que se manden entregar como parte da avaliación. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizaranse sesións presenciais a través do Campus remoto, tipo SEMINARIO, distribuídas ó longo do cuadrimestre (a convir entre profesor e alumno), co fin de que o alumnado poida solucionar dúbidas e solicitar explicacións sobre puntos concretos do temario. Así mesmo será atendido en horas de titoría vía e-mail ou a través do despacho virtual na maior rapidez posible.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Valorarase a asistencia ás clases sempre e cando sexa máis do 80% delas, así como a participación activa nelas. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta puntuación súmase á parte "Resolución de problemas ou exercicios"	5	CB2 CG7 CE1 CT5 CB5 CE21 CT12
Resolución de problemas de forma autónoma	Durante o curso, o docente especificará que actividades prácticas das propostas son avaliadas. Especificamente, o estudante deberá entregar nas datas indicadas a transcripción fonética estreita de 4 textos propostos polo docente e, obrigatoriamente, o resumo crítico de tres artigos (antes do 30 de abril) que se indican na "Bibliografía" que se entregará na clase. Un deses artigos deberá ser exposto oralmente na aula. Tamén se valorará a participación activa na resolución das outras actividades. O alumnado de avaliación única deberán realizar obrigatoriamente un "Traballo titorado", para o cal deberán pórse en contacto co profesor. O dito anteriormente é tamén válido para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL.	25	CB1 CG1 CE1 CT1 CB5 CG7 CE5 CT2 CE17 CT8 CE21 CT11
Exame de preguntas obxectivas	Realizarase unha proba escrita de resposta curta na última semana de clase sobre os contidos teórico-prácticos da materia. Esta proba coincidirá o mesmo día ca o "Exame de preguntas de desenvolvemento". O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizará os exames sempre de xeito presencial na mesma data có resto do alumnado. O alumnado de avaliación única, sexa semipresencial ou presencial, realizará este exame escrito na data que dispoña o calendario oficial de exames de maio da Facultade.	30	CG2 CE1 CT1 CG7 CE5 CT2 CE8 CT10 CE17 CE21
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizarase unha proba escrita de resposta longa na última semana de clase sobre os contidos teórico-prácticos da materia. Esta proba coincidirá o mesmo día cá proba de "Resolución de problemas e/ou exercicios". O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizará os exames sempre de xeito presencial na mesma data có resto do alumnado. O alumnado de avaliación única, sexa semipresencial ou presencial, realizará este exame escrito na data que dispoña o calendario oficial de exames de maio da Facultade.	30	CG2 CE1 CT2 CG7 CE5 CT10 CE8 CE17 CE21
Exame oral	O alumnado realizará un exame oral na última semana de clase na que terá que demostrar o dominio da pronuncia do galego. É obrigado superar esta proba para aprobar a materia.	10	CE1 CE17

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen dous sistemas de avaliación da materia: a) **Avaliación continua**, para o alumnado que asista regularmente ás clases, e realice e entregue as tarefas de avaliación indicadas polo profesor en tempo e forma. É obrigatorio entregar os tres resumos de bibliografía antes do 30 de abril, se non non se poderán realizar as probas escritas. A puntuación final obterase

da suma das porcentaxes das puntuacións expresadas arriba. De non superar algunha das actividades que se avalían, o profesor poderá mandar repetilas para corrixilas. En todo caso, o/a alumno/a, polo menos, deberá ter aprobado os apartados de "Exame de preguntas obxectivas" e "Exame de preguntas de desenvolvemento"; estes exames escritos realizaranse na **última semana de clase**. De non superar a materia na convocatoria de maio, o alumnado deberá realizar un **exame escrito na convocatoria oficial de xullo**. Na semana final de clases tamén se realizará un **exame oral** individual, que o alumnado deberá superar para aprobar a materia. Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir a condición de asistencia regular ás clases e a entrega das tarefas deberá comunicarllo ó docente, quen poderá habilitar outras actividades compensatorias. No caso de que o/a alumno/a renuncie á avaliación continua ou incumpra as condicións esixidas para a avaliación continua pasará a ser avaliado polo sistema b) de "Avaliación única".

b) Avaliación única. O alumnado que non opte polo sistema de "avaliación continua", para superar a materia na convocatoria de **maio** deberá entregar obrigatoriamente un **"Traballo titorado"** (20% da nota final) o día do exame escrito e examinarse sobre todos os contidos da materia nun **exame escrito final único** (70%) que se celebrará na data que dispoña o calendario oficial de exames da Facultade; ese mesmo día farase tamén un **exame oral** (10% da nota). De non superar a materia en maio, o alumnado deberá **repetir as partes suspensas na convocatoria de xuño/xullo**, na data que dispoña a Facultade. O/A alumno/a deberá superar obrigatoriamente o exame oral para aprobar a materia. O **"Traballo titorado"** consistirá na gravación, transcripción e comentario dun texto do galego oral. Deberán poñerse en contacto co profesor para máis detalles deste traballo. Os/as alumnos/as que opten por este sistema poderán asistir ás aulas e ser atendidos nas titorías cando o solicitaren.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, R. & Xove, X., **"Sons e grafía"**, 1ª, Gramática da lingua galega, Galaxia, 23-47., 2002

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega. v. 1: Fonética e Fonoloxía**, 2ª, A Nosa Terra, 2002-2006

Fernández Salgado, Xosé A., **Apuntamentos da materia**, Edición do autor, 2022

Regueira, X.L., **"Cambios fonéticos e fonolóxicos no galego contemporáneo"**, Estudos de Lingüística Galega, nº 1, 147-167, 2008

Regueira, X.L., **"Introdución"**, 1ª, Diccionario de pronuncia galega, 1-23, 2010

González Rei, B., **Interferencias do castelán no galego nas realizacións das consoantes nasais**, Cadernos de lingua, nº 24, 5-26, 2003

Bibliografía Complementaria

Álvarez, R., Regueira, X.L. & Monteagudo, H., **"Fonética e Fonoloxía"**, 1ª, Gramática galega, Galaxia, 11-46, 1986

Fernández Rei, E. & Regueira, X.L.EZ, **Situando o galego no terreo da investigación lingüística: os traballos de fonética e fonoloxía**, Labor Histórico, nº 3, 1, 93-110, 2017

Centro de Investigacións Ramón Piñeiro (CILL-RP), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**,

Recomendacións

Outros comentarios

- Para poder seguir a materia cómpre ter un coñecemento activo elevado do galego oral.

- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

-Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

-É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións etc.) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización de probas.

-O primeiro día de clase, o profesor proporcionará unha bibliografía básica de traballos sobre fonética galega, dos cales os estudantes poderán elixir algúns como alternativa para o seu resumo ós indicados por el profesor.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o

profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

MANTÉÑENSE TODAS AS METODOLOXÍAS COA EXCEPCIÓN DE QUE SE LEVARÍAN A CABO MEDIANTE AS FERRAMENTAS PROPORCIONADAS POLA UNIVERSIDADE DE VIGO A TRAVÉS DO SEU CAMPUS REMOTO (AULAS E DESPACHOS VIRTUAIS, CORREO ELECTRÓNICO, FAITIC...)

* Metodoloxías docentes que se modifican

NINGUNHA

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A TRAVÉS DO CAMPUS REMOTO DA UVIGO (AULAS E DESPACHOS VIRTUAIS, CORREO ELECTRÓNICO, FAITIC...) BAIXO A MODALIDADE DE CONCERTACIÓN PREVIA.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

NINGUNHA

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

NINGUNHA

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

SEN CAMBIOS

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

MANTÉÑENSE TODAS

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

NINGUNHA

* Novas probas

* Información adicional

NA MODALIDADE MIXTA, NA QUE UNHA PARTE DO ESTUDANTADO PERMANECERÁ NA CLASE, SEGUINDO O RESTO DO ESTUDANTADO AS CLASES DUN MODO PREFERENTEMENTE SÍNCRONO OU ASÍNCRONO DEPENDENDO DA FERRAMENTA QUE MELLOR SE ADAPTE A CADA UNHA, AS METODOLOXÍAS, A ATENCIÓN PERSONALIZADA E A AVALIACIÓN SERÁN AS MESMAS QUE AS DA MODALIDADE PRESENCIAL, ADAPTANDO OS GRUPOS E QUENDAS PARA CUMPRIR COA NORMATIVA SANITARIA

DATOS IDENTIFICATIVOS**Sintaxe da lingua galega I**

Materia	Sintaxe da lingua galega I			
Código	V01G400V01903			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Profesorado	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Correo-e	xsalgado@uvigo.es			
Web	http://http://fft.uvigo.es/es/docencia/profesorado/xose-antonio-fernandez-salgado/			
Descrición xeral	Esta materia de "Sintaxe da lingua galega I" céntrase no estudo específico das unidades sintácticas que coñecemos como "frase" e "cláusula". Afóndase na análise sintáctica, partindo do verbo como núcleo predicativo da cláusula e as relacións que establece cos outros constituíntes funcionais e mais as implicacións semánticas e pragmáticas que diso derivan. Estúdase tamén a estrutura interna dos constituíntes frásticos. Préstase especial atención á descrición de aspectos sintácticos diferenciais do galego con respecto ás linguas veciñas.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Saber describir un feito lingüístico en termos sintácticos, ben oralmente ou por escrito, recoñecendo as relacións que se establecen entre as unidades sintácticas.	CB1	CG1 CG7	CE1 CE2 CE5 CE8	CT1 CT10 CT11
Saber analizar sintacticamente enunciados en galego dun modo argumentado e facer a súa representación.	CB2	CG7	CE1 CE2 CE5 CE8	CT1 CT2 CT8
Saber interpretar os elementos que modifican a gramaticalidade e o sentido dos enunciados en galego, ou que provocan ambigüidade.	CB5	CG1 CG8	CE1 CE2	CT1 CT5 CT10

Contidos

Tema	
1. A sintaxe: definición e relación con outras disciplinas gramaticais.	A análise sintáctica. Unidades e relacións sintácticas. Funcións sintácticas, semánticas e informativas. Bibliografía de sintaxe do galego.
2. A cláusula: caracterización e clasificación.	O verbo como núcleo-PREDICADO da cláusula. Niveis de complementación: argumentos, adxuntos e elementos periféricos. Estrutura funcional da cláusula: particularidades nas funcións sintácticas (SUX prepositivos?, o redobro de clíticos, a+CDIR, tipos de CIND, tipos de complementos prepositivos, tipos de atributos...). Tipos de construcións sintácticas. Clasificación das cláusulas e oracións.
3. A frase: caracterización e clasificación.	A frase nominal: estrutura e funcións. Determinantes, núcleo e modificadores. Tipos de modificadores: argumentais / adxuntos; especificativos / explicativos; relacionais / cualificativos; a aposición. Estrutura e funcións básicas dos outros tipos de frase (adxectiva, adverbial e prepositiva).
4. A corrección sintáctica en galego.	Aspectos de sintaxe diferencial do galego: os pronomes persoais átonos (colocación e funcións), uso do infinitivo conxugado, uso do futuro de subxuntivo, nexos comparativos, os relativos, usos errados de perífrases verbais, os determinantes e as contraccións...

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	24	50	74
Lección maxistral	16	48	64
Eventos científicos	2	2	4
Actividades introdutorias	2	2	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Refírese ás actividades en que se formulan problemas e /ou exercicios relacionados cos contidos da materia, así como resumos de lecturas que complementan as leccións maxistrais. Préstase especial atención á análise sintáctica constituto-funcional de textos en árbore e ó comentario gramatical razoado e argumentado de construcións sintácticas problemáticas en canto á súa interpretación. Naqueles casos en que o profesor entregue previamente os exercicios, recoméndase que o/a alumno/a os traia traballados. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL, o profesor colgará na plataforma MOOVI as prácticas para facer e deixará un prazo de tempo para a súa resolución. Rematado este, faralles chegar via e-mail, ou dende a propia plataforma, un solucionario para a súa autocomprobación.
Lección maxistral	Son as horas que o docente dedicará a expoñer contidos da materia e as directrices e bases teóricas dos traballos, exercicios ou análises sintácticas que deberá facer o alumnado. Recoméndase que cando o profesor facilite por adiantado fotocopias ou outro material o alumnado leve previamente traballado ese material. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática na plataforma de ensino virtual MOOVI ou, no seu caso, en fotocopia ou PDF; o profesor poderá facerllos chegar tamén a través de e-mail. Poderán gravarse a través do Campus remoto.
Eventos científicos	Refírese a conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por poñentes de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia ou relacionados con ela.
Actividades introdutorias	Son as actividades que se realizan o primeiro día de clase dedicadas a expoñer os obxectivos, as principais tarefas do curso (lecturas e traballos de redacción obrigatorios) e a bibliografía da materia. Sería conveniente que o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL acudise a esta sesión de presentación. Ese día dáse material fotocopiado. De non ser posible, o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL deberá poñerse en contacto co profesor vía e-mail.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Resolución de problemas	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo cando así o requira o alumnado en canto ás directrices que debe seguir nos traballos de redacción, no resumo de lecturas, ou nos comentarios dos erros cometidos nas análises sintácticas que se manden entregar como parte da avaliación. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizaranse sesións presenciais, tipo SEMINARIO, a través do Campus remoto, distribuídas ó longo do cuadrimestre (a convir entre profesor e alumno), co fin de que o alumnado poida solucionar dúbidas e solicitar explicacións sobre puntos concretos do temario. Así mesmo será atendido en horas de titoría vía e-mail ou a través do uso do despacho virtual na maior rapidez posible.
Lección maxistral	Existe a posibilidade para o alumnado SEMIPRESENCIAL da gravación en vídeo das clases maxistrais a través do Campus remoto.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Resolución de problemas	Durante o curso, o docente especificará que actividades prácticas das propostas son avaliábeis. Especificamente, o estudante deberá entregar a análise sintáctica de 4 textos propostos polo profesorado, o resumo crítico de 3 artigos da "Bibliografía", antes do exame escrito (un dos artigos deberá ser exposto oralmente na aula), e a redacción de 3 textos de diferente tipo. Tamén se valorará a participación activa na resolución e comentario das outras actividades. Estas actividades tamén son obrigadas para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL.	35	CB1 CB2 CB5	CG7 CG8 CE5 CE8 CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT12
Lección maxistral	Valorarase a asistencia ás clases maxistrais, sempre e cando sexa máis do 80% delas así como a participación nelas. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta puntuación súmase á parte "Resolución de problemas ou exercicios".	5	CB2	CG1 CG7 CG8 CT1 CT10 CT11
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizarase unha única proba escrita sobre os contidos teórico-prácticos da materia na última semana de clases. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizará os exames sempre de xeito presencial na mesma data có resto do alumnado. O alumnado de avaliación única, sexa semipresencial ou presencial, realizará un exame escrito na data que dispoña o calendario oficial de exames da convocatoria de decembro/xaneiro da Facultade.	60	CB2	CG7 CE1 CE2 CE5 CE8 CT1 CT2 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen **dous sistemas** de avaliación da materia:a) **Avaliación continua**, para o alumnado que asista regularmente ás clases presenciais, e realice e entregue as tarefas de avaliación indicadas polo profesor en tempo e forma. É obrigatoria a entrega dos 3 resumos críticos das lecturas de 3 artigos da bibliografía (un dos artigos deberá ser exposto oralmente na aula), así como de 3 redaccións de textos de diferente tipo. A puntuación final obterase da suma das porcentaxes das puntuacións expresadas arriba. De non superar algunha das actividades que se avalían, o profesor poderá mandar repetilas. En todo caso, **na convocatoria de decembro/xaneiro**, o/ alumno/a polo menos deberá ter aprobado o apartado "Exame de preguntas de desenvolvemento" que se celebrará a última semana de clase. O **ALUMNADO SEMIPRESENCIAL** tamén se examinará ese día co resto do alumnado. De non superar esas probas escritas, o alumnado deberá examinarse dun **exame escrito** na **convocatoria oficial de xullo**, nas datas oficiais que dispoña o calendario oficial da Facultade. Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir a condición de asistencia ás clases e a entrega en tempo das tarefas, deberá comunicarllo ó docente, quen poderá habilitar outras actividades compensatorias. No caso de que o/a alumno/a renuncie á avaliación continua ou incumpra as condicións esixidas pasará a ser avaliado polo sistema de "Avaliación única".b) **Avaliación única**. O alumnado que non opte polo sistema de "avaliación continua", para superar a materia na convocatoria de **decembro/xaneiro** deberá examinarse sobre todos os contidos da materia nun **exame final único escrito** que se realizará na data oficial que dispoña o **calendario oficial de exames da convocatoria de decembro/xaneiro da Facultade**. En caso de non superar ese exame, o/a alumno/a deberá volver examinarse por medio doutro **exame escrito** na **convocatoria de xuño/xullo** na data que dispoña a Facultade. Os/as alumnos/as que opten por este sistema poderán asistir ás aulas e ser atendidos nas titorías cando o solicitaren.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, R. & Xove, X., **Gramática da lingua galega**, 1ª, Galaxia, 2002

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega. II. Morfosintaxe**, 2ª, A Nosa Terra, 2002-2006

Fernández Salgado, Xosé A., **Apuntamentos da materia. Sintaxe I**, Edición do autor, 2019

Álvarez, R., **A definición dun estándar sintáctico: problemas, cautelas, límites...**, En R. Álvarez & H. Monteagudo, pp. 359-376, 2005

Cidrás Escáneo, F., **As construcións pronominais en galego. Proposta de clasificación e caracterización**, 1ª, En M. Brea & F. Fernández Rei, v. I, 101-25, 1991

Moure, T., **□Mallando nos Complementos directos: un ornitorrinco na sintaxe do galego□**, 1ª, Revista galega de Filoloxía, nº 11, 79-103, 2010

Pena Romay, X. A., **□Alternancia en galego dos pronomes átonos de acusativo e dativo en verbos que rexen ámbalas dúas posibilidades□**, 1ª, Rosario Álvarez et al.(eds.) v.IV, 129-137, 2004

Centro de Investigacións Ramón Piñeiro (CILL-RP), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega.**,

Bibliografía Complementaria

Bosque I. e Demonte, V. (dir.), **Gramática descriptiva de la lengua española. 3 t.**, 1ª, Espasa Calpe, 1999

Raposo, Eduardo et al., **Gramática do Português. 2 vol.**, 1ª, Fundação Calouste Gulbenkian, 2014

Real Academia Española (2010), **Nueva gramática de la lengua española: manual.**, 1ª, Espasa, 2010

En R. Álvarez & H. Monteagudo (eds.), **Norma lingüística e variación.**, 1ª, Consello da Cultura Galega - ILG, 2005

M. Brea & F. Fernández Rei (coords.), **Homenaxe ó profesor Constantino García**, 1ª, Universidade, 1991

F. Cidrás & F. Dubert, **A gramática galega, un río de curso curto e sinuoso. Panorama histórico dos estudos gramaticais sobre o galego.**, 1ª, Labor Histórico. Lingüística Galega, v. 3, nº 1, 2017

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Morfoloxía da lingua galega/V01G400V01901

Outros comentarios

- Para poder seguir esta materia precísase ter un coñecemento elevado do galego. Continúase en Sintaxe da Lingua Galega II, en 4º curso.

- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

-Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

-É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións etc.) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización de probas.

-O primeiro día de clase o profesor fornecerá unha bibliografía básica de traballos sobre sintaxe do galego, dos cales o alumnado poderá elixir algúns para resumir, como alternativa ós indicados polo profesor.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

MANTÉÑENSE TODAS AS METODOLOXÍAS COA EXCEPCIÓN DE QUE SE LEVARÍAN A CABO MEDIANTE AS FERRAMENTAS PROPORCIONADAS POLA UNIVERSIDADE DE VIGO A TRAVÉS DO CAMPUS REMOTO (AULAS E DESPACHOS VIRTUAIS, CORREO ELECTRÓNICO, FAITIC...)

* Metodoloxías docentes que se modifican

NINGUNHA

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A TRAVÉS DO CAMPUS REMOTO DA UVIGO (AULAS E DESPACHOS VIRTUAIS, CORREO ELECTRÓNICO, FAITIC...) BAIXO A MODALIDADE DE CONCERTACIÓN PREVIA.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

NINGUNHA

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
NINGUNHA

* Outras modificacións

-

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
SEN CAMBIOS

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
TODAS

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]
NINGUNHA

* Novas probas

* Información adicional

NA MODALIDADE MIXTA, NA QUE UNHA PARTE DO ESTUDANTADO PERMANECERÁ NA CLASE, SEGUINDO O RESTO DO ESTUDANTADO AS CLASES DUN MODO PREFERENTEMENTE SÍNCRONO OU ASÍNCRONO DEPENDENDO DA FERRAMENTA QUE MELLOR SE ADAPTE A CADA UNHA, AS METODOLOXÍAS, A ATENCIÓN PERSONALIZADA E A AVALIACIÓN SERÁN AS MESMAS QUE AS DA MODALIDADE PRESENCIAL, ADAPTANDO OS GRUPOS E QUENDAS PARA CUMPRIR COA NORMATIVA SANITARIA.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega				
Materia	Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega			
Código	V01G400V01904			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Soto Andión, Xosé			
Profesorado	Soto Andión, Xosé			
Correo-e	xsotoandion@uvigo.es			
Web	http://http://webh03.webs.uvigo.es/category/profesorado/			
Descrición xeral	Esta materia aborda a estruturación e organización do léxico galego así como a lexicografía e fraseoloxía galegas. A partir de aquí o alumno estuda as unidades léxicas e os campos léxicos, as relacións paradigmáticas e sintagmáticas de significados, a sinonimia, homonimia e polisemia, a elaboración e tipos de dicionarios galegos, e as unidades fraseolóxicas do galego coas súas propiedades e características.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CE19	Capacidade para avaliar criticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer a estrutura e organización do léxico galego.	CB1	CG1	CE1	CT2
	CB5	CG4	CE2	CT5
		CG7	CE5	
		CG8	CE8	
			CE17	
Comprender e aplicar os principais conceptos da análise léxico-semántica.	CB1	CG1	CE1	CT1
	CB2	CG4	CE2	CT2
	CB5	CG7	CE5	CT5
		CG8	CE8	CT8
			CE17	CT10
			CE19	

Coñecer e utilizar as principais obras lexicográficas galegas.

CB1 CG1 CE1

CB2 CG4 CE2

CB5 CG7

Saber delimitar e caracterizar as unidades fraseolóxicas e terminolóxicas en galego.

CB1 CG1 CE5 CT11

CB2 CG7 CE8

CB5

Contidos

Tema

1. A lexicoloxía	1.1. Definición e límites 1.2. Relación con outras disciplinas lingüísticas: semántica, lexicografía, sintaxe...
2. As unidades léxicas	2.1. Morfemas e palabras 2.2. Os campos léxicos. Tipoloxía 2.3. As clases léxicas.
3. Relacións paradigmáticas e sintagmáticas de significados	3.1. Sinonimia, hiponimia, homonimia, polisemia, antonimia... 3.2. As combinacións de lexemas
4. Clasificación do léxico	4.1. Léxico e dicionarios 4.2. Macroestrutura e microestrutura 4.3. A definición lexicográfica 4.4. As terminoloxías
5. Unidades fraseolóxicas	5.1. Definición e tipos (paremias, locucións, fórmulas...) 5.2. Características e uso 5.3. Principais problemas de aprendizaxe

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos científicos	0	3	3
Resolución de problemas	8	8	16
Traballo tutelado	5	15	20
Lección maxistral	30	60	90
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	4	6
Traballo	1	7	8
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos científicos	Asistencia do alumnado a un ou dous eventos como conferencias e charlas relacionados cos contidos da materia. Poden xustificarse problemas de asistencia por mor de conciliación.
Resolución de problemas	Realización semanal ou quincenal de exercicios e práctica de problemas relacionados cos diversos contidos da materia como son os campos léxicos, as relacións léxicas, os problemas de lexicografía e de uso e aprendizaxe de unidades fraseolóxicas, etc.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo longo ou no seu lugar de pequenos traballos relacionados cos contidos da materia, cuxa temática e contidos precisos se discutirán co estudantado presencial e semipresencial, ben sexa nas aulas ben sexa a través de Moovi, tendo en conta para isto a conciliación.
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia por parte do profesor y resolución das dúbidas de comprensión pertinentes. Tamén para estudantado semipresencial. Poden xustificarse problemas de asistencia por mor de conciliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Explicación dos temas do programa e clarificación das dúbidas e dificultades que se deriven da súa deficiente comprensión. O alumnado presencial e sobre todo o semipresencial poderá botar man das titorías, Moovi, correo electrónico, grupos de aprendizaxe virtual e outros procedementos de aprendizaxe non presencial, con flexibilidade por mor de conciliación xustificada. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.

Resolución de problemas Resolución dúbidas e dificultades que xurdan da realización de problemas e exercicios relacionados cos contidos da materia. O alumnado presencial e sobre todo o semipresencial poderá botar man das titorías, Moovi, correo electrónico, grupos de aprendizaxe virtual e outros procedementos de aprendizaxe non presencial para realizar os diferentes problemas e exercicios da materia. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.

Traballo tutelado Guía, orientación e resolución de problemas sobre a elaboración e presentación de traballos escritos tutelados. O alumnado presencial e sobre todo o semipresencial poderá botar man das titorías, Moovi, correo electrónico, grupos de aprendizaxe virtual e outros procedementos de aprendizaxe non presencial. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.

Probas	Descrición
Traballo	Indicación, explicación e corrección de traballos e proxectos realizados polo alumnado. O alumnado presencial e sobre todo o semipresencial poderá botar man das titorías, Moovi, correo electrónico, grupos de aprendizaxe virtual e outros procedementos de aprendizaxe non presencial. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Resolución de problemas	Realización de exercicios e de problemas relacionados cos contidos da materia.	5	CB1 CB2 CB5	CG1 CG4 CG7	CE1 CE2 CE5 CE8 CE17 CE19	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11
Traballo tutelado	Elaboración de pequenos traballos sobre diversos contidos do programa.	10	CB1 CB2 CB5	CG1 CG4 CG7 CG8	CE1 CE2 CE5 CE8 CE17 CE19	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11
Lección maxistral	Asistencia para a preparación das diferentes probas e traballos, que incluíra os temas explicados e a súa aplicación práctica mediante exercicios e traballos	5	CB1 CB2 CB5	CG1 CG4 CG7	CE1 CE2 CE5 CE8 CE17 CE19	CT1
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas sobre os contidos do programa.	60	CB1 CB2 CB5	CG1 CG4 CG7	CE1 CE2 CE5 CE8 CE17 CE19	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de pequenas probas sobre diversos contidos do programa	10			CE8	CT1
Traballo	Elaboración e presentación dalgún traballos sobre algún aspecto dos contidos do programa.	10	CB1 CB2 CB5	CG1 CG4 CG7 CG8	CE1 CE2 CE5 CE8 CE17 CE19	CT1 CT2 CT5 CT8 CT10 CT11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria 1: na primeira edición de actas (xaneiro/maio), o estudantado será avaliado ben mediante o sistema de avaliación continua, con asistencia a clase (é un dereito, non un deber) dun mínimo do 80% a través da realización de exames, probas, exercicios, traballos, ben mediante o sistema de avaliación única, que consistirá na realización dun exame en data marcada polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT. A última proba do sistema de avaliación continúa coincidirá co exame oficial marcado para o alumnado de avaliación única. Por problemas xustificadas de conciliación ou enfermidade podería flexibilizarse a porcentaxe de asistencia a clase para alumnado presencial así como algunhas datas de exames e entrega de traballos para todo o alumnado.

Convocatoria 2: na segunda edición de actas (xullo), o estudantado tanto de avaliación continua coma única deberá realizar un único exame, en data marcada polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT, no que dea conta das

competencias adquiridas e do seu coñecemento dos contidos da materia. Nesta convocatoria o estudantado examinarase só das partes que teña suspensas, sempre que non superen o 50% do total dos contidos. De se superar esta cifra, o estudantado debe examinarse da totalidade dos contidos. En posteriores convocatorias, cómpre recuperar a totalidade da materia. Por problemas xustificadas de conciliación podería flexibilizarse a porcentaxe de asistencia a clase para alumnado presencial así como algunhas datas de exames e entrega de traballos para todo o alumnado

O alumnado semipresencial debería asistir a un mínimo de tres clases e tres titorías, se ben a presencialidade (física ou en campus remoto) unicamente é necesaria para a realización de exames escritos ou orais. Este estudantado poderá realizar as probas correspondentes ao sistema de avaliación continua ou presentarse a un exame de avaliación única en data marcada polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT. Tocante a partes aprobadas ou suspensas, aplícase o mesmo criterio indicado anteriormente para o resto do estudantado e hanse ter en conta os problemas de conciliación cando estean xustificadas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

De Miguel, E. (ed.), **Panorama de la lexicología**, 1ª, Ariel, 2009

Domínguez, Mª J. et al. (eds.), **Lexicografía de las lenguas románicas. Aproximaciones a la lexicografía moderna y contrastiva**, 1ª, De Gruyter, 2014

Ettinger, S., **Alcances e límites da fraseodidáctica. Dez preguntas clave sobre o estado actual da investigación**, *Cadernos de Fraseoloxía Galega*, 10. Xunta de Galic, 2008

Feixó, X. (coord.), **Diccionario fraseolóxico Séc. XXI castelán-galego e de correspondencias galego-castelán**, 1ª, Galaxia/Do Cumio, 2007

Freixeiro, X. R., **Gramática da lingua galega III. Semántica**, 1ª, A Nosa Terra, 2006

González, E. et al. (eds.), **A lexicografía galega moderna: recursos e perspectivas**, 1ª, ILG/CCG, 2009

Losada, C. et al., **Para dar trela. Manual práctico de fraseoloxía galega**, 1ª, Xunta de Galicia, Centro Ramón Piñeiro, 2017

Porto Dapena, J. A., **Manual de técnica lexicográfica**, 2ª, Arco Libros, 2004

Porto Dapena, José Álvaro, **La definición lexicográfica**, 1ª, Madrid: Arco/Libros, 2014

Bibliografía Complementaria

Baranov, A. / D. Dobrovol'ikij, **Aspectos teóricos da fraseoloxía**, 1ª, Xunta de Galicia, Centro Ramón Piñeiro, 2009

Burger, H. et al., **Phraseology. An International Handbook of Contemporary Research**, 1ª, De Gruyter, 2007

García, R. (dir.), **La lexicologie en Espagne. De la lexicographie à la lexicologie**, 1ª, Cahiers de Lexicologie, 104, 2014

Lara, L. F., **Curso de lexicología**, 1ª, El Colegio de México, 2006

Mellado, C. et al., **La fraseología del siglo XXI. Nuevas perspectivas para el español y el alemán**, Frank Time, 2010

Roggenbuck, S. / V. Ballero, **Introducción a la lingüística sincrónica**, 1ª, Narr Verlag, 2010

Santamarina, A., **Diccionario de diccionarios 3**, 1ª, ILG/Fundación Barrié, 2003

Soto Andión, Xosé, **O tratamento da construción nos dicionarios de unidades léxicas**, 1ª, Arco/Libros, 2004

Svenson, B., **A Handbook of Lexicography: The Theory and Practice of Dictionary-Making**, 1ª, Cambridge University Press, 2009

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Morfoloxía da lingua galega/V01G400V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que é o plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade nesta cuestión.

Facilitarase nova bibliografía nas clases e mais a través de Moovi.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Recoméndase o manexo frecuente de fondos e recursos da biblioteca.

As porcentaxes de asistencia a clase e as datas de entrega de traballos ou exames poden flexibilizarse por mor de problemas xustificadas de conciliación.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais e as novidades da materia a través da plataforma Moovi así como a de coñecer as datas nas que terán lugar as correspondentes probas de avaliación.

Os estudantes de intercambio deben posuír un nivel B2 de galego para o adecuado seguimento da materia.

Os mencionados comentarios e recomendacións hanse de aplicar ao estudiantado semipresencial, que unicamente ten esixida a presencialidade para exames escritos ou orais.

Plan de Continxencias

Descrición

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Sintaxe da lingua galega II				
Materia	Sintaxe da lingua galega II			
Código	V01G400V01905			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Profesorado	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Correo-e	xandre@uvigo.gal			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Aproximación ós esquemas coordinativos con 'e' en galego, ós marcadores discursivos e ás relacións sintácticas interoracionais en galego tendo en conta os enunciados e os parágrafos que constitúen.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
- Saber describir en termos sintácticos un feito lingüístico en galego.	CB1 CG1 CE1 CT1
- Saber analizar sintácticamente enunciados en galego dun modo argumentado.	CB5 CG7 CE2 CT2
- Saber interpretar os elementos que modifican a gramaticalidade de enunciados en galego.	CG8 CE5 CT3
- Saber usar e explicar construcións sintácticas diferenciais do galego.	CE8 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos	
Tema	
1. As construcións coordinadas en galego	1.1. A conxunción copulativa "e"
2. Entre a gramática e o discurso	2.1. Parataxe e hipotaxe oracionais. Conxunción e locucións conxuntivas galegas 2.2. Macrosintaxe 2.3. Marcadores discursivos en galego

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	16	65	81
Resolución de problemas	8	7	15
Lección maxistral	16	10	26
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	18	20
Observación sistemática	2	0	2
Presentación	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	<p>Cada discente elaborará individualmente dous traballos escritos seguindo as indicacións do profesor: un sobre o punto 1.1. e outro sobre o punto 4. do temario.</p> <p>Todo o estudantado (presencial e SEMIPRESENCIAL) entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva dos traballos á plataforma Moovi (incluíranse todos os ficheiros empregados na elaboración, tamén BD, corpus e diapositivas da presentación se as houber).</p> <p>Dedicaranse aulas presenciais a explicar a metodoloxía destes traballos. Ó longo do curso farase, tamén na aula, un seguimento deles, sobre todo do segundo. É moi recomendable para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL asistir a algunha destas sesións de aula -fixaranse ó longo do curso- (se alguén non puider ir a ningunha, deberá fixar unha titoría co docente).</p>
Resolución de problemas	<p>Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral.</p> <p>O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Moovi das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraaas corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.</p>
Lección maxistral	<p>Nela o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día.</p> <p>O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Moovi dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).</p>
Actividades introdutorias	<p>Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realízase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma xeral da materia.</p> <p>O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma xeral da materia.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	<p>Alén das indicacións precisas que se proporcionarán nalgunha aula específica para poder desenvolver os traballos, ó longo do curso non só se atenderán na aula todas as consultas individuais, senón que se realizará nela abundante práctica. Por suposto, nas horas de titoría tamén se resolverán todas as consultas relacionadas coa súa elaboración. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL poderá realizar as consultas sobre a elaboración dos traballos a través da plataforma Moovi, do correo electrónico ou, preferiblemente, nalgunha titoría. Se a cantidade de estudantado semipresencial así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.</p>

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Traballo tutelado	Os traballos, individuais, son obrigatorios tanto para o estudantado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame (en cada unha das dúas edicións das actas). A proporción do seu valor será de 15%-40%, respectivamente.	55	CB1 CB5	CG1 CG7 CG8	CE1 CE2 CE5 CE8	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Ó longo do cuadrimestre o docente especificará as actividades prácticas que serán avaliadas. É preciso que se vaian entregando dentro dos límites que se poñan. Para o ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 15% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliada a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	10	CB5	CG1 CG7 CG8	CE1 CE2 CE5	CT1 CT2 CT6 CT8 CT10 CT11 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	O estudantado de avaliación continua (tanto presencial coma SEMIPRESENCIAL) realizará unha proba escrita na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia, se non os foi superando a través de exames/probas parciais ó longo do cuadrimestre.	22	CB1 CB5	CG1 CG7	CE1 CE2 CE5 CE8	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Observación sistemática	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas aulas maxistras. Para o ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL este 5% da nota sumarase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5		CG1	CE1 CE2	CT1 CT2 CT3
Presentación	Un 8% da cualificación do traballo titorizado correspóndelle á exposición oral dos traballos na aula. Para o estudantado presencial a distribución será 3%-5% para cada un dos traballos, respectivamente. O estudantado SEMIPRESENCIAL só deberá expoñer oralmente o segundo deles (que valerá un 8%). As exposicións durarán aproximadamente, para o estudantado presencial, 5 e 10 minutos, respectivamente, e para o estudantado SEMIPRESENCIAL entre 12 e 15 minutos. Nestas exposicións non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material.	8	CB1	CG1 CG8	CE1 CE2 CE5	CT1 CT2 CT6 CT8 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Por defecto, enténdese que o estudantado opta por un sistema de avaliación continua; se así non for, deberá comunicar nas dúas primeiras semanas do curso a súa intención de se presentar á avaliación única permitida pola Universidade de Vigo.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais -in situ ou a distancia- e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o estudantado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballos, exames escritos e prácticas avaliadas. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Aquelas probas que non se superen na primeira edición das actas (xaneiro) poderanse recuperar na segunda edición das actas (xuño/xullo), co límite de entrega situado na data fixada pola FFT para o exame. Se por causa xustificada algún estudante non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que propondrá outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (admitida pola Universidade de Vigo): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (xaneiro e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [40%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais de dous traballos (seguindo as indicacións do docente) [15%-45%]. Cómpre superar tanto o exame coma os traballos (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. É obrigatoria a presentación oral dos traballos (fixarase a data da exposición co docente). Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ó tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, R., "**Os nexos e a sintaxe**", Univ. de Santiago de Compostela, 1992

Álvarez, R. e X. Xove, **Gramática da lingua galega**, Galaxia, 2002

Álvarez, R.; H. Monteagudo e X. L. Regueira, **Gramática galega**, 2, Galaxia, 1995

Cidrás, Francisco e Francisco Dubert-García, **A gramática galega, un río de curso curto e sinuoso. Panorama histórico dos estudos gramaticais sobre o galego**, 2017

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega**, 2, A Nosa Terra, 2002-2006

Freixeiro Mato, X. R., "**Tipos de marcadores discursivos no galego oral e escrito**", 2016

Rodríguez Guerra, A., "**Os dicionarios galegos e os marcadores discursivos operadores e de control de contacto**", 2018

Bibliografía Complementaria

García Gondar, F. (dir.), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**, Centro de Investigacións Ramón Piñeiro,

Iglesias Bango, M., "**Macrosintaxis: una proposta sobre dimensións, unidades y categorías**",

<http://dx.doi.org/10.5209/CLAC.61345>, Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación, 2018

Na aula fornecerase outras referencias bibliográficas máis específicas. aconséllase a consulta directa, a través da biblioteca, das fontes bibliográficas.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Sintaxe da lingua galega I/V01G400V01903

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

Aínda que houbera que substituír a docencia presencial in situ (na FFT) por docencia presencial a distancia, co emprego das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (nomeadamente o Campus Remoto e tamén Moovi -alén do correo electrónico e dalgún outro recurso útil-), non debería de ser preciso modificar a planificación (metodoloxías, contidos, avaliación e titorías) aquí exposta, coa salvidade da propia adaptación motivada polo uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia interna da lingua galega**

Materia	Historia interna da lingua galega			
Código	V01G400V01906			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Profesorado	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Correo-e	xandre@uvigo.gal			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Percorrido sistemático polos principais cambios lingüísticos (fonético-fonolóxicos, morfolóxicos, sintácticos e léxicos) que levaron do latín ó galego.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecemento dos principais cambios lingüísticos (fonolóxicos, morfosintácticos e léxicos) que caracterizaron a lingua galega ao longo dos séculos.	CB1	CG1	CE2	CT1
	CB2	CG2	CE5	CT2
	CB5	CG2	CE12	CT3
				CT6
				CT8
		CG11		
		CG12		
		CG13		
		CG15		
		CG16		
		CG25		
		CG26		

Contidos

Tema	
1. O léxico	1.1. Historia do léxico galego 1.2. A formación de palabras no galego medieval

2. Principais cambios fonético-fonolóxicos no paso do latín ó galego	2.1. Introducción 2.2. O sistema vocálico 2.3. O sistema consonántico
3. Principais cambios morfolóxicos do latín ó galego	3.1. Formas léxicas (eido nominal e verbal) 3.2. Formas gramaticais
4. Da sintaxe latina á galega	4.1. Orde de constituíntes funcionais 4.2. Esquemas e funcións oracionais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Resolución de problemas	22	22	44
Lección maxistral	20	20	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	60	62
Observación sistemática	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realízase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma xeral da materia. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma xeral da materia.
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral. Nalgunha ocasión pódense entregar anticipadamente para que os/as estudantes os poidan preparar con certo adianto e, mesmo, para que poidan realizar unha pequena exposición na aula. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Moovi das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraas corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.
Lección maxistral	Nestas aulas o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase vivamente levar os contidos da materia ó día. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Moovi dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Alén das indicacións do comezo do curso, ó longo das semanas atenderanse as consultas individuais que haxa sobre a elaboración dalgunhas prácticas concretas. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL poderá realizar as consultas a través da plataforma Moovi, do correo electrónico ou nalgunha titoría. Se a cantidade de estudantes semipresenciais así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Ó longo do cuadrimestre o docente especificará as actividades prácticas que serán avaliadas (tamén algunha presentación). É preciso que se respecten os prazos de entrega. Para o ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 35% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliada a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	30	CB1 CG1 CE2 CT1 CB2 CG7 CE5 CT2 CB5 CE12 CT3 CT6 CT8

Exame de preguntas de desenvolvemento	O estudantado de avaliación continua (tanto presencial coma SEMIPRESENCIAL) realizará unha proba escrita -sempre presencial- na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia que non fose superando ó longo dos exames/probas parciais previos (na mesma data para todo o estudantado de avaliación continua).	65	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG7	CE2 CE5 CE12	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8
Observación sistemática	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas prácticas e mais nas aulas maxistras. Para o ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL este 5% da nota sumarase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5		CG1	CE2	CT1 CT2 CT3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Por defecto, enténdese que o estudantado opta por un sistema de avaliación continua; se así non for, deberá comunicar nas dúas primeiras semanas do curso a súa intención de se presentar á avaliación única permitida pola Universidade de Vigo.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais -in situ ou a distancia- e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o estudantado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar exames escritos e prácticas (presentacións) avaliados. Todas as prácticas, actividades e presentacións solicitados polo docente teñen que se entregar/realizar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Aquelas probas que non se superen na primeira edición das actas (xaneiro) poderanse recuperar na segunda edición das actas (xuño/xullo), co límite de entrega situado na data fixada pola FFT para o exame. Se por causa xustificada algún/ha estudante non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que propondrá outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (admitida pola Universidade de Vigo): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (xaneiro e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [65%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais dun traballo (segundo as indicacións do docente) [35%]. Cómpre superar tanto o exame coma o traballo (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ó tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ferreiro, M., **Gramática histórica galega. I. Fonética e morfosintaxe. II. Lexicoloxía**, 4ª / 2ª, Laiovento, 1999 / 2001

García de Diego, V., **Elementos de gramática histórica gallega (Fonética-Morfología)**, Reed. facsimilar, Univ. de Santiago de Compostela, 1984 [1909]

González Seoane, E. (dir.) et alii, **Diccionario de diccionarios do galego medieval**, Univ. de Santiago de Compostela, 2006

Larson, Pär, **A lingua das cantigas: gramática do galego-portugués**, Galaxia, 2019

Mariño Paz, R., **Historia da lingua galega**, 2ª, Sotelo Blanco, 1999

Mariño Paz, R., **Fonética e fonoloxía históricas da lingua galega**, Xerais, 2017

Mariño Paz, R., **Historical Phonetics and Phonology**, De Gruyter, (No prelo)

Mariño Paz, R. e X. Varela Barreiro (eds.), **Lingüística histórica e edición de textos galegos medievais**, Universidade de Santiago de Compostela, 2015

Mattos e Silva, R. V., **O portugués arcaico: fonología, morfología e sintaxe**, Contexto, 2006

Pinkster, H., **The Oxford Latin Syntax**, Oxford University Press, 2015

Varela Barreiro, X. e R. Pichel, **Panorama actual da lingüística histórica galega**, 2017

Venâncio, F., **Así naceu unha lingua. Sobre as orixes do portugués**, Galaxia, 2021

Bibliografía Complementaria

Corominas, J. e J. A. Pascual, **Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico**, Gredos, 1980-1991

García Gondar, F. (dir.), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**, Centro de Investigacións Ramón Piñeiro,

López Viñas, X., **A formación de palabras no galego medieval: a afixación**, Tese de Doutoramento, Universidade da Coruña, 2012

Rodríguez Guerra, A. (ed.), **Lingüística histórica e dialectoloxía: coordenadas do cambio lingüístico**, Universidade de Vigo, 2016

Rodríguez Guerra, A. e X. B. Arias Freixedo (eds.), **The Vindel Parchment and Martin Codax / O Pergamiño Vindel e Martin Codax. The Golden Age of Medieval Galician Poetry / O esplendor da poesía galega medieval**, John Benjamins Publishing Company, 2018

Na aula fornecerase outras referencias bibliográficas máis específicas. Aconséllase a consulta directa, a través da biblioteca, das fontes bibliográficas.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Latín e literatura grecolatina/V01G400V01403

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Morfoloxía da lingua galega/V01G400V01901

Sintaxe da lingua galega I/V01G400V01903

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

Aínda que houbera que substituír a docencia presencial in situ (na FFT) por docencia presencial a distancia, co emprego das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (nomeadamente o Campus Remoto e tamén Moovi -alén do correo electrónico e dalgún outro recurso útil-), non debería de ser preciso modificar a planificación (metodoloxías, contidos, avaliación e titorías) aquí exposta, coa salvidade da propia adaptación motivada polo uso das tecnoloxías da información e

DATOS IDENTIFICATIVOS**Variación e historia externa da lingua galega**

Materia	Variación e historia externa da lingua galega			
Código	V01G400V01907			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Costas González, Xosé Henrique			
Profesorado	Costas González, Xosé Henrique			
Correo-e	xcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aproximación á historia externa e mais do léxico da lingua galega, así como á súa variación sociolectal e, sobre todo, diatópica.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
CE15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
- Coñecer as variedades xeográficas do galego e recoñecer a súa validez oral.	CB1 CG1 CE2 CT1 CB2 CG2 CE12 CT2
- Saber interpretar a variedade culta á luz da última historia externa do galego: dificultades de implantación, identificación, interferencias etc.	CB5 CG6 CE15 CT3 CG7 CT6 CG9 CT8
- Coñecemento do galego culto vs. galegos populares, dialectais (galego urbano vs. galegos rurais).	CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos	
Tema	
1. A variación diatópica	1.1. Historia dos estudos dialectais galegos 1.2. ALGa, ALPi e ALBi 1.3. Bloques e áreas lingüísticas do galego 1.4. O galego exterior
2. Historia social da lingua galega no XX	2.1. O proceso normalizador desde 1970 2.2. O proceso normativizador desde 1970 2.3. Normalización, dinamización, revivificación.
3. As variedades diafásicas e diastráticas	3.1.- A variación diafásica. Tipoloxía. 3-2- A variación diastrática. Tipoloxía.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Traballo tutelado	24	71	95
Resolución de problemas	16	12	28
Lección maxistral	26	10	36
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	60	64

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	<p>O primeiro día de aulas realizarase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma da materia.</p> <p>O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma da materia.</p> <p>O ALUMNADO NON PRESENCIAL poderá seguir as aulas por vídeos e titorías a través dos medios telemáticos dispostos pola UVigo.</p>
Traballo tutelado	<p>Cada discente elaborará individualmente dous traballos escritos, seguindo as indicacións do profesor, sobre os puntos 3. e 5. do temario.</p> <p>Todo o alumnado entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva dos traballos á plataforma Faitic.</p> <p>Dedicaranse aulas presenciais a explicar a metodoloxía destes traballos. Ó longo do curso farase, tamén na aula, un seguimento deles.</p> <p>É moi recomendable para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL asistir a algunha destas sesións de aula - fixaranse ó longo do curso- (se alguén non puider ir a ningunha, deberá acordar unha titoría co docente).</p> <p>O ALUMNADO NON PRESENCIAL recibirá titorías e sesións virtuais seguindo as canles establecidas pola UVigo.</p>
Resolución de problemas	<p>Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral.</p> <p>O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL disporá na plataforma Faitic das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraaas corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.</p>
Lección maxistral	<p>Nestas sesións, o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día.</p> <p>O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL disporá na plataforma Faitic dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).</p>

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado Alén das indicacións precisas que se proporcionarán nalgunha aula específica para poder desenvolver os traballos, ó longo do curso non só se atenderán na aula todas as consultas individuais, senón que se realizará nela abundante práctica. Por suposto, nas horas de titoría tamén se resolverán todas as consultas relacionadas coa súa elaboración. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL poderá realizar as consultas sobre a elaboración dos traballos a través da plataforma Fatic, do correo electrónico ou, preferiblemente, nalgunha titoría presencial ou virtual. Se a cantidade de alumnado semipresencial así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Traballo tutelado	Os traballos, individuais, son obrigatorios tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame (en cada unha das dúas edicións das actas). A proporción do seu valor será 20%-30%, respectivamente. Un 7% da cualificación correspóndelle á exposición oral dos traballos na aula. Tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL a distribución será 3%-4% para cada un dos traballos, respectivamente. As exposicións durarán aproximadamente, tanto para o alumnado presencial coma SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL, 7 e 10 minutos, respectivamente. Nestas exposicións non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material. As exposicións poderan ser virtuais, enviándose no formato que o alumnado desexe.	50	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG6 CG7 CG9	CE2 CE12 CE15	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Ao longo do cuadrimestre o docente especificará as actividades prácticas que serán avaliadas. É preciso que se vaian entregando dentro dos límites que se poñan. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 17% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliada a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	12	CB1 CB2 CB5	CG1 CG7	CE2 CE12 CE15	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10
Lección maxistral	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas aulas maxistras, que se poderán seguir on-line para o alumnado semipresencial e non presencial. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL este 5% da nota sumarase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5	CB1	CG2 CG7	CE2 CE12 CE15	CT3 CT6 CT9
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado que opte pola avaliación continua realizará unha proba escrita -presencial ou virtual- na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia. Se as circunstancias así o aconsellaren, poderase realizar un exame parcial previo, liberador de materia (na mesma data para todo o alumnado de avaliación continua).	33	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG6 CG7 CG9	CE2 CE12 CE15	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado deberá decidir ó comezo do curso se opta por un sistema de avaliación continua ou por outro de avaliación única.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas, de maneira presencial ou telemática, e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o alumnado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL -): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballos, exame escrito e prácticas avaliadas. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Os discentes que non perdan o dereito á avaliación continua poderán recuperar na segunda edición das actas (xullo), na data fixada pola FFT, aquelas probas que non superasen na primeira

edición das actas (maio). Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que poderá propoñer outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (para o alumnado que opte por ela ou para quen non cumpra cos requisitos para a avaliación continua, ou renuncie a ela): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (maio e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [40%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais de dous traballos (seguindo as indicacións do docente) [25%-35%]. Cómpre superar tanto o exame coma os traballos (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico ou por medios informáticos (titoría virtual, skype etc.) serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez Blanco, R.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X. (eds.), **Dialectoloxía e léxico**, ILG/CCG, 2002

Álvarez Blanco, R.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X. (eds.), **Lingua e territorio**, ILG/CCG, 2006

Costas González, X.-H., **O valego. As falas de orixe galega do Val do Ellas (Cáceres-Estremadura)**, Xerais, 2013

Fernández Rei, F., **Dialectoloxía da lingua galega**, 3ª, Xerais, 2003

Fernández Rei, F.; Álvarez Blanco, R.; González González, M.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X., **Atlas Lingüístico Galego**, ILG/FBdLM, 1990-2016

Ferreiro, M., **Gramática histórica galega. II. Lexicoloxía**, 2ª, Laiovento, 2001

Mariño Paz, R., **Historia da lingua galega**, 2ª, Sotelo Blanco, 1999

Monteagudo Romero, H., **Historia social da lingua galega: Idioma, sociedade e cultura a través do tempo**, Galaxia, 1999

Rodríguez Guerra, A. (ed.), **Lingüística histórica e dialectoloxía: Coordenadas do cambio lingüístico**, Univ. de Vigo, 2016

Sánchez Rei, X. M., **Lingua galega e variación dialectal**, Laiovento, 2011

Bibliografía Complementaria

García Gondar, F. (dir.), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**, Centro de Investigacións Ramón Piñeiro,

Na aula fornecerase outras referencias bibliográficas máis específicas,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Historia interna da lingua galega/V01G400V01906

Plan de Continxencias

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS

* Metodoloxías docentes que se manteñen: todas, o único que decae son as prácticas de campo de dialectoloxía galega.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

A gravación dialectal in situ é substituída por unha gravación dialectal tomada da rede.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
Por medio do despacho virtual previsto pola UVigo.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir: ningunha.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: irase facilitando en función das circunstancias. En calquera caso, está previsto que o profesor proporcione os mapas dialectais do galego en formato pdf por correo electrónico ou pola plataforma campusremoto.uvigo.gal.

* Outras modificacións

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

* Probas pendentes que se manteñen: todas. Os exames poderanse realizar virtualmente se for o caso.

* Probas que se modifican: substitúese a análise dialectal feita in situ por unha gravación tomada da rede. A puntuación é a mesma.

* Información adicional: Na modalidade mixta, en que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, e o resto do estudiantado seguirá as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas cás da modalidade presencial, adaptando grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia e historiografía da lingua española**

Materia	Historia e historiografía da lingua española			
Código	V01G400V01911			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Profesorado	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Correo-e	cbaez@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Historia e historiografía da lingua española é unha materia dedicada a realizar unha descrición exhaustiva da historia externa e interna da lingua española así como dos estudos españois da lingüística histórica. É recomendada para alumnos con alto nivel de lingua con nivel C1 ou C2 en español.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CE11	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do español.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Que o alumnado adquira un coñecemento das diferentes etapas da historia interna da lingua española.	CB1 CG5 CE2 CT8 CG7 CE8 CT10 CE11 CT11
Preténdese que o alumnado chegue a coñecer os principais autores da historia da lingüística española.	CB5 CG1 CE2 CT8 CG5 CE8 CT11 CG9 CE11

Contidos

Tema	
1.- Por qué cambian as linguas?	1.1.-Definición e caracterización do cambio e dos tipos de cambios nas linguas
2.- O estudo do cambio de lingua española	1.2.- Clasificación e procesos dos cambios 1.3.- A ferretería informáticas para o estudo dos cambios no español: os corpus, os dicionarios, etc. 2.1.- Os estudos sobre a historia de lingua española 2.2.- As escolas de historia da lingua española
3.- Qué cambia nas linguas?	3.1.- A fonética e a fonoloxía históricas
4.- A relación das palabras e os cambios de significado	3.2.- A gramática histórica: morfoloxía e sintaxe. 4.1.- Lexicalización, gramaticalización 4.2.- O cambio léxico-semántico 4.3.- Os estratos léxico, semántico e informativo

5.- Cómo cambiou o español?
6.- Do latín ao español actual

5.1.- Etapas da historia da lingua española

6.1.- Período pre-literario
6.2.- O castellano medieval
6.3.- O español clásico e moderno

7.- Como está cambiando hoxe a lingua española? 7.1.- A fonética, morfoloxía, sintaxe, semántica e pragmática históricas
8.- O español do futuro 8.1.- Novas perspectivas de estudo na evolución da lingua española

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Debate	1	29	30
Aprendizaxe baseado en proxectos	20	20	40
Presentación	11	33	44
Cartafol/dossier	0	4	4
Traballo	16	16	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización de actividades que permiten a cooperación de varias materias e enfrontan aos alumnos/as, traballando en equipo, a problemas abertos. Permiten adestrar, entre outras, as capacidades de aprendizaxe en cooperación, de liderado, de organización, de comunicación e de fortalecemento das relacións persoais.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Debate	Las sesiones de tutorías servirán para continuar, coordinar y revisar el trabajo de los alumnos. También la plataforma de teledocencia, el correo electrónico, etc. servirán para mantener el contacto en caso de que la comunicación directa no sea posible.
Presentación	La importancia de la transferencia del conocimiento de esta materia es indudable por lo que la exposición por parte del alumnado ante la docente y los demás estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia es una tarea que beneficia el aprendizaje.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización de actividades que permiten a cooperación de varias materias e enfrontan aos alumnos/as, traballando en equipo, a problemas abertos. Permiten adestrar, entre outras, as capacidades de aprendizaxe en cooperación, de liderado, de organización, de comunicación e de fortalecemento das relacións persoais.
Probos	Descrición
Cartafol/dossier	Las sesiones de tutorías servirán para continuar, coordinar y revisar el trabajo de los alumnos. También la plataforma de teledocencia, el correo electrónico, etc. servirán para mantener el contacto en caso de que la comunicación directa no sea posible.
Traballo	Las sesiones de tutorías servirán para continuar, coordinar y revisar el trabajo de los alumnos. También la plataforma de teledocencia, el correo electrónico, etc. servirán para mantener el contacto en caso de que la comunicación directa no sea posible.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Debate	Participación nos debates na clase previo envío de preguntas.	10	
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización de actividades que permiten a cooperación de varias materias e enfrontan aos alumnos/as, traballando en equipo, a problemas abertos. Permiten adestrar, entre outras, as capacidades de aprendizaxe en cooperación, de liderado, de organización, de comunicación e de fortalecemento das relacións persoais.	10	

Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	5
Cartafol/dossier	Documento elaborado polo estudante que recompila información sobre as experiencias, previas na materia, as mostras seleccionadas (proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación) e a autoavaliación e diario de clase.	50
Traballo	Traballos e proxectos propostos polo profesor en colaboración cos alumnos.	25

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

1.- A avaliación será continua. Non se poderá obter a cualificación de aprobado se alén de ter feito a presentación oral sincrónica ou asíncrona, e ter entregado na data o traballo tutelado, non se presenta un portafolio final docente que conteña:

- biografía académica e entorno personal de aprendizaxe (PLE)
- selección de tres probas de entre os debates, exercicios e resolución de problemas e
- diario de clase e autoevaluación da aprendizaxe.

2.- As presentacións orais terán lugar en datas marcadas pola profesora preferentemente na última semana de outubro e primeiras de novembro na sala de aula ou por videoconferencia.

3- A entrega do cartafol dossier programarase para a primeira semana de decembro.

4- As partes da avaliación definidas como "participación en debates", "exercicios, actividades e problemas" deberán entregarse na semana seguinte á que sexan plantexadas na aula para recibir a corrección en grupo.

5- As alumnas e alumnos que non alcancen o aprobado co sistema arriba exposto poderán presentarse ao exame de avaliación único no período de exames na data establecida no calendario aprobado pola Xunta de FFT. O día do exame deberán facer probas orais e escritas síncronas ou asíncronas.

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS (XULLO)

- O alumnado que non alcanzou o aprobado na primeira edición das actas poderá presentarse na segunda edición de actas en xullo, na data oficial correspondente aprobada pola Xunta de FFT, e nas mesmas condicións que rexen para a avaliación continua ou avaliación única na primeira edición de actas.

NOTAS:

- O alumnado Erasmus interesado en cursar a materia deberá ter presente que resulta imprescindible ter un nivel de lingua española igual ou superior a C1.
- Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.
- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 na avaliación. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.
- É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Company Company, Concepción (dir.), **Sintaxis histórica de la lengua española, I e II**, México: FCE,

Menéndez Pidal, Ramón, **Orígenes del español. Estado lingüístico de la Península Ibérica hasta el siglo XI**, Madrid: Espasa-Calpe,

López García, Ángel, **Cómo surgió el español. Introducción a la sintaxis histórica del español antiguo**, Madrid: Gredos,

Cano Aguilar, Rafael, **Introducción al análisis filológico**, Madrid: Castalia,

Quilis Merín, Mercedes, **Orígenes históricos de la lengua española**, Valencia: Universitat de València,

Lapesa, Rafael, **Estudios de morfosintaxis histórica del español**, Madrid: Gredos,
Cano Aguilar, Rafael, **El español a través de los tiempos**, Madrid: Arco/Libros,
Cano Aguilar, Rafael, **Comentario filológico de textos medievales no filológicos**, Madrid: Arco/Libros,
Alvar, Manuel y Pottier, Bernard, **Morfología histórica del español**, Madrid: Gredos,
Lapesa, Rafael, **Historia de la lengua española**, Madrid: Gredos,
Ariza, Manuel, **Sobre fonética histórica del español**, Madrid: Arco/Libros,
Rivas, Elena y Rodríguez Espiñeira, María José, **La cláusula en español medieval: constituyentes funcionales**, Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela,
Menéndez Pidal, Ramón, **Manual de gramática histórica española**, Madrid: Espasa-Calpe,
Lloyd, Paul M., **Del latín al español. 2 vols.**, Madrid: Gredos,
Penny, Ralph, **Gramática histórica del español**, Barcelona: Ariel,
Pons Rodríguez, Lola, **La lengua de ayer. Manual práctico de Historia del Español**, Madrid: Arco/Libros,
Academia Española, Real, **CORDE. Corpus Diacrónico del Español**, www.rae.es,
Davies, Mark, **Corpus del español**, www.corpusdelespanol-org,
Pons Rodríguez, Lola, **El árbol de la lengua**, Arpa,
Walter, Henriette, **La aventura de las lenguas en occidente**, Espasa ed.,
Nieto Ballester, Emilio, **Introducción a la etimología**, Madrid: ed. Síntesis,
Bravo, Eva, **Historia de la lengua en América**, <https://ebravo.es>,

Recomendacións

Outros comentarios

- 1.- É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma de teledocencia (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.
- 2.- Os traballos académicos presentados polo alumnado da materia poderán ser incorporados á base de datos dunha ferramenta de detección de plaxio. De se producir esta circunstancia, poderán activarse as medidas recollidas nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.
- 3.- O alumnado Erasmus interesado en cursar a materia deberá ter presente que resulta imposible seguir esta materia sen ter un nivel de lingua española igual ou superior ao C1 del MERL.
- 4.- Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.
- 5.- Mais que bibliografía o listado de referencias son fontes de información para elaborar as tarefas.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- 1.- Nesta materia se manteña a avaliación da modalidade presencial coa salvedade de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e plataforma de teledocencia).
 - 2.- Na modalidade mixta, na que unha parte do estudantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán a mesmas que a da modalidade presencial adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria
-

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lexicografía do español				
Materia	Lexicografía do español			
Código	V01G400V01912			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Anaya Revuelta, Inmaculada			
Profesorado	Anaya Revuelta, Inmaculada			
Correo-e	ianaya@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Enseñanza de los principios teóricos fundamentales de la Lexicografía teórica y uso de los principales diccionarios del gallego y del español actual.:(Gateway Time-out: http://tradutorsw.uvigo.es/trad-docx/web/translate-string.php?wsdl)			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CE20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Potenciar o uso dos dicionarios e ensinar a utilizalos adecuadamente e a coñecer as funcións que presentan algúns dos dicionarios do panorama actual.	CB2 CG3 CE20 CT5 CG7 CT8 CT10
Desenvolver a capacidade crítica coa lectura de textos lexicográficos e os prólogos de dicionarios.	CG1 CE5 CT10 CG7 CE18 CT11 CE20
Desenvolver a capacidade de elaborar un breve catálogo de voces tendo en conta a técnica lexicográfica aprendida en clase.	CB1 CG1 CE1 CT5 CB2 CG3 CE5 CT6 CB5 CG7 CE8 CT8 CE18 CT10 CE20 CT11 CT12

Contidos
Tema

TEMA 1: O dicionario tradicional e o dicionario electrónico	1. Concepto e uso 2. Coincidencias e diferencias 3. Ventaxes e inconvenientes
TEMA 2: Estrutura do dicionario	1. A macroestrutura 2. A microestrutura 2.1. A definición 2.2. As marcas 2.3. Outras informacions
TEMA 3: Dicionarios e corpus do español actual	1. O Dicionario da Real Academia Española (DLE) 2. O Dicionario de Uso do Español (DUE) 3. Outros dicionarios del español actual 4. O CREA e o CORPES XXI 5. Outros corpus do español
TEMA 4: Estado actual e novos retos da lexicografía	1. Os dicionarios electrónicos 1.1. O Dicionario da Real Academia Española (DLE) 1.2. Outros 2. A lexicografía crítica 3. A Fundeu e outras fontes de información

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	23	46	69
Traballo tutelado	5	5	10
Resolución de problemas	6	30	36
Presentación	10	14	24
Actividades introductorias	2	1	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	6	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación xeral sobre o contido do curso e a importancia da lexicografía no momento actual
Traballo tutelado	O estudiantado realizará algúns traballos individuais que inclúen a lectura do artigos e capítulos de libro, subidos a Moovi. O traballo poderá ser evaluado a través dunha exposición oral u escrita.
Resolución de problemas	O estudiantado realizará exercicios a través da modalidade presencial o asíncrona, baixo as directrices e supervisión da profesora. Para a realización destas actividades, o estudiantado deberá ler as lecturas e consultar as fontes (dicionarios, corpus), que se lle indique.
Presentación	O alumnado exporá de maneira oral un traballo acordado coa profesora. O alumnado semipresencial deberá realizar unha presentación oral dun tema acordado coa profesora a través de Skype ou videoconferencia.
Actividades introductorias	Explicación dos obxectivos e das tarefas previstas para o curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Prestarase atención personalizada ao alumnado no desenvolvemento dos traballos tutelados.
Resolución de problemas	Prestarase atención personalizada ao alumnado no desenvolvemento dos traballos tutelados.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Exercicios prácticos e presentacións.	25	CB2
Presentación	Defensa oral de traballos preparados de forma individual ou en grupo.	25	CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba escrita.	50	CB1

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ao comezo do curso deberase indicar a forma de avaliación pola que se opta: continua ou única.

O estudiantado Erasmus poderán realizar as probas con axuda dun dicionario. É imprescindible posuír un nivel de español equivalente a un B2.

O alumnado que elixa a opción de avaliación continua deberá entregar os traballos e as prácticas ao longo do cuatrimestre,

así como participar nas actividades propostas e realizar a exposición oral correspondente.

O alumnado que opte pola avaliación única realizará un exame nas datas previstas no calendario oficial de exames da FFT (ben en decembro/xaneiro, ben en xullo).

O plagio total ou parcial será considerado como un suspenso.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Campos Souto, M. et al., **Reflexiones sobre el diccionario**, Servicio de Publicacións: Universidade da Coruña,

Martín Zorraquino, M.A. y J.L. Aliaga Jiménez (eds.), **La lexicografía hispánica ante el siglo XXI. Balance y perspectivas**, Gobierno de Aragón,

Porto Dapena, J.A., **Lexicografía y metalexiconografía. Estudios, propuestas y comentarios**, Servicio de Publicacións: Universidade da Coruña,

Rodríguez Barcia, Susana, **Introducción a la lexicografía**, Madrid, Síntesis,

Bibliografía Complementaria

Álvarez de Miranda, P. y J. Polo, **Lengua y diccionarios: Estudios ofrecidos a Manuel Seco**, Arcos Libros,

Anaya Revuelta, I., **La definición enciclopédica: estudio del léxico ictionímico**, Biblioteca de Filología Hispánica,

Anglada Arboix, E., **Lexicografía española**, Universitat de Barcelona,

Bosque, I., **□Sobre la teoría de la definición lexicográfica□**, Verba, 9, 105-123,

Garriga, Cecilio, **Las marcas de uso en el diccionario del español**, Revista de Investigación lingüística, 1, 75-110,

Maldonado, C., **"La entrada léxica en el discurso lexicográfico digital"**, Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación, 56, 26-52,

Medina Guerra, A. M. (coord.), **Lexicografía española**, Ariel,

Porto Dapena, J.A., **Manual de técnica lexicográfica**, Arco Libros,

Porto Dapena, J.A., **La definición lexicográfica**, Arcos Libros,

Seco, M., **Estudios de Lexicografía española**, Gredos,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega/V01G400V01904

Semántica e léxico/V01G400V01916

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Gramática do español/V01G400V01917

Outros comentarios

O estudiantado recibirá unha formación específica no relacionado cos dicionarios do español: as funcións que ten un dicionario, os novos métodos de elaboración, etc.

Para o alumnado erasmus é imprescindible posuír un nivel de español equivalente a un B2.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Actividades *ntroductorias: Actividade encamiñada a tomar contacto e a coñecer ao estudiantado, así como a presentar a materia, a través das ferramentas de *teledocencia Campus Remoto e Moovi. Esta sesión impartida en modalidade síncrona na aula virtual poderá ser gravada para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

Lección Maxistral: Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo no horario oficial establecido pola facultade, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e *Moovi. As sesións impartidas en

modalidade síncrona nas aulas virtuais poderán ser gravadas para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

Resolución de problemas: O estudiantado realizará exercicios a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión da profesora. Para a realización destas actividades o estudiantado deberá ler as lecturas e demais materiais proporcionados na plataforma Moovi.

Traballo tutelado: Traballos individuais que inclúen a lectura de artigos postos a disposición do *estudiantado a través da plataforma Moovi e/ou a investigación doutras fontes en relación cun ou máis temas. Finaliza coa redacción, exposición oral e entrega do traballo.

Metodoloxías docentes que se modifican

Ningúna

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual da profesora, en horario de *tutorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Ningún

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

As lecturas específicas para cada tema serán incorporadas a *Moovi no momento adecuado

* Outras modificacións

Ningunha

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba Resolución de problemas: 25% [Peso anterior e proposto]

Presentación dun traballo tutelado: 25% [Peso anterior e proposto]

Proba escrita: 50% [Peso anterior e proposto]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba oral consistente nunha serie de preguntas sobre os contidos da materia que se realizará no campus remoto (60%). A proba será gravada e terá unha duración de 20 minutos. Ademais a profesora completará á avaliación con algún comentario

*lexicográfico que se realizará a través do correo electrónico (40%).

...

* Probas que se modifican

En caso de non poder realizar a modalidade presencial, a proba escrita sobre os contidos realizarase nun exame oral, no que ademais se poderá expor algunha cuestión práctica das vistas en clase. O comentario escrito realizarase para substituír ao traballo tutelado e á exposición oral en clase.

* Novas probas

Xa está explicado

* Información adicional

Ningunha

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fonética e fonoloxía da lingua española				
Materia	Fonética e fonoloxía da lingua española			
Código	V01G400V01913			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Cuevas Alonso, Miguel			
Profesorado	Bermejo Freijo, Itziar Cuevas Alonso, Miguel			
Correo-e	miguel.cuevas@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Familiarizar ao alumnado cos conceptos fonéticos e fonolóxicos máis relevantes. Comprender a estrutura do sistema e aplicala á análise fonolóxico e fonético do español. Manexar adecuadamente os sistemas de transcrición do AFI e da RFE.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG3	Capacidade do estudiantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Que o alumnado se familiarice cos conceptos fonéticos e fonolóxicos máis relevantes. Fundamentalmente, deben distinguir claramente entre o nivel fonético e o fonolóxico.	CB1	CE5	CT1	
Que comprenda a estrutura do sistema e saiba aplicala á análise fonolóxica.	CB5	CG7	CE2	CT10
Que comprenda as relacións entre articulación e acústica.	CB2	CG3	CE18	CT1 CT11
Que reflexione sobre a importancia dos estudos fónicos na súa futura traxectoria académica e profesional.	CB1	CG3	CE5	CT5 CT8 CT12
Que sexa quen de transcribir fonética e fonoloxicamente, tanto no Alfabeto Fonético Internacional (AFI) coma no alfabeto da Revista de Filología Española (RFE).	CB5	CG2	CE2	CT8

Contidos	
Tema	

1. Estudar fonética e fonoloxía. E isto... para que serve?

2. Fonética: fonética articulatória	2.1. Produción da fala e anatomía do aparello fonador 2.2. Clasificación articulatória dos sons da fala 2.3. Fenómenos fonéticos relacionados coa combinación de sons 2.4. Transcrición fonética
3. Fonética: fonética acústica	3.1. Proceso de produción e transmisión do son 3.2. A onda sonora e os seus tipos 3.3. Produción da fala desde o punto de vista acústico: fonte e filtro 3.4. Representacións gráficas do son 3.5. Lectura de espectrogramas 3.6. Modelos de formantes 3.7. Introducción a Praat
4. Fonética perceptiva	4.1. O oído 4.2. Principios fónico-acústicos sobre a percepción 4.3. O cocleograma
5.- Prosodia	5.1. Os rasgos suprasegmentales 5.2. A entonación 5.3. Significado da entoación 5.4. Modelos entoativos 5.5. Transcrición ToBI
6. Fonoloxía: conceptos xerais	6.1. O fonema e os trazos distintivos 6.2. Conmutación 6.3. Relacións sintagmáticas e paradigmáticas 6.4. Oposición e contraste 6.5. Pertinencia e redundancia 6.6. Neutralización e archifonema 6.7. Desfonoloxización 6.8. Os fonemas do español 6.9. Transcrición fonolóxica
7. Fonoloxías. Introducción	7.1. Fonoloxía estrutural-funcional 7.2. Fonoloxía xerativa 7.3. Fonoloxía natural 7.4. Fonoloxía articulatória 7.5. Optimalidade 7.5. Fonoloxía cognitiva

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	10	21	31
Lección maxistral	22	35	57
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	22	26
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	24	36

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Poderanse realizar consúltalas pertinentes respecto diso por correo electrónico ou en titorías.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas de forma autónoma	Unha vez explicada a transcripción fonolóxica e fonética na aula, o estudante realizará de forma autónoma os exercicios expostos polo profesor	15	CB5 CG7 CE5 CT1 CT8
Lección maxistral	Avaliarase mediante a asistencia, a participación activa nas clases e a preparación das lecturas previas.	5	CE5 CT5 CT10
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizaranse varios exames parciais ao longo do curso. Exames teórico-prácticos	65	CB1 CG2 CE2 CG7
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/*as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	15	CG7 CE18 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

ALUMNADO PRESENCIAL: 1ª edición das actas: os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única. A data de todas as probas indicadas realizaranse e acordaranse co estudante segundo a marcha do curso. De optar pola avaliación única, terán até a terceira semana do curso para comunicar esta decisión ó profesorado por correo electrónico. De non efectuarse dita notificación entenderase que se segue a avaliación continua. Doutra banda, o dereito á avaliación continua perderase si non se agarraches a un mínimo do 80% das clases, é dicir, só se avaliará con este sistema aos alumnos e as alumnas que asistan a 38 horas ou máis de clase. Tamén se perderá o dereito á avaliación continua si non se entregan as prácticas obrigatorias fixadas polo profesorado da materia. Pola súa banda, a avaliación única consistirá nun único exame realizado na data oficial marcada pola Facultade. 2ª edición das actas, do mesmo xeito que na avaliación única, o alumnado realizará un único exame na data oficial establecida pola Facultade. **ALUMNADO SEMIPRESENCIAL:** 1ª edición das actas: os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única. Indendentemente do método de avaliación elixido, recoméndase asistir á presentación da materia e ás clases que sexan posibles. Para a avaliación continua seguirase o seguinte método de avaliación presentado na guía De non cumprir estes requisitos avaliarase polo método de avaliación única, que consistirá nun único exame realizado na data oficial marcada pola Facultade. 2ª edición das actas, do mesmo xeito que na avaliación única, o alumnado realizará un único exame na data oficial establecida pola Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

** Llisterri, Joaquín, **Introducción a la fonética: el método experimental**, Antrophos,

** Martínez Celdrán, Eugenio y Ana María Fernández Planas, **Manual de fonética española. Articulaciones y sonidos del español**, Ariel,

** Quilis, Antonio, **Tratado de fonología y fonética españolas**, Gredos,

Bibliografía Complementaria

** Alarcos Llorach, Emilio, **Fonología española**, Gredos,

* Anderson, Stephen R., **La fonología en el siglo XX**, Visor,

* Delgado Martins, María Raquel, **Ouvir falar. Introdução à fonética do português**, Caminho,

* Fernández Planas, Ana María, **Así se habla. Nociones fundamentales de fonética general y española**, Horsori,

* Laver, John, **Principles of phonetics**, Cambridge University Press,

* Malmberg, Bertil, **La fonética**, Eudeba,

* Marrero, Victoria, **Fonética perceptiva. Addenda**, UNED,

* Martínez Celdrán, Eugenio, **El sonido en la comunicación humana. Introducción a la fonética**, Octoedro,

* Real Academia Española, **Nueva gramática de la lengua española. Fonética y fonología**, Espasa,

* Trubetzkoy, Nikolai Sergejewitsch, **Principios de fonología**, Cincel,

* Veiga, Alexandre, **El componente fónico de la lengua**, Axac,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Varietades do español/V01G400V01914

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Outros comentarios

- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.
- A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección

lingüística.

- Reconméndase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas aulas.
 - É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma MOOVI e de estar ao tanto das datas nas que as probas de avaliación teñen lugar.
 - Infórmase ao alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o axeitado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese co profesorado as dúbidas neste respecto.
-

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Variedades do español				
Materia	Variedades do español			
Código	V01G400V01914			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Profesorado	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Correo-e	cbaez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Os obxectivos para os estudantes son: a) que coñecer as distintas modalidades que a lingua española adquiriu tanto na Península coma noutros continentes. b) aplicar os coñecementos adquiridos á resolución de problemas relacionados coa variación da lingua española. c) ser tolerantes coa diversidade e riqueza lingüística de España e valorar a importancia da norma pan-hispánica no contexto internacional. d) seren capaces de transmitir os coñecementos adquiridos nos diferentes niveis de ensinando.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O alumnado debe coñecer as distintas modalidades que a lingua española ha adquirido nas zonas *castellanohablantes.	CB1	CG1 CG7	CE2 CE18	CT1 CT2
Estudaranse as modalidades históricas *dialectales: o leonés e o aragonés.	CB5	CG1 CG7	CE2 CE5	CT11
O estudante ha de coñecer as peculiaridades propias que o noso idioma adoptou nas distintas áreas do continente americano onde este arraigou. O coñecemento doutras áreas xeográficas como Filipinas e África, onde o español tivo a súa presenza.	CB1 CB5	CG2 CG3 CG7	CE2 CE5	CT5 CT10 CT11
O alumno adquira unha visión realista da diversidade da lingua española.	CB1 CB5	CG3 CG7	CE5	CT5 CT8 CT10 CT11

Contidos

Tema

1. Dialectoloxía e xeografía lingüística	1.1. Conceptos básicos: variedade, variante, lingua, dialecto, crioulo, etc. 1.2. Primeiros estudos sobre variación lingüística 1.3. Xeografía lingüística: concepto e desenvolvemento como disciplina lingüística. A toponimia 1.4.- A paisaxe lingüística 1.5. As ferramentas electrónicas para o estudo das variedades do español: atlas lingüísticos, corpus, etc.
2. Español de España	2.1. Dialectos históricos e normas 2.2. Español castelán 2.3. Español andaluz 2.4. Español canario 2.5. Español de Galicia, Cataluña e comunidades bilingües 2.6. Falas de transición
3. Español de América	3.1. Variedades do español hispanoamericano 3.1.1 Dialectos mejicanos 3.1.2. Español chileno 3.1.3. Español paraguayo 3.1.4. Dialectos del interior de Colombia 3.2.- Español de Estados Unidos
4.- Español no mundo	4.1. Español en Filipinas 4.2. Español de África 4.3. Español latino, neutro, internacional 4.4. Palenquero, Chabacano, e outros crioulos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	4	24	28
Traballo tutelado	10	20	30
Debate	20	30	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	7	14	21
Cartafol/dossier	7	14	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades enfocadas ao traballo sobre un subtema específico, que permita afondar ou complementar os contidos da materia con actividades de aplicación dos coñecementos e habilidades básicas e procedementais en relación coa materia, a través das TIC.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/*s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...

Atención personalizada

Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Se podrán realizar as consultas pertinentes ao respecto por correo electrónico da profesora ou en horas de tutorías tanto no despacho remoto 191 como presencial A52.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Subiranse á plataforma preguntas e exercicios nos que se demostrará o coñecemento apreso e a comprobación das lecturas complementarias.	20	CB1 CG3 CE2 CT1 CB5 CE18 CT2 CT5 CT8
Traballo tutelado	O alumnado deberá realizar un traballo ao longo do curso.	60	CB5 CG3 CE18

Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	CG1 CE2 CT1 CE18 CT10
---	---	----	--------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

ALUMNADO PRESENCIAL:

Na 1ª edición das actas os alumnos e as alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única.

- O dereito á avaliación continua perderase si non asistes a un mínimo do 80% das clases, é dicir, só se avaliará con este sistema aos alumnos e as alumnas que asistan a 38 horas ou máis de clase.
- Tamén se perderá o dereito á avaliación continua si non se entregan as prácticas obrigatorias fixadas pola profesora.
- Pola súa banda, a avaliación única consistirá nun único exame realizado na data oficial marcada pola Facultade. De optar pola avaliación única, terán que comunicar esta decisión á profesora por correo electrónico. De non efectuarse dita notificación entenderase que se segue a avaliación continua.

- Na 2ª edición das actas, do mesmo xeito que na avaliación única, o alumnado realizará un único exame na data oficial establecida pola Facultade.

ALUMNADO SEMIPRESENCIAL:

- Na 2ª edición e na 1ª edición das actas os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única.
- Independentemente do método de avaliación elixido, recoméndase asistir á presentación da materia e ás clases que sexan posibles.
 - Avaliarase polo método de avaliación única, que consistirá nun único exame realizado na data oficial marcada pola Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alvar, Manuel, **Manual de dialectología: el español de España**, Ariel,
Moreno Fernández, Francisco, **La lengua española en su geografía**, Arco/Libros,
Vaquero de Ramírez, María, **El español de América I: pronunciación**, Arco/Libros,
Vaquero de Ramírez, María, **El español de América II: morfosintaxis y léxico**, Arco/libros,

Bibliografía Complementaria

Alvar, Manuel, **Manual de dialectología del español: el español de América**, Ariel,
Chambers, J.K; Trudgill, P., **Dialectología**, Visor,
Fontanella de Weinberg, M.B., **El español de América**, MAPFRE,
García Mouton, Pilar, **Lenguas y dialectos de España**, Arco/Libros,
Kany, C., **Sintaxis hispanoamericana**, Gredos,
Gimeno, Fancisco, **Dialectología y sociolingüística españolas**, Alicante,
López García, Ángel, **Policentrismo, hibridación y porosidad en la lengua española**, Vervuert,
Miguel Aparicio de, Elena (coord), Buitrago Gómez, María Cruz (coord), **Las lenguas españolas. Un enfoque filológico**, Ministerio de Educación y Ciencia,
Narbona, Antonio (coord), **Conciencia y variación del habla andaluza**, Sevilla,
Quilis, Antonio, **La lengua en cuatro mundos**, MAPFRE,
Quilis, Antonio y Casado-Fresnillo, Celia, **La lengua Española en Filipinas**, C.S.I.C.,
Zamora Vicente, Alonso, **Dialectología española**, Gredos,
VV.AA., **¿Desde las variedades a la lengua pluricéntrica?**, Iberoamericana,

Montrul Silvina], **El bilingüismo en el mundo hispanohablante**, Blackwell,
Chiquito, Ana Beatriz y Quesada Pacheco, Miguel Ángel (eds.), **Actitudes lingüísticas de los hispanohablantes hacia el idioma español y sus variantes**, Bergen Language and Linguistic Studies (BeLLS), Disponible en <http://dx.doi.org/10.15845/bells.v5>,

Recomendacións

Outros comentarios

- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero na devandita proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.
 - A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.
 - Recoméndase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas clases.
 - É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma docente e estar ao tanto das datas nas que teñan lugar as probas de avaliación.
 - Infórmase o alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o adecuado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese coas profesoras as dúbidas respecto diso.
-

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Pragmática e discurso**

Materia	Pragmática e discurso			
Código	V01G400V01915			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Sueiro Justel, Joaquín			
Profesorado	Sueiro Justel, Joaquín			
Correo-e	jsueiro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Descrición da pragmática como disciplina que estuda os principios que regulan o uso da linguaxe na comunicación, é dicir, as condicións que determinan tanto o emprego dun enunciado concreto, por parte dun falante concreto nunha situación *comunicativa concreta, como a súa interpretación por parte do destinatario; doutra banda, en relación ao discurso, analizarase como unha práctica *discursiva en relación coa realidade social, lingüística, histórica, cultural e ideolóxica na que se produce.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Contidos

Tema	
1. Concepto de lingua. Repercusións teóricas e prácticas	1.1. Lingua como sistema e como uso 2.2. Lingua como enacción 2.3. Introducción á teoría do significado
2. A Pragmática	2.1. Concepto e caracterización 2.2. O papel da pragmática no estudo das linguas 2.3. Fonética, morfoloxía e sintaxe e a pragmática
3. Os actos de fala	3.1. A teoría de Grice. 3.2. As máximas e as súas propiedades. 3.3. Problemas do enfoque griceano.
4. Introducción ao estudio do significado	4.1. Significado, sentido e capacidade referencial 4.2. Mecanismos de activación do significado no discurso. 4.3. Implicaturas, implicacións e presuposicións.
5. Significado e intención	5.1. Significado intencional. 5.2. O enfoque de Grice. 5.3. A teoría da relevancia. 5.4. Aplicacións e problemas da relevancia.
6. O discurso	7.1. Tipos de discursos 7.2. Coherencia e cohesión 7.3. Progresión temática 7.4. Marcadores discursivos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	24	24	48
Estudo previo	4	20	24
Resolución de problemas	8	24	32
Debate	8	4	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	30	34

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo previo	Búsqueda, lectura e traballo de documentación, previo ás clases, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Estudo previo	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción... O profesor exporá ao alumnado uns traballos que ha de realizar de forma autónoma, baixo a supervisión do docente. O alumno ha de entregalos por correo electrónico na data acordada.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Lección maxistral	Avaliarase a asistencia, a participación activa nas clases na resolución de cuestións que se exporán na aula.	5	CB5	CG1 CG2 CG7 CG8 CG10	CE1 CE2 CE5 CE9	CT2 CT3 CT6 CT12
Estudo previo	Búsqueda, lectura e traballo de documentación, previo ás clases, que realiza o alumnado de forma autónoma.	5	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG7 CG10	CE1 CE2 CE5 CE8 CE9	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Esta proba está orientada a resolver os exercicios que exporá o profesor como complemento da parte teórica. O alumnado analizará alomenos dous fragmentos de discurso gravados. A corrección destes farase na aula para os alumnos presenciais.	30	CB1 CB2	CG1 CG7 CG10	CE1 CE2 CE5 CE8 CE9	CT1 CT3 CT6 CT8 CT10 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumno terá que superar dúas probas nas que ha desenvolver de forma ampla o contido do temario.	60	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2	CE1 CE2 CE5 CE9	CT2 CT3 CT6 CT8 CT10 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na avaliación das tarefas do alumnado terase en conta os contidos así como a corrección formal e ortográfica nos escritos e a corrección oral e da linguaxe xestual nas presentacións. O exame correspondente á 1ª edición das actas terá lugar no día que sinale o calendario oficial da FFT. A presentación oral de traballos realizarase ao longo do curso. As datas dos exames son as mesmas tanto para alumnos presenciais como semipresenciais. Tódolos alumnos semipresenciais deberán asistir á sesión de presentación da materia e ás as titorías obrigatorias. A avaliación na 2ª edición das actas (xullo) realizarase a través dun exame na data oficial marcada pola Facultade. Nesa data, os/as alumnos/as presentarán tamen un traballo previamente acordado e dirixido polo docente, diferente do presentado no mes de decembro/xaneiro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Bertucelli Papi, Marcella, **Qué es la pragmática**, 1ª, Paidós, 1993
- Casalmiglia Blancafort, H y Tusón Valls, A., **Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso**, 1ª, Ariel, 1999
- Escandell Vidal, Mª Victoria, **Introducción a la pragmática**, 2ª, Ariel, 2006
- Escandell Vidal, Mª Victoria, **La comunicación**, 1ª, Gredos, 2015
- García Suárez, Alonso, **Nuevas aproximaciones a los modos de significar**, 3ª, Tecnos, 2019

Leech, Geoffry, **Principles of Pragmatics**, 1ª, Longman, 1983

Reyes, Graciela, **El abecé de la pragmática**, 1ª, Arco/Libros, 1995

Van Dijk. T.A., **Texto y contexto: semántica y pragmática del discurso.**, 1ª, Cátedra, 1980

Allan, K. & K. M. Jaszczolt, **The Cambridge Handbook of Pragmatics**, Cambridge University Press, 2012

Valdés Villanueva, Luis M., **La búsqueda del significado**, 3ª, Tecnos, 1999

Bibliografía Complementaria

Adam, J.-M., **La linguistique textuelle. Introduction à l'analyse des discours**, Armand Colin, 2005

Gutiérrez Ordoñez, Salvador, **Presentación de la Pragmática**, 1ª, Universidad de León, 1996

Levison, Stephen, **Pragmatics**, 1ª, Cambridge University Press, 1983

Van Dijk, T.A., **Sociedad y discurso**, 1ª, Gedisa, 2011

Van Dijk. T.A., **Discurso y contexto**, 1ª, Gedisa, 2012

Recomendacións

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero na devandita proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

- A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.
 - Recómendase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas clases.
 - É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma MOOVI e estar ao tanto das datas nas que teñan lugar as probas de avaliación.
 - Infórmase o alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o adecuado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese co profesorado as dúbidas respecto diso.
-

Plan de Continxencias

Descrición

En caso de atoparnos en circunstancias excepcionais que obriguen ao peche da Universidade ou ben no caso de docencia híbrida (presencial e a distancia), a guía docente, é dicir, as metodoloxías, contidos, avaliación e titorías mantéñense coa salvedade de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Moovi).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Semántica e léxico				
Materia	Semántica e léxico			
Código	V01G400V01916			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Rifón Sánchez, Antonio			
Profesorado	Rifón Sánchez, Antonio			
Correo-e	arifon@uvigo.es			
Web	http://arifon.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Análise da organización do léxico español a través das súas relacións semánticas e os seus procesos de formación			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Esta materia prioriza a consecución, por parte dos *discentes, das bases teóricas fundamentais da *Semántica e o Léxico da lingua española. En concreto, os estudantes formaranse no relativo ao coñecemento de unidades e relacións *semánticas e da morfoloxía léxica.	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG2 CE5 CT2 CB5 CG7 CT3 CG9 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos
Tema

1. As relacións semánticas	1.1. Relacións de inclusión 1.1.1. Hiponimia 1.1.2. Meronimia 1.2. Relacións de exclusión 1.2.1. Incompatibilidade 1.2.2. Oposición 1.3. Sinonimia 1.4. Relacións non clásicas
2. A formación de palabras	2.1. Unidades e procesos 2.2. Familias morfolóxicas 2.2.1. Familia léxica 2.2.2. Familia funcional 2.2.3. Familia afixal
3. A extensión e cambio de significado	3.1. Tipos de extensión e cambio 3.2. Procesos de extensión e cambio

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	18	25	43
Resolución de problemas	10	20	30
Lección maxistral	10	0	10
Traballo	10	40	50
Autoavaliación	0	17	17

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	O alumnado deberá entregar dous traballos, un a metade do curso sobre os dous primeiros temas e outro ao final sobre o tema3.	90	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG2 CE5 CT2 CB5 CG7 CT3 CG9 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Autoavaliación	Haberá probas de autoevaluación que o alumnado fará a través da plataforma docente e que se corresponderán con cada un dos subtemas (dependendo da extensión destes).	10	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG7 CG9	CE1 CE5	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
----------------	---	----	-------------------	--------------------------	------------	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua

Este é o método normal de avaliación e o máis adecuado. O alumnado deberá entregar dous traballos cuxo tema será discutido co profesor, un sobre os dous primeiros temas e outro sobre o último tema.

Avaliación única

Aquel alumnado que, por algunha causa, prefira a avaliación única, fará un exame ao final do cuadrimestre na data oficial que indica a FFT.

Segunda edición de actas

O alumnado que teña que presentarse a esta edición terá que entregar nas datas que marque a FFT os dous traballos establecidos para o curso normal que serán semellantes aos realizados na anterior edición tanto en temática como en extensión.

Semipresenciales

Dado a natureza dos sistemas de avaliación, o alumnado semipresencial está sometido aos mesmos sistemas de avaliación que o presencial.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bosque, Ignacio y Violeta Demonte, **Gramática descriptiva de la lengua española**, Espasa Calpe, 1999

Academia Española, Real, **Nueva gramática de la lengua española**, Espasa Calpe, 2009

Croft, W. y D. Alan Cruse, **Lingüística cognitiva**, Akal, 2004

Bibliografía Complementaria

Murphy, M. Lynne, **Semantic Relations and the Lexicon Antonymy, Synonymy, and Other Paradigms**, Cambridge University Press, 2003

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense as mesmas metodoloxías, para a lección maxistral combinaráse a clase síncrona con vídeos explicativos de forma asíncrona a través de MOOVI.

A atención personalizada realizarase por medio de tutoría personalizadas a través do despacho virtual.

Non hai ningunha modificación dos contidos ou a bibliografía.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Mantéñense tamén os sistemas de avaliación pois poden facerse de xeito virtual.

No caso de que algún alumno ou alumna opte pola avaliación única, o exame realizarase a través de MOOVI de forma síncrona e na data que marque a FFT.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Gramática do español**

Materia	Gramática do español			
Código	V01G400V01917			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS 9	Carácter OP	Curso 4	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Rifón Sánchez, Antonio			
Profesorado	Rifón Sánchez, Antonio			
Correo-e	arifon@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	O obxectivo da materia é profundar no estudo da análise sintáctica, de modo que o alumnado sexa capaz de recoñecer e analizar diferentes tipos de secuencias en español, así como comprender e utilizar os recursos de construción de textos.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Recoñecer e ser capaces de analizar oracións de distintos tipos.	CB1	CG1	CE1	CT1
	CB2	CG2	CE1	CT1
	CB2	CG5	CE2	CT2
	CB3	CG6	CE2	CT2
	CB4	CG7	CE3	CT3
	CB5		CE5	CT3
	CB5		CE5	CT6
				CT8
				CT10
				CT11
				CT12

Coñecer os distintos tipos de construcións compostas por oracións.

CB1 CG1 CE1 CT1
 CB2 CG2 CE2 CT2
 CB5 CG2 CE5 CT3
 CG7 CT6
 CG11 CT8
 CG12 CT11
 CG13
 CG15
 CG16
 CG25
 CG26

Coñecer a estrutura e as relacións (temporais, aspectuais, modais,) das construcións gramaticais

CB1 CG1 CE1 CT1
 CB2 CG2 CE2 CT2
 CB5 CG2 CE5 CT3
 CG7 CT6
 CG11 CT8
 CG12 CT10
 CG13 CT11
 CG15
 CG16
 CG25
 CG26

Contidos

Tema	
1. Introducción. A análise sintáctica	1.1. A xerarquía das unidades 1.2. Relacións e funcións 1.3. Representación gráfica da análise sintáctica
2. A frase	2.1. Estrutura da frase 2.2. Tipos e subtipos de frase
3. A cláusula e a oración	3.1. Cláusula vs. oración. 3.1.1. Cláusula simple e cláusula complexa. 3.1.2. A subordinación substantiva e adxectiva. 3.1.3. A subordinación adverbial. Subordinadas adverbiais propias e impropias. 3.2. As funcións da cláusula.
4. Estructuras coordinadas	4.1. A coordinación como tipo de construción 4.2. A coordinación en español 4.3. Coordinación e elipsis

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	60	90
Resolución de problemas	40	73	113
Traballo tutelado	2	10	12
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que o estudante ten que desenvolver. O alumnado de réxime semipresencial terá acceso aos materiais necesarios a través da plataforma de teledocencia.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Os alumnos e alumnas deben desenvolver as solucións apropiadas ou correctas mediante a aplicación de diferentes rutinas ou procedementos. O alumnado de réxime semipresencial poderá acceder aos exercicios que se traballaron nas clases prácticas a través da plataforma de teledocencia; poderá entregalos para a súa corrección e comentario, cando cumpra, a través dos medios dispostos (plataforma, correo electrónico, etc.) nos prazos que se determinen.
Traballo tutelado	A alumna ou alumno, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.

Actividades introductorias: Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Recoméndase *vivamente ao alumnado de réxime *semipresencial que, de non poder asistir a esta sesión, na que se proporcionará información sobre o desenvolvemento e planificación do curso, pónhase en contacto coa docente por correo electrónico canto antes para tratar estes asuntos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiará na resolución das actividades e exercicios que se propoñan.
Traballo tutelado	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiará e supervisará na preparación dos traballos tutelados.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Presentación de tres exercicios breves ao longo do curso.	30	
Traballo tutelado	Presentación dun traballo escrito sobre un tema relacionado coa materia.	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame: pregunta(s) aberta(s) sobre temas do programa.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame: exercicios, actividades e problemas.	30	

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Todas as alumnas e alumnos, tanto de réxime presencial como semipresencial, serán avaliados co sistema de **avaliación continua**, que require a presentación de tres exercicios breves (30%), un traballo escrito (20%) e un exame (50%). Neste exame, que terá lugar na data prevista no calendario oficial da Facultade, concéntranse as partes da avaliación definidas como "exame: preguntas abertas" e "exame: exercicios, actividades e problemas".

Non se esixe asistencia a clase, aínda que se recomenda a todo o alumnado, presencial e semipresencial, que asista na medida das súas posibilidades.

A entrega do traballo tutelado programárase para a terceira semana de novembro (16-20). A data é orientativa e pode ser necesario modificala dependendo da marcha do curso. As datas de entrega dos exercicios breves se irán indicando ao longo do curso e se farán públicas en Moovi. O alumnado, asista ou non a clase, debe manter o contacto coa docente e estar pendente da plataforma Moovi para estar ao tanto das novidades ou axustes que se poidan producir.

Quen atope dificultade para respectar os prazos de entrega dos exercicios deberá contactar coa docente, que terá en consideración as circunstancias en cada caso e decidirá se procede facer algunha excepción.

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

As alumnas e alumnos, tanto de réxime presencial como semipresencial, que non alcancen o aprobado na primeira oportunidade poderán presentarse en xullo, na data oficial correspondente, nas mesmas condicións que as que rexen para xaneiro. Isto implica que, ademais de facer o exame, terán que facer entrega do traballo tutelado e os exercicios prácticos breves. O alumnado que se atope no caso de ter aprobada algunha proba poderá conservar as cualificacións desa parte ou partes, previo acordo coa profesora, na oportunidade de xullo.

Tanto na primeira como na segunda edición das actas, non se poderá obter a cualificación de aprobado se non se alcanza un máximo de 5 puntos (sobre 10) en cada unha das partes que se indican a continuación: exame (no seu conxunto) e traballo tutelado escrito.

Tanto nos exames como no resto dos exercicios e probas propostos penalizaranse os erros de expresión (ortografía, puntuación, incoherencias sintácticas, uso inadecuado do léxico, etc.). No caso de que se detecte copia ou plaxio nalguna proba, esta non se puntuará.

O alumnado erasmus interesado en cursar a materia deberá ter presente que resulta altamente recomendable ter un nivel de lingua española igual ou superior a C1.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bosque & Demonte, **Gramática descriptiva de la lengua española**, Gredos, 1999

RAE & ASALE, **Nueva gramática de la lengua española**, Espasa, 2009

Gómez Torrego, **Gramática didáctica del español**, SM, 2011

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

O alumnado debe responsabilizarse de consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC, onde ao docente irá pondo á súa disposición os temas e exercicios que se vaian traballando en clase.

O alumnado semipresencial debe tomar contacto coa docente ao comezo do curso, (pode ser por correo electrónico); recoméndase que asista ás sesións de titorías colectivas que a coordinación do grao planificará periodicamente. En todo caso, o alumnado debe manterse en contacto coa docente a través dos medios dispoñibles (fundamentalmente, correo electrónico e asistencia a titorías individuais).

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS E DA AVALIACIÓN ===

Manteranse as metodoloxías, contidos, sistemas de avaliación e titorías, coa excepción de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Faitic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na aula mentres a outra parte seguirá a docencia dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono si a ferramenta utilizada así o aconsella, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, mentres que os grupos e as quendas adaptaranse para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura medieval galego-portuguesa**

Materia	Literatura medieval galego-portuguesa			
Código	V01G400V01921			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Lingua			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Arias Freixedo, Xosé Bieito			
Profesorado	Arias Freixedo, Xosé Bieito			
Correo-e	freixedo@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Estudo da literatura medieval galega portuguesa no seu contexto histórico e cultural.			

Competencias

Código				
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.			
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.			
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.			
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.			
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.			
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.			
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.			
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.			
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.			
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.			
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)			
CT6	Capacidade de xestionar a información.			
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.			
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.			
CT10	Capacidade de análise e síntese.			
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.			
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer as claves históricas, socioculturais, políticas, etc. que constituíron o contexto de produción da literatura medieval.	CB2	CG1	CT3	CT9
Saber valorar na súa xusta medida a importancia da cultura popular e da cultura intelectual, así como da interrelación entre ambas, na literatura medieval. Familiarizarse cos mecanismos de difusión da cultura na Idade Media.	CB5	CE3	CE6	CE7
		CE10		
Familiarizarse cos mecanismos de difusión da cultura na Idade Media.	CB2	CG1	CE3	CT8
		CG2	CE6	CT10
		CG7	CE10	CT11

Coñecer as obras fundamentais da literatura medieval galega e portuguesa nos seus diferentes rexistros ou xéneros. Saber identificar as concomitancias destas obras coas doutras tradicións literarias europeas, así como saber identificar e valorar as particularidades formais e conceptuais específicas de cada obra, en relación co marco literario románico en que se encadran.	CE3 CE10	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12	
Saber percibir a evolución estética e/ou ideolóxica dalgúns manifestacións literarias ao longo da Idade Media.	CG1 CG9	CE3 CE6 CE9 CE10	CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Coñecer e saber empregar en análises de casos concretos, os conceptos, a terminoloxía e as metodoloxías deste ámbito de estudo.	CB1 CG2 CG7 CG9	CE6 CE10	CT8 CT11

Contidos

Tema	
1. Contextualización xeográfica, histórica, cultural, sociolóxica e lingüística da literatura galego-portuguesa medieval.	-O espazo xeográfico, social e político. -Cultura intelectual e cultura popular. Os espazos da cultura intelectual. -A difusión da cultura na Idade Media.
2. O concepto de 'literatura' e de 'creación literaria' na Idade Media.	-Tradición e orixinalidade na literatura medieval. -Literatura para escoitar e literatura para ler. -A obra manuscrita e os azares da transmisión. -Os conceptos de autor e de xénero na Idade Media.
3. A lírica profana galego-portuguesa. -Tradición e orixinalidade na poesía medieval.	-Cuestións de poética e de retórica medieval. -Xéneros ou rexistros poéticos galego-portugueses no contexto románico. A cantiga de amor, a cantiga de amigo, a cantiga de escarnio e maldizer, outros xéneros pouco representados. -Lírica pretrobadoresca en romance. -Cronoloxía e xeografía da manifestación cultural trobadoresca galego-portuguesa. -A transmisión manuscrita.
4. A lírica relixiosa: As Cantigas de Santa Maria.	-As CSM no marco da tradición haxiográfica medieval. -Concepción e evolución do proxecto das CSM. -A cuestión da autoría das CSM. -Formas métricas e estróficas das CSM. -Estrutura interna das CSM narrativas. -Especificidade das cantigas de loor.
5. A prosa medieval galega.	-A materia antiga. -A materia de Bretaña. -A materia rolandiana.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo previo	4	20	24
Estudo de casos	8	10	18
Traballo tutelado	4	22	26
Seminario	4	10	14
Lección maxistral	26	20	46
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo previo	Para algúns temas o profesor indicará bibliografía específica que o alumnado deberá ter lida antes da exposición teórico-práctica dos mesmos na aula

Estudo de casos	De xeito complementario e simultáneo coas sesións maxistras, realizaranse estudos e comentarios de casos relacionados co aspecto teórico que se estea a explicar nese momento. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL poderá recibir orientacións sobre estas explicacións nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicarlle a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporá en Moovi de material específico.
Traballo tutelado	Realización de pequenos traballos sobre temas do programa, supervisados polo profesor.
Seminario	Tratamento teórico-práctico de algunhas cuestións específicas do temario da materia.
Lección maxistral	O profesor realizará na aula unha explicación teórica e práctica dos contidos da materia. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL poderá recibir estas explicacións nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicarlle a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporá en Moovi de material específico.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Tanto na aula como en horas de titoría, os alumnos deberán realizar as consultas que consideren precisas sobre a materia de estudo, o traballo diario, os exercicios propostos, etc. As/Os alumnas/os deberán presentarlle individualmente ao profesor un índice do proxecto de traballo tutelado. Antes de entregar o traballo definitivo deberán presentarlle ao profesor, obrigatoriamente e de xeito individual, un borrador completamente desenvolvido do traballo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo previo	Valorarase a lectura da bibliografía previa á exposición teórico-práctica dos temas.	15	CG1 CE3 CT3 CG2 CE6 CT6 CG9 CE7 CT8 CT9 CT10 CT11
Estudo de casos	Valorarase a participación dos alumnos na resolución de exercicios e no comentario dos casos propostos na aula. Valorarase a elaboración de pequenos ensaios a partir de lecturas breves, etc.	20	CB1 CG1 CE3 CT2 CG2 CE6 CT3 CG7 CE7 CT6 CE9 CT8 CE10 CT10 CT11 CT12
Traballo tutelado	Realización dun traballo escrito (8 folios) sobre un aspecto do temario.	25	CB1 CG1 CE6 CT2 CB2 CG2 CE9 CT3 CG7 CE10 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dun exame teórico-práctico.	40	CB2 CE3 CT10 CE6 CE7 CE9 CE10

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira edición das actas.

Dúas modalidades de avaliación:

a. A **avaliación continua** (a descrita máis arriba) que inclúe un exame teórico-práctico que se realizará na data oficial establecida pola FFT (40% da nota).

b. Á parte da avaliación continua, o alumnado ten a posibilidade de optar polo **sistema de avaliación única**, consistente na realización dun único exame teórico e práctico (70% da nota) sobre todos os contidos da materia, que se realizará na data oficial establecida pola FFT, e na elaboración dun traballo tutelado (30% da nota) que se entregará o mesmo día do exame oficial .

Ao alumnado que opte polo sistema de avaliación continua recoméndaselle a asistencia regular ás aulas.

2. Segunda edición das actas (xullo):

O alumnado terá só opción á **avaliación única**, consistente na entrega do traballo tutelado (30% da nota) e na realización

dun exame teórico sobre os contidos da materia (70% da nota).

Importante: Sexa cal for a modalidade de avaliación e a convocatoria, é preciso participar en todas as probas propostas en cada caso.

O alumnado que opte pola modalidade de avaliación única, en calquera das dúas edicións das actas, deberá acordar o tema do seu traballo co profesor con antelación suficiente (mínimo dous meses antes da data de entrega). É responsabilidade do alumnado contactar co profesor para marcar o tema do traballo.

Modalidade semipresencial.

O alumnado en réxime de semipresencialidade poderá consultar os materiais e as prácticas a través da plataforma MOOVI, onde se irán colocando paulatinamente.

Haberá sesións quincenais de titoría, ás que é conveniente que asistan para un mellor seguimento do curso.

A avaliación do alumnado semipresencial, que tamén poderá optar entre avaliación única ou continua, será a mesma que para o alumnado presencial.

Observacións.

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Arias Freixedo, X. B., **Antoloxía da Lírica Galego-Portuguesa**, Xerais, 2003

Arias Freixedo, X. B., **Per arte de foder. Cantigas de escarnio de temática sexual**, Frank & Timme, 2017

Beltrán, V., **A Cantiga de amor**, Xerais, 1995

Brea, M. e Lorenzo, P., **A cantiga de amigo**, Xerais, 1998

Dronke, P., **La lírica en la Edad Media**, Seix Barral, 1996

Fidalgo, Elvira, **As cantigas de Santa Maria**, Xerais, 2002

Lanciani, G e Tavani, G., **As cantigas de escarnio**, Xerais, 1995

Lanciani, G. e Tavani, G. (ed.), **Dicionario da literatura medieval galega e portuguesa**, Caminho, 1993

López Carreira, A., **O Reino Medieval de Galicia**, Edicións A Nosa Terra, 2005

Mettmann, W., **Afonso X o Sábio. Cantigas de Santa Maria**, Castalia, 1986-1988-1989

Monteagudo, H., **En cadea sen prijon. O cancionero de Afonso Paez**, Xunta de Galicia,

Oliveira, Antonio Resende de, **Trobadores e xogares**, Xerais, 1995

Pallares, Mª C. e E. Portela,, **Idade Media**, en **Nova Historia de Galicia**, Tambre, 1996

Pena, X. R., **Historia da literatura medieval galego-portuguesa**, Sotelo Blanco, 2002

Rodríguez Guerra, A. & Arias Freixedo, X. B. (Eds.), **The Vindel Parchment and Martin Codax /O Pergamiño Vindel e Martin Codax**, John Benjamins Publishing Company, 2018

Souto Cabo, J. A., **Os cavaleiros que fezeram as cantigas. Aproximación às orixens socioculturais da lírica galego-portuguesa**, Editora da UFF, 2013

Tavani, G., **A poesía lírica galego-portuguesa**, Galaxia, 1986

VV.AA., **História da Literatura portuguesa. Vol. I. Das Orixens ao Cancioneiro Geral**, Publicações Alfa, 2001

VV. AA., **Historia da Literatura Galega, Idade Media, v. XXX**, Hércules de Edicións, 2000

VV. AA., **Lírica profana galego-portuguesa. Corpus completo das cantigas medievais, con estudio biográfico, análise retórica e bibliografía específica**, CILRP, 2006

-www.cantigas.fcsh.unl.pt,

www.cantigasdesantamaria.com/,

www.glossa.gal,

sli.uvigo.es/RILG/,

www.universocantigas.gal,

Bibliografía Complementaria

Gutiérrez, S. e Lorenzo, P., **A literatura artúrica en Galicia e Portugal na Idade Media**, Universidade, 2001

VV. AA., **História crítica da literatura portuguesa. Idade Média (vol. I). C. Reis e A. F. Dias (Dir.)**, 1998

Zumthor, P., **Éssai de poétique médiévale**, Editions du Seuil, 1972

Zumthor, P., **La letra y la voz de la literatura medieval**, Cátedra, 1989

Recomendacións

Outros comentarios

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Plan de Continxencias

Descrición

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET

DOCENCIA NON PRESENCIAL

*Metodoloxías docentes.

En caso de que as circunstancias obriguen a unha docencia non presencial, manteranse a maior parte das metodoloxías docentes, dado que o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Faitic das indicacións puntuais e dos materiais necesarios para acompañar os eventos docentes e divulgativos.

Procurarase restrinxir ao máximo a sesión maxistral e utilizarase a sala virtual do profesorado para as postas en común e resolución de dúbidas, a corrección de exercicios e a resolución de problemas.

En xeral, indicaranse semanalmente os contidos que se van tratar, así como os materiais que deberán consultar e as tarefas que deberán realizar e entregar.

* Titorías (Mecanismo non presencial de atención ao alumnado).

As titorías non presenciais realizaranse por medio da plataforma faitic, a través do correo electrónico e de ser o caso, a través da sala virtual do profesorado.

* Contidos a impartir

Os contidos son os mesmos que na modalidade presencial.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía indicada para a modalidade presencial inclúe manuais materiais para a auto-aprendizaxe.

Na propia plataforma Faitic da materia hai materiais bibliográficos e webgráficos útiles para poder facer unha aprendizaxe autónoma coa supervisión do profesor.

*Avaliación

Mantéñense todas as probas previstas para a modalidade presencial, dado que poden ser realizadas por vía telemática a través de Faitic ou da aula virtual.

* Información adicional

É responsabilidade do alumnado manter o contacto co profesorado así como a súa participación activa no desenvolvemento da docencia, participando nas actividades docentes e realizando as probas de avaliación.

As comunicacións do profesorado co alumnado terán un carácter xeral e irán dirixidas ao grupo, polo que é responsabilidade do alumnado estar pendente desas informacións.

En caso de ter algún problema de tipo técnico que dificulte o acceso á docencia virtual, o alumnado debe poñelo canto antes en coñecemento dos servizos técnicos da universidade (SAUM), onde poderá recibir asesoramento.

====DOCENCIA COMBINADA: PRESENCIAL/NON PRESENCIAL====

Plan de continxencia sobre a modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado asistirá ás aulas de forma presencial e outra parte seguirá as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono: o profesorado manterá as metodoloxías, a atención personalizada e os sistemas de avaliación como se indica para a modalidade presencial, adaptando os grupos de estudantes e as quendas para cumprir coa normativa sanitaria que se estableza no seu momento.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura dos 'Séculos Escuros' e do século XIX**

Materia	Literatura dos 'Séculos Escuros' e do século XIX			
Código	V01G400V01922			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Navaza Blanco, Gonzalo			
Profesorado	Navaza Blanco, Gonzalo			
Correo-e	gnavaza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Teoría e crítica da literatura galega dos séculos XVI a XIX			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a historia das ideas estéticas que determina a evolución das tradicións literarias.	CB1 CG1 CE3 CT2
Valorar a construción do sistema literario galego como produto da nosa historia e da nosa singularidade en tanto que pobo peculiar.	CB2 CG2 CE6 CT3
Coñecer en profundidade a problemática da evolución desde a literatura medieval á contemporánea e a produción literaria dos séculos xvi-xviii (Séculos Escuros)	CB5 CG5 CE16 CT6
Coñecer en profundidade os procesos históricos, sociopolíticos e culturais que dan lugar aos fenómenos que propician no século XIX a configuración do sistema literario galego contemporáneo, así como as producións literarias desta etapa.	CG7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema

1. Da literatura medieval galego-portuguesa á literatura galega contemporánea	1.a. Condicionamentos históricos 1.b. Periodización e criterios 1.c. Características xerais dos SS.EE.
2. Literatura galega do Renacemento e o Barroco	2.1. Literatura culta e literatura popular. 2.2. Restos da tradición medieval 2.3. A loa do parragués 2.4. As exequias da Raíña Margarida
3. O teatro dos séculos escuros	3.1. Teatro culto, teatro popular 3.2. O entremés famoso sobre a pesca no Río Miño 3.3. Outras mostras
4. Sarmiento	4.1 Sarmiento e a lingua galega 4.2. Sarmiento filólogo, Sarmiento literato.
5. A literatura do século XIX	5.1. Primeiras mostras 5.2. Literatura anterior ao Rexurdimento
6. O Rexurdimento	6.1. Características xerais 6.2. Rosalía de Castro 6.3. Eduardo Pondal 6.4. Curros Enríquez 6.5. Outros autores

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	44	102	146
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Lectura e comentario de textos literarios

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Lectura de textos e comentario (realizados na aula). Respostas ás consultas de cada alumno acerca do texto traballado (na aula ou por conta de cada alumno). Seguimento do comentario de texto realizado. (As consultas poden realizarse a través de correo electrónico). Os alumnos semipresenciais deberán asistir aos seminarios específicos que se convocarán para eles. Disporán ademais da atención que se lles poida prestar a través do correo electrónico e en titorías previamente concertadas.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Cada alumno recibe un informe individualizado das súas respostas nas probas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminario	Valorarase a participación nos seminarios consistente na lectura e comentario de textos literarios	25	CB1 CB2 CB5
Exame de preguntas de desenvolvemento	O exame (na data indicada no calendario oficial da FFT) constará de dúas partes. A primeira é o desenvolvemento dun tema teórico. A segunda, comentarios guiados (mediante cuestións concretas) relativos a textos literarios ou fragmentos.	75	CB1 CB2 CB5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos semipresenciais deberán realizar o exame marcado na data oficial, igual que o resto dos alumnos, e ademais deberán ir enviando por correo electrónico os comentarios de textos propostos.

A proba de xullo consistirá nun exame similar cunha puntuación idéntica. Os alumnos que fixeran os comentarios de texto conservan a nota correspondente; os que non, deberán entregalos na data en que realicen o exame.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mariño, Ramón (edit), **Papeis de empreita condenada I: A escrita galega entre 1797 e 1846**, Consello da Cultura Galega, 2008

Mariño, Ramón (edit), **Papeis de empreita condenada II. Lingua galega e comunicación nos inicios da Idade Contemporánea**, Consello da Cultura Galega, 2012

Tarrío Varela, Anxo, **Literatura galega: Aportacións a unha historia crítica**, Xerais, 1994

Vilavedra, Dolores, **Historia da literatura galega**, Galaxia, 1994

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Obras principais das literaturas galega e lusófona/V01G400V01304

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise das obras centrais do período Nós**

Materia	Análise das obras centrais do período Nós			
Código	V01G400V01923			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Profesorado	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Correo-e	manuelforcadela@gmail.com			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Historia e crítica da literatura galega entre 1900 e 1936			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Abranguer os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas da teoría literaria, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos.	CB1	CG1	CT2	
	CB2	CG2	CT5	
	CB5	CG5	CT10	
		CG7	CT11	
			CT12	
Comprender a historia das ideas estéticas que subxace á evolución das tradicións literarias.	CB1	CG1	CE3	CT3
	CB2	CG2	CE6	
	CB5	CG5	CE7	
		CG7		
Valorar a construción do sistema literario galego como un produto da nosa historia e da nosa singularidade en tanto que pobo peculiar.		CG5	CE3	CT9
			CE16	

Contidos

Tema

1. A xeración poética Antre Dous Séculos.	Circunstancias históricas e sociais. Características xerais. Antonio Noriega Varela Ramón Cabanillas Outros autores. Lectura e comentario dunha antoloxía de poemas facilitada polo profesor.
2. A xeración Nós. Ensaio e narrativa.	Circunstancias históricas e sociais. Características xerais. Vicente Risco Ramón Otero Pedrayo Afonso Daniel Rodríguez Castelao Lectura de: - Teoría do nacionalismo galego de Vicente Risco. - O Porco de Pé de Vicente Risco. - Arredor de si de Ramón Otero Pedrayo. - Retrinco de Afonso Daniel Rodríguez Castelao. - Retrincos de Afonso Daniel Rodríguez Castelao.
3. As xeracións poéticas de 1925 e 1936	Circunstancias históricas e sociais. Características xerais. A renovación poética. As vangardas autóctonas e alleas. Manuel Antonio. Álvaro Cunqueiro. Outros autores. Lectura e comentario de: - O Manifesto Máis Alá, de Manuel Antonio e Álvaro Cebreiro. - De catro a catro de Manuel Antonio. - Poemas de di e son, de Álvaro Cunqueiro. - Antoloxía de poesía facilitada polo profesor.
4. O teatro.	O teatro rexionalista de principios de século O teatro nacionalista O teatro das Irmandades da Fala O teatro da Xeración Nós O teatro do Seminario de Estudos Galegos O teatro de vangarda Lectura, viisionado e comentario de: - A fiestra baldeira, de Rafael Dieste. - Os vellos non deben de namorarse, de Afonso Daniel Rodríguez Castelao.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	3	5
Lección maxistral	41	37	78
Traballo tutelado	2	36	38
Eventos científicos	0	20	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	6	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Haberá unha sesión introdutoria ao conxunto da materia, de dúas horas de duración, con delimitación dos seus contidos, métodos, probas a realizar, textos que deben ler os alumnos, etc. Sería convinte que, a pouco que lles resulte posible, tamén os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS acudan a esta sesión introdutoria.

Lección maxistral	A docencia centrarase na análise exhaustiva arredor de catro núcleos textuais e autoriais, dos que se irán derivando calas noutras obras e autores adxacentes. Dedicaremos un mes a cada un destes núcleos. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes contidos nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), se lles indicará a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporán en Fatic de material específico.
Traballo tutelado	Realizaranse comentarios de texto de numerosos fragmentos textuais ou culturais vinculados coas obras obxecto deste programa. Cada estudante realizará unha exposición na aula sobre un tema acordado co profesor.
Eventos científicos	Eventualmente o alumnado poderá acudir a conferencias, recitais, mesa redondas, proxeccións de filmes, seminarios literarios, representacións teatrais, etc. e deberá realizar un breve resumo por escrito desta actividade.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras.
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. O método docente, ademais, será o do diálogo e o alumnado poderá formular cantas dúbidas lle suxira o discurso da materia.
Traballo tutelado	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. Ademais, os traballos serán expostos e discutidos na aula e estarán á disposición do alumnado para a súa consulta posterior e para formar parte do material de estudo.
Eventos científicos	Eventualmente, o alumnado será convidado a participar en sesións de conferencias, debates, proxeccións, congresos, xornadas de estudos, que serán avaliados polo profesor en función do seu interese e relación cos contidos da materia.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. O alumnado contará cunha entrevista programada ao final do exercicio para coñecer pormenorizadamente o resultado do seu esforzo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Actividades introdutorias	Presentación da materia e dos traballos e encomendas que debe realizar o alumnado. Tanto o alumnado presencial como semipresencial, en sesións diferenciadas, está obrigado a asistir.	5	CB1 CB2 CB5
Lección maxistral	Leccións ao longo do primeiro cuadrimestre. O alumnado semipresencial contará con información da materia impartida en cada unha das sesións e con documentos escritos ou audio-visuais que lle permitan un seguimento adecuado da materia. No caso de que presencialidade total non sexa posible, levarase a cabo unha secuencia repetida de Lectura-Debate-Recensión para cada unha das obras presentes no programa. Quere dicirse que o alumnado deberá ler cada unha das obras e asistir, posteriormente, a un debate por medios telemáticos sobre esa obra para, finalmente, escribir unha recensión de 2000 palabras sobre esa obra. A recensión deberá ser totalmente persoal e orixinal e no caso de que se detecte plaxio total ou parcial a nota resultante non será outra que 0 (cero). Igualmente terase moi en conta a corrección formal e lingüística.	30	CB1 CB2 CB5
Traballo tutelado	Traballos de lectura e análise das obras obxecto do programa. O alumnado semipresencial tamén estará obrigado a participar na realización de traballos específicos de curso, comentarios de lecturas, reseñas de filmes, análises de textos, etc.	15	CB1 CB2 CB5
Eventos científicos	Asistencia, e participación, a seminarios desenvolvidos en paralelo ás clases e vinculados cos contidos da materia. O alumnado semipresencial contará coa información necesaria para un seguimento axeitado de cada un dos eventos programados.	20	CB1 CB2 CB5

Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame sobre contidos que o alumnado ha responder de xeito disertativo. O alumnado semipresencial ha de comparecer para a realización desta proba (ou probas), que será programada de xeito oficial e anunciada con antelación pola Facultade. A proba consistirá nunha disertación escrita sobre un ou varios dos temas do programa así como no comentario (análise e interpretación) de un ou varios textos dos estudados no programa. A proba do mes de xullo será semellante á do mes de xuño.	30	CB1 CB2 CB5
---------------------------------------	---	----	-------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado semipresencial ha de comparecer de xeito presencial, ou telematicamente de ser necesario, para a realización desta proba. A proba consistirá nunha disertación manuscrita sobre un ou varios dos temas do programa así como no comentario (análise e interpretación) de un ou varios textos dos estudados no programa.

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, o total das recensións presentadas substituirá as porcentaxes de lección maxistral (30%) e de traballo tutelado (15%) e mesmo, se for o caso, de eventos científicos (20%), pasando, pois, a constituír o 65% do valor final da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ansede, Alberte, Cesáreo Sánchez Iglesias, Xosé María Álvarez Cáccamo, and Asociación Socio-Pedagóxi, **Historia Da Literatura Galega.**, Tomos 33 e 34,, Asociación Socio-Pedagóxica Galega, 1996

Carballo Calero, Ricardo, **Historia Da Literatura Galega Contemporánea**, Galaxia, 1981

Frenzel, Elisabeth, **Diccionario de Motivos de La Literatura Universal**, Gredos, 1980

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Obras principais das literaturas galega e lusófona/V01G400V01304

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, levarase a cabo unha secuencia repetida de Lectura-Debate-Recensión para cada unha das obras presentes no programa, como xa se especificou no apartado 7. Quere dicirse que o alumnado deberá ler cada unha das obras e asistir, posteriormente, a un debate por medios telemáticos sobre esa obra para, finalmente, escribir unha recensión de 2000 palabras sobre esa obra. A recensión deberá ser totalmente persoal e orixinal e no caso de que se detecte plaxio total ou parcial a nota resultante non será outra que 0 (cero).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo**

Materia	Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo			
Código	V01G400V01924			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Angueira Viturro, Anxo			
Profesorado	Angueira Viturro, Anxo Monteagudo Alonso, Antía			
Correo-e	angueira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Historia crítica da literatura galega entre 1936 e 1975.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Abranguer os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas da teoría literaria, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos.	CB2 CG1 CE3 CT2 CB5 CG2 CE6 CT8 CG5 CE7 CT10 CG7 CE16 CT11
Comprender a historia das ideas estéticas que subxace á evolución das tradicións literarias.	CB1 CG1 CE3 CT9 CB2 CG5 CE7 CB5 CE16

Valorar a construción do sistema literario galego como un produto da nosa historia e da nosa singularidade en tanto que pobo peculiar.

CG5 CE16 CT2
CT3
CT8
CT9
CT10
CT12

Coñecer a fondo a tradición literaria galega do século XX.

CB1 CG1 CE3 CT2
CB2 CG7 CE6 CT3
CB5 CE7 CT6
CE16 CT11

Contidos

Tema

A posguerra. Literatura do exilio.	Núcleos literarios do exilio americano. A importancia literaria do exilio. A posguerra e a recuperación literaria en Galicia. Luís Pimentel. Luís Seoane. Outros autores.
Os conflitos xeneracionais, estéticos e literarios dos anos cincuenta e sesenta. A xeración de 1936	A obra de Álvaro Cunqueiro. A obra de Blanco Amor. A obra de Celso Emilio Ferreiro. Outros autores.
A ruptura da xeración das Festas Minervais. A nova narrativa. Novas tendencias poéticas.	A obra de Méndez Ferrín. A obra de Uxío Novoneyra. A obra de Xohana Torres. Outros autores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	32	36	68
Traballo tutelado	13	36	49
Resolución de problemas	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. Algunhas sesións desta materia realizaranse a través de docencia virtual síncrona. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de titoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Moovi de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso.
Traballo tutelado	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, aos que se lle dedicará a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	O alumno, sexa presencial ou semipresencial, disporá de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi.
Traballo tutelado	O alumno, sexa presencial ou semipresencial, disporá de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Lección maxistral	Os contidos desenvolvidos ó longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ó final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial nesta mesma data.	70	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE16	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Traballo tutelado	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para seren expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15	CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial no día e hora que se fixe.	15				CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

1.- recoñecemento de textos, 2.- comentario de textos, 3.- preguntas curtas de resposta curta e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Figueroa, Antón, **Ideoloxía e autonomía no campo literario galego**, Laiovento, 2010

Méndez Ferrín, Xosé Luís, **De Pondal a Novoneyra**, Xerais, 1984

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Literatura dos 'Séculos Escuros' e do século XIX/V01G400V01922

Plan de Continxencias

Descrición

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías na docencia realizada a través das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Moovi).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I**

Materia	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I			
Código	V01G400V01925			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Profesorado	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Correo-e	manuelforcadela@gmail.com			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Análise e interpretacións da tradición literaria galega desde 1975			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Adquirir os fundamentos teóricos sobre autores e obras narrativas e ensaísticas do período estudado.	CB1	CG1	CE3	CT1
	CB1	CG1	CE6	CT2
	CB2	CG2	CE7	CT2
	CB2	CG2	CE10	CT3
	CB3	CG3	CE16	CT3
	CB4	CG4	CE61	CT4
	CB5	CG5	CE62	CT5
	CB5	CG5	CE63	CT6
		CG6	CE64	CT6
		CG7	CE65	CT7
		CG7	CE66	CT8
		CG8	CE67	CT8
		CG9		CT9
		CG10		CT9
		CG11		CT10
		CG12		CT11
				CT11
				CT12
				CT12
				CT13
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT20
				CT21
				CT22
Adquirir coñecementos e destrezas para analizar textos narrativos e ensaísticos, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais durante o amplo período de creación literaria iniciado coa transición política democrática.	CB1	CG1	CE2	CT3
	CB2	CG2	CE3	CT10
	CB3	CG5	CE6	CT11
	CB4	CG7	CE7	
	CB5		CE10	
			CE16	
Estudar as obras e os movementos literarios máis importantes.	CB1	CG1	CE2	CT1
	CB1	CG1	CE3	CT2
	CB2	CG2	CE4	CT2
	CB3	CG2	CE5	CT3
	CB5	CG4	CE6	CT3
	CB5	CG5	CE6	CT4
		CG7	CE7	CT6
			CE9	CT9
			CE10	CT10
			CE10	
			CE11	
			CE16	
Aprender a valorar la construcción del sistema literario gallego como un producto de la historia cultural de Galicia.	CB1	CG1	CE3	CT1
	CB2	CG1	CE6	CT2
	CB5	CG2	CE6	CT3
		CG2	CE7	CT4
		CG3	CE10	CT5
		CG5	CE16	CT6
		CG7	CE21	CT6
				CT8

Recoñecer e valorar os importantes cambios que tiveron lugar neste período respecto de a tradición literaria galega.

CB1 CG1 CE1 CT2
 CB2 CG1 CE2 CT3
 CB3 CG2 CE3 CT6
 CB4 CG2 CE3 CT8
 CB5 CG3 CE4 CT9
 CG4 CE5 CT10
 CG5 CE6 CT11
 CG5 CE6 CT12
 CG6 CE7
 CG7 CE7
 CE8
 CE9
 CE10
 CE10
 CE11
 CE12
 CE13
 CE14
 CE15
 CE16
 CE16
 CE17
 CE18
 CE19
 CE20
 CE21
 CE22
 CE23
 CE24
 CE25
 CE26

Contidos

Tema

1. Introducción.	Metodoloxía. Distribución da materia. Periodización. Consideracións xerais.
2. Períodos.	. Os veinticinco últimos años do século XX: 1975- 2000. . Os trece años do século XXI: 2000-2013.
3. Os xéneros narrativos:	. Narrativa histórica. . Crónica social. . Narrativa policíaca. . Narrativa intimista. . Narrativa de aventuras. . Narrativa vanguardista e fantástica. . Narrativa feminista.
4. Lectura e análise de obras narrativas significativas deste período.	Lectura e análise das seguintes obras: Deus sentado nun sillón azul, de Carlos Casares. A man dereita, de Aníbal Malvar. Crime en Compostela, de Carlos Reigosa. Así nacen as baleas, de Anxos Sumai. Circe ou o pracer do azul, de Begoña Caamaño. Morning Star, de Xosé Miranda Ruíz. O soño da febre, de Miguel Anxo Murado Vidas post-it, de Iolanda Zúñiga
5. Temas e tipos de ensaio en lingua galega.	Temas. Autores.
6. O autóctono e o alleo.	Galicia como tema. O universal como tema. O galego como lingua de cultura. O criterio temático. O criterio filolóxico. O criterio sistémico.
7. Lectura e análise de obras ensaísticas significativas deste período.	Diglosia e texto, de Antón Figueroa. O sol de Homero, de Xavier Seoane. Oiko-nomía do xénero. Relato das clausuras, de Rebeca Baceiredo.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Lección maxistral	16	20	36
Resolución de problemas	20	25	45
Traballo tutelado	8	30	38
Eventos científicos	0	20	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	6	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras.
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. O método docente, ademais, será o do diálogo e o alumnado poderá formular cantas dúbidas lle suxira o discurso da materia. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes contidos nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicaráselle a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporán en Moovi de material específico.
Resolución de problemas	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. Ademais, os traballos serán expostos e discutidos na aula e estarán á disposición do alumnado para a súa consulta posterior e para formar parte do material de estudo.
Traballo tutelado	O alumnado realizará unha serie de intervencións na aula relativas ao desenvolvemento do programa, quer exposicións de lecturas, quer comentarios de textos particulares. Os textos obxecto destas intervencións serán indicados na aula en función dos intereses do grupo e da propia dinámica da docencia. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán nas titorías indicacións sobre os traballos que deberán facer no lugar destas actividades.
Eventos científicos	Eventualmente, o alumnado será convidado a participar en sesións de conferencias, debates, proxeccións, congresos, xornadas de estudos, que serán avaliados polo profesor en función do seu interese e relación cos contidos da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. O método docente, ademais, será o do diálogo e o alumnado poderá formular cantas dúbidas lle suxira o discurso da materia.
Resolución de problemas	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. Ademais, os traballos serán expostos e discutidos na aula e estarán á disposición do alumnado para a súa consulta posterior e para formar parte do material de estudo.
Traballo tutelado	O alumnado realizará unha serie de intervencións na aula relativas ao desenvolvemento do programa, quer exposicións de lecturas, quer comentarios de textos particulares. Os textos obxecto destas intervencións serán indicados na aula en función dos intereses do grupo e da propia dinámica da docencia. Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Actividades introdutorias	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia.	2	CB1 CG1 CT2 CB2 CG2 CT10 CB5 CG5 CT11 CG7 CT12

Lección maxistral	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia. No caso de que presencialidade total non sexa posible, levarase a cabo unha secuencia repetida de Lectura-Debate-Recensión para cada unha das obras presentes no programa. Quere dicirse que o alumnado deberá ler cada unha das obras e asistir, posteriormente, a un debate por medios telemáticos sobre esa obra para, finalmente, escribir unha recensión de 2000 palabras sobre esa obra. A recensión deberá ser totalmente persoal e orixinal e no caso de que se detecte plaxio total ou parcial a nota resultante non será outra que 0 (cero). Igualmente terase moi en conta a corrección formal e lingüística.	25	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia.	25	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT10 CT11 CT12
Traballo tutelado	A exposición e realización de pequenos traballos e comentarios acordados polo curso serán tamén de interese para o plano xeral de docencia.	5	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT10 CT11 CT12
Eventos científicos	Eventualmente outras actividades como conferencias, coloquios, programas de tv, proxeccións de filme, etc. poderán ser obxecto de atención polo seu interese no obxecto da materia.	8	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Unha ou varias probas de común acordo co alumnado será realizadas ao longo do curso.	35	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado semipresencial ha de comparecer de xeito presencial, ou telematicamente de ser necesario, para a realización desta proba. A proba consistirá nunha disertación manuscrita sobre un ou varios dos temas do programa así como no comentario (análise e interpretación) de un ou varios textos dos estudados no programa.

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, o total das recensións presentadas substituirá as porcentaxes de lección maxistral (30%) e de traballo tutelado (15%) e mesmo, se for o caso, de eventos científicos (20%), pasando, pois, a constituír o 65% do valor final da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Tarrío, A, **Literatura Galega. Aportacións para unha historia crítica**, Xerais, 1994

Vilavedra, D, **Historia da Literatura Galega**, Galaxia, 1999

Vilavedra, D. (coord.), **Diccionario de literatura galega I e II**, Galaxia, 1997-8

VV.AA., **Historia da Literatura Galega - V**, A Nosa Terra-ASPG, 1996

VV. AA., **Historia da Literatura Galega. Tomos 33 e 34**, Hércules Edicións,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II/V01G400V01927

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, levarase a cabo unha secuencia repetida de Lectura-Debate-Recensión para cada unha das obras presentes no programa, como xa se especificou no apartado 7. Quere dicirse que o alumnado deberá ler cada unha das obras e asistir, posteriormente, a un debate por medios telemáticos sobre esa obra para, finalmente, escribir unha recensión de 2000 palabras sobre esa obra. A recensión deberá ser totalmente persoal e orixinal e no caso de que se detecte plaxio total ou parcial a nota resultante non será outra que 0 (cero).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xénero e literatura: Galicia e os países lusófonos**

Materia	Xénero e literatura: Galicia e os países lusófonos			
Código	V01G400V01926			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego Portugués			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Baltrusch , Burghard			
Profesorado	Baltrusch , Burghard Monteagudo Alonso, Antía			
Correo-e	burg@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aspectos de historia e estudos de caso de xénero, literatura e outras artes nas culturas galega e lusófonas.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Coñecer os fundamentos das teorías literarias feministas, así como as perspectivas, tendencias e paradigmas críticos vixentes na actualidade.	CB1 CB2 CB5	CG1 CG1 CG2 CG2 CG3 CG4 CG5 CG5 CG6 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE10 CE12 CE13 CE16	CT1 CT2 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Ser capaz de describir, relacionar e avaliar *críticamente as estratexias de produción e de recepción dos textos literarios galegos e lusófonos utilizando a perspectiva de xénero..	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG6 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE13 CE16	CT1 CT2 CT2 CT3 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Coñecer e comprender unha selección de autoras/é e obras literarias relevantes desde unha perspectiva de xénero, en galego e portugués.	CB1 CB2 CB5	CG1 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG5 CG6 CG7	CE1 CE2 CE3 CE6 CE7 CE8 CE10 CE12 CE16	CT1 CT2 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Comprender e saber aplicar os métodos de crítica feminista feministas a obras galegas e lusófonas.	CB1 CB2 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG5 CG5 CG6 CG7	CE1 CE2 CE3 CE3 CE5 CE6 CE7 CE10 CE16	CT1 CT2 CT2 CT3 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
1. Aspectos teóricos	1.1. Teorías feministas 1.2. Crítica literaria feminista 1.3. Feminismo e política 1.4. Feminismo e ecoloxía
2. Literatura, cultura e xénero en Galicia	2.1. Historia das mulleres e das autoras na Galiza: condicionantes históricos, sociolóxicos e de recepción 2.2. Literatura e cultura galega: de Rosalía de Castro até á actualidade
3. Literatura, cultura e xénero en lingua portuguesa	3.1. Historia das mulleres e das autoras en Portugal e no mundo lusófono: condicionantes históricos, sociolóxicos e de recepción 3.2. Literatura portuguesa: das Cantigas d'amigo até á actualidade 3.3. Literatura brasileira contemporánea 3.4. Literatura africana lusófona actual

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	18	16	34
Estudo de casos	8	18	26
Traballo tutelado	2	36	38
Presentación	2	2	4
Aprendizaxe colaborativa	16	30	46

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Organización e explicación da materia: calendario, probas, obras de lectura, bibliografía complementaria, ferramentas de traballo.
Lección maxistral	Actividade teórica. Consiste na exposición dos contidos da materia co obxectivo de comunicar coñecementos. As explicacións estarán ordenadas e ben estruturadas e contarán con exemplos que aseguren a comprensión dos contidos.
Estudo de casos	Actividades prácticas orientadas na aula pola docente: comentarios de texto, análises, comparacións entre textos e poéticas dos ámbitos literarios en lingua galega e en lingua portuguesa, nos sistemas luso, brasileiro e dos estados africanos. Estas actividades desenvolveranse coa participación directa do alumnado e a orientación da docente.
Traballo tutelado	O alumnado presentará individualmente un traballo sobre un tema ou unha obra literaria en galego ou en portugués, que forme parte do corpus tratado nesta disciplina (no marco das épocas e autoras estudadas). O tema do traballo será acordado co profesorado e supervisado por el. Avaliaranse os resultados e a expresión escrita.
Presentación	Cada alumna/o prepara e realiza unha exposición oral sobre unha cuestión ou tema (obra, autora) previamente acordado co profesorado.
Aprendizaxe colaborativa	Avaliación continua dos comentarios, lecturas, proxectos e outros traballos e contribucións realizados ao longo do cuadrimestre, sexa de forma individual ou en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Estas actividades de estudo e análise dirixiranse de forma personalizada nas titorías.
Traballo tutelado	O traballo tutelado dirixirase de forma personalizada nas titorías.
Presentación	As presentacións e exposicións dirixiranse de forma personalizada nas titorías.
Aprendizaxe colaborativa	Os proxectos e outras contribucións dirixiranse de forma personalizada nas titorías.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Avaliarase un traballo de proxecto escrito de aproximadamente 15 páxinas (con introdución, parte principal, conclusión e bibliografía, seguindo as normas de estilo e de referenciación bibliográfica indicadas para o TFG), sobre un tema que se acordará co/a profesor/a. Un primeiro esbozo (como mínimo, a estrutura e a bibliografía) entregárase en formato Open Office ou Word ata o día 1 de decembro. A entrega da versión definitiva realizarase ata o día 17 de xaneiro.	40	CB1 CB2 CB5 CG1 CG2 CG5 CE3 CE6 CE7 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Presentación	Durante o período de aulas, cada estudante realizará unha exposición oral de aproximadamente 20 minutos sobre un tema que se acordará co/a profesor/a, acompañado de guión e bibliografía.	30	CB1 CB2 CB5 CG1 CG2 CG5 CE3 CE6 CE7 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Aprendizaxe colaborativa	Avaliación continua dos comentarios, lecturas, proxectos e outros traballos e contribucións realizados ao longo do cuadrimestre, sexa de forma individual ou en grupo.	30	CB1 CB2 CB5 CG1 CG2 CG5 CE3 CE6 CE7 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Pautas xerais

As/os estudantes deberán escoller, de forma obrigatoria nas primeiras dúas semanas do cuadrimestre en cuestión, entre dúas opcións: un sistema de avaliación continua (*cf. supra* a descrición en [Avaliación]) ou un sistema de avaliación única. Recoméndase optar polo primeiro.

A copia ou o plaxio en calquera das probas das avaliacións continua ou única poderá motivar a solicitude de apertura dun expediente sancionador, nas dúas edicións das actas. Alegar descoñecemento do que supón plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade nese aspecto.

Avaliación continua

Para superar a materia, será preciso entregar coa regularidade requirida as prácticas de clase e obter unha nota mínima de **cinco** (sobre dez) en todas as partes de avaliación. De non acadar a nota de cinco nalguna destas formas de avaliación, non se realizará media.

A non realización de probas ou exercicios parciais previstos polo sistema de avaliación continua (*cf. supra* a descrición en [Avaliación]) suporá a obtención dunha cualificación de 0 (cero) puntos nesta.

A data do exame de avaliación continua coincidirá coa data do exame de avaliación única recollida no calendario oficial da FFT.

Avaliación única

Para superar a materia, será preciso superar cunha nota mínima de cinco (sobre 10) as dúas probas seguintes:

-Traballo tutelado (50%), coas mesmas características que o que se describiu máis arriba. Entregarase como moi tarde no día do exame oficial marcado do calendario da FFT.

-Exame oral (50%). Duración mínima de 30 minutos e máxima de 60, que versa sobre todos os contidos e textos de lectura obrigatoria da materia que se disponibilizarán no inicio do cuadrimestre. Realizarase no día do exame oficial marcado do calendario da FFT ou nun día alternativo acordado co/a profesor/a.

Deberase obter en ambos casos unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre 10) para poder efectuar media.

A data do exame de avaliación única será establecido pola FFT e publicado no seu calendario oficial.

Segunda edición das actas

Os mesmos criterios de avaliación única aplicaranse na segunda edición das actas (xullo).

O alumnado de avaliación continua que non supere a materia na primeira convocatoria e teña que acudir á segunda edición das actas terá que presentarse unicamente á parte que teña suspenso.

En todo caso, recoméndase a asistencia regular ás aulas e ás titorías e a consulta dos materiais e informacións específicas na plataforma FAITIC, mesmo que non se siga o sistema de avaliación continua.

Alumnado semi-presencial

Ao alumnado semi-presencial ofrécenselle titorías concertadas. Para quen teña a oportunidade, recoméndase asistir regularmente a estas titorías. Poderase ter tamén unha atención personalizada a través do correo electrónico (consulta de dúbidas, entrega e corrección-comentario das probas etc.).

En todo caso, o ensino semi-presencial require dunha disciplina de traballo, seguindo as indicacións do profesorado, así como do uso imprescindible da plataforma FAITIC desde o primeiro día de clases.

A **avaliación continua** do alumnado semi-presencial implica a visualización das grabacións das clases e a realización dos exercicios indicados polo profesorado a través da plataforma MOOVI, dentro dos prazos indicados. Quen non poida realizar estes exercicios dentro dos prazos, terá que realizar as probas previstas para a avaliación única.

Esta avaliación do alumnado semi-presencial implica a valoración de tres ítems:

-Traballo tutelado (40%), acordado e supervisado pola docente, que deberá entregarse na data establecida pola FFT para o exame final.

-Exposición oral (30%), na data establecida pola FFT.

-Presentación dos traballos de aula, nos prazos establecidos (30%).

Será indispensable obter unha cualificación de cinco (sobre 10) nos tres ítems para poder efectuar media e superar a materia.

A **avaliación única** do alumnado semi-presencial segue as pautas establecidas para o alumnado presencial (*cf. supra*).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Baltrusch, Burghard (ed.), **Lupe Gómez: Libre e estranxeira. Estudos e traducións**, 1ª, Frank & Timme, 2013

- González Fernández, Helena, **Elas e o paraugas totalizador. Escritoras, xénero e nación**, 1ª, Xerais, 2005
- González Fernández, Helena, **Anatomía de 'tanta visibilidade' das mulleres na literatura**, Madrygal 9 69-72, 2006
- González Fernández, Helena & Manuela Palacios González (eds.), **Palabras extremas: escritoras gallegas e irlandesas de hoy**, 1ª, NetBiblo,
- González Fernández, Helena & María do Cebreiro Rábade Villar, **Canon y subversión. La obra narrativa de Rosalía de Castro**, 1ª, Icaria, col. Mujeres y Culturas, 2012
- Miguelé-Carballo, Helena, **Galiza, um povo sentimental? Género, política e cultura no imaginário nacional galego**, 1ª, Através editora, 2014
- Postigo Aldeamil, María Josefa, **La narrativa en lengua portuguesa de los últimos cincuenta años. Estudios dedicados a José A. Ares Montes (Revista de Filología Románica, anejo II)**, 1ª, Servicio de Publicaciones Universidad Complutense, 2001
- Segarra, Marta & Ángels Carabí (eds.), **Feminismo y crítica literaria**, 1ª, Icaria, col. Mujeres y Culturas, 2000
- Zavala, Iris M. (coord. gral), **Breve historia feminista de la Literatura española (en lengua catalana, gallega y vasca) (Vol. VI)**, 1ª, Anthropos, 1993
- Blanco, Carmen, **Literatura galega de muller**, 1ª, Xerais, 1991
- Bermúdez Montes, M.Teresa, **Conquistar a voz, se apropriar da palabra: a autoria feminina na poesía galega contemporánea**. In Otávio Rios (coord.) (2011): **Arquipélago continuo. Literaturas plurais. 131-145**, UEA Edições (Universidade do Estado do Amazonas), 2011
- Edefeldt, Chatarina, **Uma História na História. Representações da autoria feminina na História da Literatura Portuguesa do Século XX**, Câmara Municipal do Montijo, 2006
- Macedo, Ana Gabriela / Amaral, Ana Luísa (orgs.), **Dicionário da Crítica Feminista**, Edições Afrontamento, 2005
- Owen, Hilary / Pazos Alonso, Cláudia, **Antigone's Daughters? Gender Genealogy, and the politics of authorship on 20th-century Portuguese women's writing**, Bucknell University Press, 2011
- Klobucka, Anna M., **O Formato Mulher. A emergência da autoria feminina na poesia portuguesa**, Angelus Novus, 2009
- Bermúdez, Silvia / Johnson, Roberta (eds.), **A New History of Iberian Feminisms**, University of Toronto Press, 2018
- Macedo, Ana Gabriela / Amaral, Ana Luísa (orgs.), **Novas Cartas Portuguesas e os feminismos, Cadernos de Literatura Comparada 26/27**, Instituto de Literatura Comparada Margarida Losa, 2012
- Barreno, María Isabel / Horta, Maria Teresa / Costa, Maria Velho da, **Novas Cartas Portuguesas (ed. de Ana Luísa Amaral)**, Dom Quixote, 2010
- Figueiredo, Isabela, **Caderno de Memórias Coloniais**, 8ª, Caminho, 2018
- Figueiredo, Isabela, **A Gorda**, 5ª, Caminho, 2018
- Bibliografía Complementaria**
- Blanco, Carmen, **Sexo e lugar**, 1ª, Xerais, 2006
- Fortes, Belén (coord.), **Escrita e mulleres. Doce ensaios arredor de Virginia Woolf**, 1ª, Sotelo Blanco, 2003
- González Fernández, Helena, **A revisión dos mitos femininos na recente poesía de mulleres**, Journal of Hispanic and Galician Studies, XVIII, 2007
- González Fernández, Helena & Mª Xesús Lama (eds.), **Actas do VII Congreso Internacional de Estudos Galegos. Mulleres en Galicia. Galicia e os outros pobos da Península. Barcelona 28 ó 31 de maio de 2003**, 1ª, Edicións do Castro, 2003
- Suárez Briones, Beatriz, **Sexualidades. Teorías literarias feministas**, 1ª, Centro Asesor de la Mujer / Ayuntamiento de Alcalá, 2003
- Arruda, Aline Alves & Constância Lima Duarte (eds.), **A Escritura no Feminino: aproximações**, 1ª, Editora Mulheres, 2011
- Willmer, Rhea Sílvia, **Ana Luísa Amaral e Ana Cristina Cesar: modos de pensar o feminino na poesia contemporânea em português. Tese de doutoramento**, 1ª, UFRJ, 2014
- Ciplijauskaitė, Biruté, **La construcción del yo femenino en la literatura**, 1ª, Servicio de publicaciones de la Universidad de Cádiz, 2004
- Reisz, Susana, **Escritura feminina e estratexias de auto-representación**, Unión Libre 1, 53-65., Unión Libre. Cadernos de vida e culturas, 1996
- González Fernández, Helena, **La mujer que no es sólo metáfora de la nación. Lectura de las viudas de vivos de Rosalía de Castro**. Lectora. Revista de Dones i Textualitat 15, dossier Mujeres y naciones: 99-116., Lectora. Revista de Dones i Textualitat, 2009
- Bermúdez Montes, M.Teresa, **Unha lectura de Adiós María**, 1ª, Xerais, 2002
- Almeida, Ana Bela Simões & Burghard Baltrusch, **Aproximación crítica á obra de Lupe Gómez. Atentado ao culturalismo**, Anuario Grial de estudos literarios galegos 2004, 7-29., 2005
- Bermúdez Montes, M.Teresa & Mónica Heloane Carvalho de Sant'Anna (eds.), **Letras escarlata. Estudos sobre a representación da menstruación**, 1ª, Frank & Timme, 2016
- Oliveira, Márcia, **Arte e feminismo em Portugal no contexto pós-revolução**, Universidade do Minho / Edições Húmus, 2015

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Grao/V01G400V01991

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura comparada/V01G400V01404

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías coa salvedade de que unha alerta sanitaria obrigue a activar un ensino exclusivamente virtual. Neste caso, metodoloxías, contidos, avaliación e titorías realizaranse coas ferramentas virtuais proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e plataforma Moovi).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II**

Materia	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II			
Código	V01G400V01927			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Angueira Vitorro, Anxo			
Profesorado	Angueira Vitorro, Anxo			
Correo-e	angueira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Visión xeral das principais obras poéticas e teatrais do período.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Adquirir os fundamentos teóricos sobre autores e textos poéticos e dramáticos do período estudado.	CB1	CG1	CE1	CT3
	CB2	CG2	CE2	CT3
	CB5	CG3	CE3	CT6
	CB5	CG5	CE4	CT9
		CG6	CE6	CT9
		CG7	CE6	CT10
			CE7	CT11
			CE7	CT12
			CE8	CT16
			CE9	
			CE10	
			CE10	
			CE11	
			CE13	
			CE14	
			CE15	
			CE16	
			CE17	
			CE18	
			CE19	
			CE20	
			CE21	
			CE22	
Adquirir coñecementos e destrezas para analizar poemas, obras de teatro, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais durante o amplo período de creación literaria iniciado coa transición política democrática.	CB1	CG1	CE3	CT1
	CB2	CG1	CE6	CT2
	CB5	CG2	CE6	CT3
		CG2	CE7	CT4
		CG3	CE10	CT5
		CG5	CE16	CT6
		CG7	CE21	CT6
				CT8
				CT9
Recoñecer e ser capaz de analizar as obras e os movementos literarios da época.	CB1	CG1	CE1	CT1
	CB1	CG2	CE3	CT2
	CB2	CG5	CE3	CT8
	CB2	CG7	CE4	CT9
	CB3		CE6	CT10
	CB4		CE6	CT12
	CB5		CE7	CT22
	CB5		CE8	CT23
			CE10	
			CE16	
			CE18	
			CE24	
			CE28	
			CE30	
			CE33	
Aprender a valorar a construción do sistema literario galego como un produto da historia cultural de Galicia.	CB1	CG1	CE1	CT2
	CB2	CG2	CE3	CT2
	CB5	CG5	CE6	CT3
		CG7	CE7	CT4
			CE10	CT6
			CE16	CT8
				CT9
				CT9
				CT10
				CT11
Recoñecer e valorar os importantes cambios habidos neste período respecto da tradición literaria galega.	CB1	CG1	CE3	CT6
	CB1	CG2	CE6	CT8
	CB2	CG5	CE7	CT9
	CB3	CG7	CE10	CT11
	CB5			CT12

Contidos

Tema

A revolución de Con pólvora e magnolias de X.L. Méndez Ferrín (1976) e a de Álvaro Cunqueiro. . Con pólvora e magnolias de X.L. Méndez Ferrín (1976).
.O grupo Rompente
. Herba aquí e acolá de A. Cunqueiro (1980)

A xeración dos 80	. Autores. . Obras máis significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas desta etapa.
A xeración poética dos 90	. Autores. . Obras máis significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas de esta etapa.
Poéticas do S. XXI	. Autores. . Obras máis significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas desta etapa.
A forza da poesía da muller	. Autoras. . Obras máis significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas.
A actividade teatral a partir de 1980.	A creación do Centro Dramático Galego. Temática autóctona e diálogo interliterario. Lectura e análise de obras dramáticas significativas deste período.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	24	27	51
Traballo tutelado	21	80	101
Resolución de problemas	27	46	73

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de titoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Faitic de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso que consideren os profesores.
Traballo tutelado	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O profesor responderá ás consultas ou dúbidas individuais e fará suxestións específicas segundo o interese e aptitudes de cada alumno.
Resolución de problemas	Cada traballo será titorizado individualmente polo profesor durante a súa realización (sexa por medio de titorías presenciais, sexa mediante correo electrónico, etc.). Cada alumno recibirá, a posteriori, un comentario específico sobre o seu traballo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para seren expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15	CB2 CG2 CE3 CT3 CG5 CE6 CG7 CE7 CE10 CE16
Traballo tutelado	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na data oficial de exames da FFT.	15	CB1 CG1 CE3 CT2 CB2 CG2 CE6 CT3 CB5 CG5 CE7 CT6 CG7 CE10 CT8 CE16 CT9 CT10 CT11 CT12

Resolución de problemas	Os contidos desenvolvidos ó longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ó final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial tamén está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na mesma data.	70	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11
-------------------------	---	----	-------------------	--------------------------	-----------------------------------	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

- 1.- recoñecemento de textos,
- 2.- comentario de textos,
- 3.- preguntas curtas de resposta curta
- e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Casas, Arturo, **De impurezas, epitafios e balbordos.**, Galaxia, 1996

VV.AA., **Literatura. A literatura desde 1936 ata hoxe: Poesía e teatro**, Hércules, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I/V01G400V01925

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Plan de Continxencias

Descrición

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías na docencia realizada a través das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Fatic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura española medieval				
Materia	Literatura española medieval			
Código	V01G400V01931			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio			
Profesorado	Chas Aguión, Antonio			
Correo-e	achas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	CB1
Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	CB2
Que o estudantado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	CB5
Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.	CG1
Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.	CG2
Capacidade do estudantado para comprender interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.	CG5
Coñecemento dos métodos básicos do estudo e análise lingüística e literaria.	CG7
Coñecemento da literatura española do período correspondente á Idade Media.	CE3

Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria relativos á literatura medieval española.	CE6
Coñecementos de retórica e estilística aplicados á literatura española da Idade Media.	CE9
Comunicación oral e escrita na lingua materna.	CT6
Capacidade de xestionar a información.	CT6
Habilidade para traballar de forma autónoma.	CT8
Capacidade crítica e de autocrítica.	CT9
Capacidade de análise e síntese.	CT10
Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala adecuadamente.	CT11
Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.	CT12

Contidos

Tema

1. Marco histórico e cultural	1.1. Contexto 1.2. Vías de transmisión da obra medieval 1.3. Problemas, fontes e bibliografía xeral para o estudo da literatura española medieval
2. A poesía na Idade Media	2.1. Lírica tradicional. 2.2. Épica, haxiografía e debates. 2.3. Mester de clerecía. 2.4. A cuaderna vía no século XIV. O Libro de Bo Amor. 2.5. Poesía de cancionero.
3. A prosa na Idade Media	3.1. Orixes, século XIII (literatura gnómica, exemplarios e traducións. Alfonso X) 3.2. A prosa no século XIV (literatura exemplar, prosa didáctica) 3.3. A heteroxeneidade da prosa no século XV (didáctica, epistolar, histórica, libros de viaxes e prosa de ficción) 3.4. A Celestina
4. O teatro na Idade Media	4.1. Teatralidad e parateatralidad 4.2. Teatro relixioso 4.3. Espectáculos cortesáns e teatro.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	2	6
Lección maxistral	20	8	28
Eventos científicos	2	4	6
Traballo tutelado	14	0	14
Seminario	6	8	14
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	42	44
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	38	38

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Nas primeiras horas de docencia presencial das dúas partes está prevista unha sesión informativa a todo o alumnado, anticipando e aclarando as cuestións relativas ao desenvolvemento do curso. Así mesmo, serán utilizadas estas horas para a explicación da metodoloxía que se seguirá nas clases prácticas, especialmente no relativo ás tarefas, lecturas de obras medievais recomendadas e traballos de aula.
Lección maxistral	Nas clases teóricas presentarei ao alumnado cada un dos temas de maneira organizada, proporcionándolle a bibliografía precisa. No caso do réxime semipresencial o alumnado disporá da información fornecida polo profesor a través das titorías, tanto presenciais como a través do correo electrónico, así como o material fornecido na plataforma de teledocencia.

Eventos científicos	Está prevista a visita dun/a especialista na materia que pronunciará unha conferencia, en horas presenciais, sobre un dos contidos do programa, e sobre o que o alumnado, tanto presencial como non presencial, terá que facer un traballo. Para ese efecto, o alumnado semipresencial tamén disporá dos materiais precisos para desenrolo desta actividade.
Traballo tutelado	Complemento das sesións maxistras, nas horas prácticas serán expostos os conceptos teóricos a un grupo máis reducido do alumnado. O alumnado semipresencial tamén disporá dos materiais precisos (sexa a través da plataforma de ensino virtual ou por correo electrónico) para avanzar en cada unidade temática.
Seminario	Horas de asistencia obrigatoria para todo o alumnado, fixadas no horario oficial, nas que se aclararán cuestións e se resolverán dúbidas previas ao exame ou á resolución de traballos, especialmente os relativos á práctica do comentario literario de textos. O alumnado de réxime semipresencial cumprirá coas esixencias deste tipo de matrícula en canto ao número de titorías obrigatorias, dúas polo menos, ademais doutras que se acorde co profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introductorias	Tanto nas horas dedicadas ás actividades introductorias como nas que, ao longo do curso, asigno ás titorías en grupo, exporei ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seguimento da mesma. Así mesmo, procurarei levar un seguimento individualizado de cada estudante, expondo os principios metodolóxicos que rexerá a análise do texto literario, así como os fundamentos da avaliación. Para realizar este seguimento personalizado, cada estudante terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais daquelas optativas que poida precisar.
Seminario	Nas horas asignadas ás titorías en grupo, en horario presencial, exporei ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seguimento da mesma. Así mesmo, procurarei levar un seguimento individualizado de cada estudante, expondo os principios metodolóxicos que ha de rexer a análise do texto literario, así como os fundamentos da avaliación. Para realizar este seguimento personalizado, cada estudante terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais daquelas *optativas que poida precisar. O alumnado semipresencial haberá de cumprir co mínimo de asistencia obrigatoria a titorías, fixadas pola coordinación de grao para este segundo cuatrimestre, ademais da posibilidade de asistir ás titorías que concerta comigo, de carácter potestativo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminario	O seguimento e a presentación de comentarios (parciais ou totais) de textos literarios entregados en clase, así como a resolución de dúbidas prácticas sobre os contidos da materia, serán avaliados tras a realización das titorías. Todo o alumnado matriculado na materia haberá de ter polo menos unha titoría en data convida co profesor.	10	CB1 CG1 CE3 CT6 CB2 CG2 CE6 CT8 CB5 CG5 CE9 CT9 CG7 CT10 CT11 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	A proba escrita ao remate do cuatrimestre é obrigatoria para todo o alumnado, que terá que superala para aprobar a materia. Consistirá en: 1) elaboración dun comentario literario completo, de acordo co esquema exposto polo docente, dalgunha das obras analizadas nas sesións presenciais (no caso de alumnado que siga a avaliación continua) ou de calquera das lecturas obrigatorias do programa (para quen opte por avaliación única). 2) unha ou varias cuestións de carácter práctico acerca de aspectos que o alumnado terá que contemplar sobre un texto literario (análisis métrico, retórico, etc.).	70	CB1 CG1 CE3 CT6 CB2 CG2 CE6 CT8 CB5 CG5 CE9 CT9 CG7 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas clases prácticas o alumnado ha de realizar probas obrigatorias consistentes na aplicación de coñecementos sobre un texto literario, ben sexa de contido (para verificar a correcta comprensión das obras de lectura obrigatoria), como de diferentes aspectos expostos nas clases teóricas: métrica, retórica, etc. Terase en conta non só a correcta realización, senón tamén a corrección lingüística e a exposición oral. Será obrigatorio para o alumnado que opte pola avaliación continua ter realizado polo menos dous exercicios deste tipo ao longo do cuatrimestre.	20	CB1 CG1 CE3 CT6 CB2 CG2 CE6 CT8 CB5 CG5 CE9 CT9 CG7 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a primeira edición de actas o alumnado ten dereito a elixir entre avaliación continua ou avaliación única, e a cualificación final, así como a tipoloxía das probas, resultará da aplicación do arriba exposto: así, na avaliación única, o exame, que será diferente e dará conta de todo o temario oficial, equivalerá ao 100% da cualificación. Terá lugar en data fixada pola Xunta de Facultade. Pola contra, para a segunda edición das actas (mes de xullo, en data oficial fixada pola Xunta de Facultade), así como para as posteriores convocatorias extraordinarias, tan só haberá a posibilidade de avaliación única, a través dun exame que combinará probas prácticas (especialmente comentarios literarios de textos extraídos das lecturas obrigatorias) e preguntas mais breves de carácter teórico ou de aplicación práctica.

Lémbrese a importancia, tanto para o exame escrito (proba de desenvolvemento e proba práctica en torno ao comentario literario de textos) como para a entrega dos traballos nas horas prácticas, da corrección lingüística. Así mesmo, a copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de proba levará a cualificación cun cero. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá das responsabilidades derivadas neste aspecto.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gómez Redondo, F., **Historia de la métrica medieval castellana**, Cilengua, 2016

Gómez Redondo, F., **Historia de la poesía medieval castellana I**, Cátedra, 2020

Lacarra, Mª J. y J. M. Cacho Blecua, **Historia de la literatura española. 1. Entre la oralidad y la escritura. La Edad Media**, Crítica, 2012

Rodríguez Cacho, Lina, **Manual de historia de la literatura española**, Castalia, 2016

Bibliografía Complementaria

González, Déborah y Helena Bermúdez, **Humanidades digitales : miradas hacia la Edad Media**, De Gruyter, 2019

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dunha maneira mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

Nesa situación, e no que respecta a esta materia, manteríanse as metodoloxías, contidos, avaliación e titorías expostas nos correspondentes apartados desta guía, coa excepción de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Moovi).

Por outra banda, e no caso de que fora precisa a adaptación da docencia á modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura española do século XVI**

Materia	Literatura española do século XVI			
Código	V01G400V01932			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Profesorado	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Correo-e	mcande@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Estudo das principais obras da literatura española do século XVI.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias				
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen.	CB1	CG1	CE3	CT2	
	CB2	CG2	CE6	CT6	
	CB5	CG5	CE9	CT8	
		CG7		CT9	
				CT10	
				CT11	
				CT12	

Contidos

Tema	
1. Panorama histórico cultural do século XVI.	1.1. Feitos históricos relevantes. 1.2. Sociedade e economía do século XVI. 1.3. Ideoloxía e cultura do século XVI.

2. Consideracións xerais.	2.1. O Humanismo. 2.2. O renacemento. 2.3. A reforma relixiosa. 2.4. A influencia da literatura italiana: Petrarca, Boccaccio.
3. A poesía do século XVI.	2.1. A poesía castelá/ A poesía italianizante. A poesía tradicional. Romancero. O Cancionero. 2.2. Garcilaso de la Vega. 2.3. Frei Luís de León. 2.4. Fernando de Herrera e outros poetas do século XVI.
4. A ficción narrativa do século XVI	4.1 As modalidades narrativas: as novelle, libros de cabalaría, libros de pastores, libros bizantinos, libros picarescos. 4.2. O Lazarillo. O relato picaresco. 4.3. Cervantes.
5. A prosa de ideas. Diálogos renacentistas. Misceláneas. A prosa epistolar.	5.1. O Diálogo da lingua. Juan de Valdés. 5.2. Diálogo de Mercurio e Carón. Diálogo das cousas acaecidas en Roma. Alfonso de Valdés.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	2	3
Lección maxistral	20	0	20
Resolución de problemas	16	66	82
Seminario	6	24	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	O día de comezo de curso explicaranse os pormenores nunha sesión dunha hora de duración.
Lección maxistral	Todos os temas terán unha exposición maxistral, de carácter xeral.
Resolución de problemas	Boa parte do curso dedicarase ao comentario e análise de textos literarios, de forma particular dos poemas de Garcilaso ou de frei Luís de León.
Seminario	Cunha periodicidade bisemanal, tratarei de pór en cuestión boa parte do desenvolvemento do curso, con consultas sobre o coñecemento e a capacidade crítica do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Con carácter mensual, haberá unha reunión co alumnado para comprobar o grao de transmisión dos coñecementos e da información proporcionada.
-----------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Un comentario e análise de texto. Escrito.	20	CB1 CG5 CE3 CT2 CB2 CG7 CE6 CT6 CB5 CE9 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas e/ou exercicios	1. Un comentario e análise de texto. 2. Unha pregunta teórica sobre algún apartado do programa.	80	CB1 CG1 CE3 CT2 CB2 CG2 CE6 CT6 CB5 CG5 CE9 CT8 CG7 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O exame final coincidirá co segundo dos exercicios. O que non fixo o primeiro exercicio deberá facelo nese momento.

Para a semipresencialidade, o alumno/a deberá porse en contacto co profesor para programar a avaliación. Esta consistirá basicamente en comentarios de textos (polo menos tres) e nun traballo orixinal de polo menos 30 folios (espazo simple, letra tipo Garamond 12) sobre un apartado concreto do programa.

Para a convocatoria de xullo o exame final terá a mesma estrutura. Non hai recuperacións parciais.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura española do século XVII/V01G400V01933

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Literatura española do século XVII/V01G400V01933

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Latín e literatura grecolatina/V01G400V01403

Historia e historiografía da lingua española/V01G400V01911

Literatura española medieval/V01G400V01931

Literatura medieval galego-portuguesa/V01G400V01921

Outros comentarios

«A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao estudantado da súa responsabilidade neste aspecto»

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Aumentaranse os traballos individuais en forma de comentario e análise de textos literarios, de forma particular dos poemas de Garcilaso ou de frei Luís de León. Diminuirán (en algo) as clases virtuais, pero tentarase, en todo momento, manter as metodoloxías co concurso da clase virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

As Probas mantéñense: modifícase a maneira de realizar o exame vía online, a través da plataforma Moovi, coa entrega do exercicio no período requirido, escrito a man e enviado a través do formato foto por correo electrónico.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura española do século XVII**

Materia	Literatura española do século XVII			
Código	V01G400V01933			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Montero Reguera, José Francisco			
Profesorado	Montero Reguera, José Francisco			
Correo-e	jmontero@uvigo.es			
Web	http://uvigo.academia.edu/Jos%C3%A9Montero			
Descrición xeral	Estudo, desde unha perspectiva histórica e filolóxica, dos principais autores e textos da literatura española do século XVII.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española durante o século XVII, con atención especial aos contextos socioculturais en que se producen.	CB1	CG1	CE3	CT2
	CB2	CG2	CE6	CT6
	CB5	CG5	CE9	CT8
		CG7		CT9
				CT10
				CT11
				CT12

Contidos

Tema

1.- Ao redor de 1600: unha república literaria en ebulición. Introducción xeral.	2.1.- Un teatro en evolución
2.- Os novos rumbos do teatro: un vello e novo arte de facer comedias.	2.2.- A festa teatral.
3.- A ficción en prosa: entre tradición e modernidade.	2.3.- O teatro breve.
4.- A poesía: unha visión de conxunto.	2.4.- O auxe da Comedia Nueva
	2.5.- Interrelacións xenéricas
	3.1.- A revolución do Guzmán de Alfarache.
	3.2.- Unha literatura para entreter
	3.3.- A novela curta.
	4.1.- As novas canles métricas.
	4.2.- A revolución gongorina.
	4.3.- Selección de autores e textos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	25	0	25
Traballo tutelado	11	0	11
Resolución de problemas	6	82	88
Eventos científicos	2	0	2
Traballo	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Planificación e entrega de materiais complementarios que se desenvolverán con pormenor ao longo das clases.
Lección maxistral	Exposición sistemática e organizada dos contidos do curso polo profesor da materia.
Traballo tutelado	Resumos breves (dous, tres páxinas) desenvolvidos ou en forma de esquema, segundo os casos, de artigos relacionados cos contidos da materia, a razón de dúas ou tres por cada unidade temática, até un máximo de 10 resumos). No seu momento indicaranse datas de entrega.
Resolución de problemas	Controis de lecturas obrigatorias; indicárase oportunamente a data de cada control.
Eventos científicos	Está prevista a asistencia dalgún especialista nos contidos do curso que impartirá unha conferencia ou charla ao alumnado da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Atenderase persoalmente a todo o alumnado que o solicite en horario de titorías ou por cita previa acordada previamente por correo electrónico.
Lección maxistral	Atenderase persoalmente a todo o alumnado que o solicite en horario de titorías ou por cita previa acordada previamente por correo electrónico.
Traballo tutelado	Atenderase persoalmente a todo o alumnado que o solicite en horario de titorías ou por cita previa acordada previamente por correo electrónico.
Resolución de problemas	Atenderase persoalmente a todo o alumnado que o solicite en horario de titorías ou por cita previa acordada previamente por correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Traballo tutelado	Entrega de resumos (4)	45	CB1	CG1	CE3	CT2
			CB2	CG2	CE6	CT6
			CB5	CG5	CE9	CT8
				CG7		CT9
					CT10	
					CT11	
					CT12	
Resolución de problemas	Control de lecturas obrigatorias (3)	45	CB1	CG1	CE3	CT2
			CB2	CG2	CE6	CT6
			CB5	CG5	CE9	CT8
				CG7		CT9
					CT10	
					CT11	
					CT12	

Traballo	Traballo e atención en clase	10	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
----------	------------------------------	----	-------------------	--------------------------	-------------------	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

Seguirase o procedemento de avaliación continua na primeira edición de actas (maio). Con todo, se algún alumno decide non seguilo, deberá indicalo expresamente na primeira semana de clase. Neste caso, débese presentar a exame de avaliación única que se realizará sobre o temario da materia na data establecida polo Decanato da Facultade de Filoloxía e Tradución de Vigo. Resto de edición de actas: avaliación única. O alumnado semipresencial seguirá este mesmo método; o 10% da avaliación correspondente á traballo e atención en clase substituirase por un máximo de tres seminarios en horario e data que se acordarán no seu momento.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Blecua, José Manuel, ed., **Poesía de la Edad de Oro II: Barroco**, Castalia,

Calderón de la Barca, Pedro, **El alcalde de Zalamea**, Castalia Didáctica,

Cervantes, Miguel de, **Entremeses**, BCRAE,

Cervantes, Miguel de, **Novelas ejemplares**, Penguin Books,

Cervantes, Miguel de, **Don Quijote de la Mancha**, BCRAE,

Lope de Vega, **Arte nuevo de hacer comedias**, Castalia / Cátedra / CSIC,

Lope de Vega, **El caballero de Olmedo**, Catedra,

Ruiz de Alarcón, Juan, **La verdad sospechosa**, BCRAE,

Rico, Francisco, dir., **Historia y crítica de la literatura española**, Crítica,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura española dos séculos XVIII-XIX/V01G400V01934

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura española do século XVI/V01G400V01932

Outros comentarios

Recoméndase pulcritude na expresión oral e escrita.

Manterase o contacto co alumnado por medio do correo electrónico. En caso de necesidade (ver plan de continxencias) utilizarase a plataforma MOOVI.

Plan de Continxencias

Descrición

En caso de crise sanitaria, de acordo co establecido no Consello de Goberno da Universidade de Vigo do 12/06/2020 e na Instrución 3/2020 do Vicerreitorado de Ordenación Académica e Profesorado de data 17/06/2020, establecerase unha docencia alternativa de dous tipos: mixta e non presencial.

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá presencialmente en clase e a outra a seguirá dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono, en función da ferramenta que mellor se adapte a cada unha delas (correo electrónico, MOOVI, Campus Remoto da Universidade de Vigo), as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

Na modalidade non presencial, as clases e tutorías realizaranse de maneira presencial en liña (a través do Campus Remoto da Universidade de Vigo) e a entrega e avaliación das probas establecidas efectuarase a través das ferramentas proporcionadas pola propia universidade, singularmente MOOVI, correo electrónico e Campus Remoto.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura española dos séculos XVIII-XIX				
Materia	Literatura española dos séculos XVIII-XIX			
Código	V01G400V01934			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Ribao Pereira, Montserrat			
Profesorado	Ribao Pereira, Montserrat			
Correo-e	ribao@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo das principais estéticas, autores e obras da literatura española dos séculos XVIII e XIX, con especial atención á análise dos textos.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe		Competencias			
Resultados de aprendizaxe					
Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais en español formulando hipótese cunha metodoloxía apropiada para transmitir ideas eficaces, de acordo coas convencións académicas, e argumentando os razoamentos expostos	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12	
Formular razoamentos críticos no ámbito do estudo literario co fin de adquirir métodos sólidos de análises, que transcendan a simple aproximación intuitiva aos textos obxecto de estudo.	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12	

Mostrar sensibilidade cara ás achegas feitas polas mulleres á literatura e á cultura española, nos seus diferentes ámbitos xeográficos e culturais. Entender as funcións do canon, a súa formación e os seus axentes, e valorar as exclusións que xera.	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes dos estudos literarios para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións da literatura española dos séculos XVIII e XIX, así como os parámetros estéticos vixentes en ambos os séculos e os posicionamentos teóricos e prácticos correspondentes.			CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
1.Século XVIII	1.1.Barroquismo. Ilustración. Neoclasicismo. Rococó. Prerromanticismo. 1.2.Poesía. 1.3.Prosa. Feijoo. Jovellanos. Cadalso. 1.4.Teatro. Moratín. García de la Huerta. Ramón de la Cruz.
2.Século XIX	2.1.Romanticismo. Realismo. Naturalismo 2.2.Teatro romántico. Duque de Rivas. Zorrilla. Alta comedia. Teatro realista. 2.3.Poesía. Rivas. Espronceda. Bécquer. Rosalía. 2.4.Prosa costumbrista. Periodismo. 2.5.Novela histórica romántica. Novela realista. O conto. Pardo Bazán. Clarín. Galdós.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	7	0	7
Resolución de problemas	4	46	50
Lección maxistral	30	30	60
Seminario	4	0	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	26	29

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios na aula baixo as directrices e supervisión do docente. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do alumnado, como os controis de lectura
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan exercicios relacionados co comentario de textos e análises das obras de lectura obrigatoria. O alumnado debe desenvolver a reflexión literaria de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumnado.

Seminario	Entrevista que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. De asistencia obrigada para o alumnado semipresencial.
-----------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Nas horas de titoría alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da materia como sobre as diferentes cuestións relativas ao desenvolvemento dos traballos. Os traballos realizados na aula e os exercicios resoltos na mesma contarán tamén, en todo momento, con esta atención personalizada. A atención por correo electrónico levará a cabo NAS MESMAS HORAS das titorías presenciais.
Resolución de problemas	Nas horas de titoría alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da materia como sobre as diferentes cuestións relativas ao desenvolvemento dos traballos. Os traballos realizados na aula e os exercicios resoltos na mesma contarán tamén, en todo momento, con esta atención personalizada. A atención por correo electrónico levará a cabo NAS MESMAS HORAS das titorías presenciais.
Lección maxistral	Nas sesións presenciais alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da materia como sobre as diferentes cuestións relativas ao desenvolvemento dos traballos. A atención por correo electrónico levará a cabo NAS MESMAS HORAS das titorías presenciais.
Seminario	Nas horas de titoría en grupo alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da materia como sobre as diferentes cuestións relativas ao desenvolvemento dos traballos. A atención por correo electrónico levará a cabo NAS MESMAS HORAS das titorías presenciais.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Traballo tutelado	Comentarios de texto.	20	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas teóricas ou a partir de textos que demostren a asimilación específica de contidos, a capacidade de síntese e a comprensión global dos movementos estéticos que se abordan na materia.	80	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE9	CT2 CT5 CT8 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado presencial:

- Para optar á avaliación continuada será necesario asistir regularmente a clase. Quen falte catro ou máis días ás sesións presenciais deberá optar obrigatoriamente polo modo de avaliación única.
- Para ter dereito á avaliación continuada o alumnado debe realizar, obrigatoriamente, as actividades sobre cada tema que se proporcionarán en MOOVI e entregalas no prazo acordado, tamén a través da plataforma correspondente. Quere isto dicir que o alumnado que non entregue as actividades nas datas marcadas deberá presentarse, obrigatoriamente, á avaliación única.
- A nota resultante da avaliación continuada será a suma de ata un 80% do total polas actividades entregadas e ata un 20% do total pola proba de comentarios de texto.
- A avaliación única consiste nunha proba global sobre a totalidade da materia do programa, nas datas fixadas pola Facultade.
- As datas para a realización das actividades e dos comentarios de texto da avaliación continuada facilitaranse ao alumnado ao comenzo das clases.
- Quen non supere a materia na primeira oportunidade (avaliación continuada e única) deberá realizar unha proba global na que será avaliado da totalidade da materia
- A data do exame para a avaliación única de maio e de xuño será a que fixe a Facultade.
- A data do exame da convocatoria de xuño/xullo (100% da cualificación en tódolos casos) será a que fixe a Facultade.
- En calquera caso, para superar a materia é imprescindible demostrar corrección lingüística e ortográfica. Non

aprobará quen escriba con faltas de ortografía e/ou acentuación. Tampouco aprobará quen incorra en plaxio.

Alumnado semipresencial:

- Para optar á avaliación continuada é obrigatorio asistir á presentación da materia, o primeiro día de clase, e ás dúas sesións de titoría, cuxa data se comunicará a través de MOOVI ao comezo do curso. Quere isto dicir que quen non asista á sesión de presentación e ás titorías deberá optar pola avaliación única.
- Para ter dereito á avaliación continuada o alumnado debe realizar, obrigatoriamente, as actividades sobre cada tema que se proporcionarán en MOOVI ou a través doutras plataformas e entregalas no prazo acordado, tamén a través da plataforma correspondente. Quere isto dicir que o alumnado que non entregue as actividades nas datas marcadas deberá presentarse, obrigatoriamente, á avaliación única.
- A nota resultante da avaliación continuada será a suma de ata un 80% do total polas actividades entregadas e ata un 20% do total pola proba de comentarios de texto.
- A avaliación única consiste nunha proba global sobre a totalidade da materia do programa, nas datas fixadas pola Facultade.
- As datas para a realización das actividades e dos comentarios de texto da avaliación continuada facilitaranse ao alumnado ao comezo das clases.
- Quen non supere a materia na primeira oportunidade (avaliación continuada e única) deberá realizar unha proba global na que será avaliado da totalidade da materia
- A data do exame para a avaliación única de maio e de xuño será a que fixe a Facultade.
- A data do exame da convocatoria de xuño/xullo (100% da cualificación en tódolos casos) será a que fixe a Facultade.
- En calquera caso, para superar a materia é imprescindible demostrar corrección lingüística e ortográfica. Non aprobará quen escriba con faltas de ortografía e/ou acentuación. Tampouco aprobará quen incorra en plaxio

Para o seguimento da materia é imprescindible que o alumnado acceda a MOOVI.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AA.VV, **Antología de poesía y prosa del siglo XVIII (se facilitará en clase o en MOODLE).**,

Fernández de Moratín, Leandro, **El sí de las niñas**, Crítica,

Cruz, Ramón de la, **Sainetes (antología que se facilitará en clase o en MOODLE)**,

García de la Huerta, Vicente, **Raquel**, Castalia,

Saavedra, Ángel de, **Don Álvaro o la fuerza del sino**, Crítica,

Zorrilla, José, **Don Juan Tenorio**, Crítica,

AA.VV, **Antología de narrativa (en prosa y verso) romántica (se facilitará en clase o en MOODLE)**,

Bécquer, Gustavo Adolfo, **Rimas**, Cátedra,

Castro, Rosalía de, **En las orillas del Sar**, Castalia,

Pardo Bazán, Emilia, **Selección de cuentos facilitada a través de MOODLE**,

Pérez Galdós, Benito, **Misericordia**, Cátedra,

Alas, Leopoldo, **La Regenta**, Castalia,

Bibliografía Complementaria

Camarero, Manuel, et al., **Antología comentada de la literatura española. Siglo XVIII. / Antología comentada de la literatura española. Siglo XIX**, Castalia,

Alonso, Cecilio, **Historia de la Literatura Española. Vol 5. Hacia una literatura nacional. 1800-1900**, Crítica, 2010

Albiac, Dolores, **Historia de la Literatura Española. Vol 4. Siglo XVIII**, Crítica, 2011

García de la Concha, Víctor, dir., **Historia de la Literatura Española. Siglo XVIII (I y II)**, coord. G. Carnero, Espasa, 1995

García de la Concha, Víctor, dir., **Siglo XIX (I)**, coord. G. Carnero, Espasa, 1997

García de la Concha, Víctor, dir., **Siglo XIX (II)**, coord. L. Romero Tobar, Espasa, 1998

Recomendacións

Outros comentarios

É imprescindible ter votade de ler e gusto pola lectura dos clásicos dos séculos XVIII e XIX.

É fundamental ter/esforzarse en ter capacidade crítica fundamentada no estudo e no traballo cos textos.

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

NA MODALIDADE MIXTA:

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na lase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria

NA MODALIDADE NON PRESENCIAL:

Metodoloxías docentes que se manteñen: todas, pero implementadas de modo telemático.

Metodoloxías docentes que se modifican: ningunha

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado. a través do campus remoto (titorías)

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir: non

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: ningunha específica

Outras modificacións: ningunha

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

As probas de avaliación e o seu peso serán os mesmos, unicamente cambiará o modo de realizar as probas, que non será presencial senon a través de medios telemáticos.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura española dos séculos XX-XXI**

Materia	Literatura española dos séculos XX-XXI			
Código	V01G400V01935			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Profesorado	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Correo-e	mcande@uvigo.es			
Web	http://https://litespfft.wordpress.com/			
Descrición xeral	<p>Estudo e análise das principais obras da Literatura española dos séculos XX e XXI con 3 finalidades:</p> <p>1) Ser capaz de situar unha obra literaria da época dentro das tendencias que se suceden.</p> <p>2) Comprender a relación entre as características formais das obras do programa e as súas respectivas interpretacións temáticas.</p> <p>3) Captar a evolución dos diversos xéneros, a través do período estudado.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen.	CB1	CG1	CE3	CT2
	CB2	CG2	CE6	CT4
	CB3	CG5	CE9	CT6
	CB5	CG7	CE13	CT6
				CT7
				CT8
				CT9
				CT10
				CT15

Contidos

Tema

1. Modernismo e vangarda.	1.1. O modernismo. Antonio Machado. Lectura obrigatoria: Poesías de Machado. 1.2. Vangardas. Xeración do 26/27. García Lorca. Lectura obrigatoria. Poeta en Nova York. 1.3. O teatro de Val-Inclán. Luces de Bohemia. Lectura obrigatoria. 1.4. Formas narrativas. Lecturas obrigatorias: Luisa Carnés. Tea Rooms. Manuel Chaves Nogueiras. A sangre y fuego. 1.5. Ensaio e pensamento.
2. A Guerra Civil e a inmediata postguerra.	2.1. Poesía. Miguel Hernández. Lectura obrigatoria. 2.2. Narrativa: Lectura obrigatoria: Nada de Carmen Laforet. 2.3. A literatura do exilio. Max Aub. La verdadera historia de la muerte de Francisco Franco. Lectura obrigatoria.
3. A literatura durante o franquismo	3.1. Anos 50. 3.1.1. Poesía social. Gil de Biedma. Lectura obrigatoria: Antoloxía dos 50. Versos con faldas: Gloria Fuertes. 3.1.2. Narrativa. Cela. Torrente Ballester. Sánchez Ferlosio. Carmen Martin Gaité. 3.1.3. Teatro. Buero Vallejo. 3.2. Anos 60-70. 3.2.1. Experimentación narrativa. Tiempo de silencio. Lectura obrigatoria. 3.2.2. Os Novísimos. Lectura obrigatoria: Antoloxía. 3.2.3. O teatro vangardista e independente. Fernando Arrabal. 3.2.4. Outros discursos: xornalismo.
4. A transición e o fin de século. A movida.	4.1. Poesía neorromántica. Poesía do eu. Poesía da experiencia. Antoloxía. Lectura obrigatoria. 4.2. Heteroxeneidade narrativa. 4.2.1. La hora violeta, Montserrat Roig. El mismo mar de todos los veranos de Esther Tusquets. Unha lectura obrigatoria. 4.3. Teatro: Las bicicletas son para el verano de Fernando Fernán Gómez. 4.4. Ensaio e outras formas discursivas.
5. O século XXI.	5.1. A poesía. Antoloxía. Crise e identidades. 5.2. A novela do século XXI. Lectura obrigatoria: a elixir entre unha lista de novelas actuais. 5.3. O teatro do século XXI. Angelica Lidell. 5.4. Ensaio: Irene Vallejo, El infinito en un junco. 5.5. Novos formatos. Blogs. Redes sociais. Performances.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	2	3
Lección maxistral	18	15	33
Resolución de problemas	20	35	55
Seminario	6	6	12
Traballo	0	42	42
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	1	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	1	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Dedícanse á explicación da guía docente.
Lección maxistral	Todos os temas comezarán cunha lección maxistral, que contextualice histórica e culturalmente as manifestacións literarias.
Resolución de problemas	Comentarios de textos e análises das obras do programa.
Seminario	Procurarase traer a 2 ou 3 especialistas nalgún aspecto ou epígrafe do programa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Actividades introductorias Convocarase ao alumnado para unha titoría personalizada, co obxecto de calibrar a súa opinión sobre a materia e sobre a materia do programa.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	Análise crítica dunha novela actual. Terá que entregar un traballo ao final de curso, dun cinco folios (Garamond 10, interlineado sinxelo)	25	
Exame de preguntas de desenvolvemento	1. Primeira pregunta dun exame ao final do curso: proporase ao alumno/a unha pregunta que lle permita enlazar críticamente distintos aspectos do programa.	35	CB1 CB2 CB5 CE6 CE9 CT2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2. Segunda pregunta dun exame ao final do curso: comentario de texto.	40	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado presencial:

Para aprobar a materia deben realizarse obrigatoriamente as tres probas. A primeira é un traballo e os dous restantes constitúen o exame que levará a cabo o último día do curso. O exame final fixado pola Facultade terá as mesmas probas, pero o traballo deberá ser entregado ao final do curso presencial.

Alumnado semipresencial O alumno/a deberá porse en contacto co profesor para programar a avaliación. Esta consistirá basicamente en comentarios de textos (polo menos tres) e nun traballo orixinal de polo menos 15 folios (interlineado sinxelo, letra tipo Garamond 10) sobre un apartado concreto do programa. Para a convocatoria de xullo o exame final terá a mesma estrutura. Non hai recuperacións parciais.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Valle-Inclán, Ramón María del, **Luces de bohemia**, Cátedra,

Prieto de Paula, Ángel Luis (ed.), **Poetas españois de los cincuenta**, 2002, Editorial Almar,

Gracia, Jordi y Domingo Ródenas, **Derrota y restitución de la modernidad (1939-2010)**, 978-84-9892-122-9, 2011, Crítica,

Abellán, José Luis, **Historia crítica del pensamiento español**, 978-84-239-6407-9, 1979-1981, Espasa-Calpe,

Prieto de Paula, Ángel Luis, **Manual de literatura española actual : de la transición al tercer milenio**, 978-84-9740-236-1, 2007, Castalia,

Bernal Muñoz, José Luis, **¿Invento o realidad? La Generación del 1898**, 1996, Pre-Textos,

Rozas, Juan Manuel, **La generación del 27 desde dentro. Textos y documentos**, 1986, Istmo,

Aznar Soler, Manuel (ed.), **Veinte años de teatro y democracia en España (1975-1995)**, 1996, Associació d'Idees,

Martín Nogales, José Luis, **Cincuenta años de novela española (1936-1986)**, 1989, PPN,

Oliva, César, **La última escena (teatro español de 1975 a nuestros días)**, 2004, Cátedra,

Vallejo, Irene, **EL infinito en un junco**,

Rubio, Fanny y José Luis FALCÓ, **Poesía española contemporánea (1939-1980)**, 1981, Alhambra,

Roig, Montserrat, **La hora violeta**,

Tusquets, Esther, **El mismo mar de todos los veranos**,

Lidell, Angelica, **Guerra interior**, La uña rota,

Carnés, Luisa, **Tea rooms**, Hoja de lata,

Chaves NOgales, Manuel, **Obra completa**, Libros del Asteroide,

Bibliografía Complementaria

A. P. Debicki, **Historia de la poesía española del siglo XX. Desde la modernidad hasta el presente**, Gredos, 1997

J. Huerta Calvo, **Historia del teatro español, T.II**, Gredos, 2003

J.C. Mainer, **Historia de la literatura española**, 978-84-9892-100-7, Crítica, 2010-2012

J.M. Pozuelo Yvancos, **Ventanas de la ficción: narrativa hispánica siglos XX y XXI**, Crítica,

Aub, Max, **La verdadera historia de la muerte de Francisco Franco y otros cuentos**,

Fuertes, Gloria et aliae, **Versos con faldas**,

Recomendacións

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao estudiantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección

lingüística.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

Os requisitos para o alumnado Erasmus serán os mesmos que para o alumnado propio.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudiantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen.

-Actividades introductorias: Actividade encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o estudiantado, así como a presentar a materia, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Moovi. Esta sesión impartida en modalidade síncrona na aula virtual poderá ser gravada para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Lección Maxistral: Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo no horario oficial establecido pola facultade, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Moovi. As sesións impartidas en modalidade síncrona nas aulas virtuais poderán ser gravadas para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Resolución de problemas: O estudiantado realizará exercicios a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión da profesora. Para a realización destas actividades o estudiantado deberá ler as lecturas e demais materiais proporcionados na plataforma Moovi.

Metodoloxías docentes que se modifican.

Ningunha.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual da profesora, en horario de titorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Ningunha.

Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe.

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudiantado na plataforma Moovi.

Outras modificacións.

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

-Primeira edición das actas (xaneiro-maio).

O estudiantado que siga o sistema de avaliación continua realizará un exame ao final do cuadrimestre, que coincidirá coa data establecida no calendario oficial de exames da FFT, no que a cualificación suporá o 60% da nota final. Esta proba, que se realizará en modalidade *síncrona, consiste no desenvolvemento dunha pregunta sobre o temario. Escríbese a man e asinará para entón ser subida a Moovi. Durante o tempo de realización da proba a profesora estará dispoñible en Moovi a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado esta proba será substituída por un exame oral. Por correo comunícarase a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

De forma paralela ao desenvolvemento dos temas, o alumnado realizará diversas probas previamente anunciadas como comentario de textos, recensións, control de lecturas que deberán ser subidas a MOOVI nas datas anunciadas. Estas probas conforman até o 40% da nota final.

O estudiantado que non siga o sistema de avaliación continua terá avaliación única mediante un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de MOOVI dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a MOOVI o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame a profesora estará dispoñible en MOOVI a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado esta proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

-Na segunda edición de actas (xuño-xullo).

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de MOOVI dun dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a MOOVI o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do cuestionario a profesora estará dispoñible en Moovi a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado esta proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura hispanoamericana I**

Materia	Literatura hispanoamericana I			
Código	V01G400V01936			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Chas Aguión, Antonio Luna Selles, Carmen Montero Reguera, José Francisco			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web	http://http://http://litespfft.wordpress.com/			
Descrición xeral	O obxecto fundamental desta materia é proporcionar ao alumnado, a través da lectura dunha serie de obras literarias, unha visión panorámica das literaturas literaturas hispano-americanas desde as culturas prehispanicas á emancipación.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen.	CB1	CG1	CE3	CT1
	CB2	CG2	CE4	CT2
	CB2	CG2	CE6	CT3
	CB3	CG5	CE6	CT4
	CB5	CG7	CE9	CT6
	CB5		CE9	CT7
			CE17	CT8
			CE18	CT9

Contidos

Tema	
1. Introducción.	Conceptos básicos: literatura hispanoamericana/literaturas hispanoamericanas

2. As literaturas indíxenas precolombinas	Náhuatl Maya Quechua (Antoloxía de textos precolombianos preparada polo profesorado)
3. Historiografía indiana. Características xerais e periodización	Inca Garcilaso de la Vega. Comentarios reales de los Incas (selección). Guamán Poma de Ayala. Primer nueva crónica y buen gobierno (selección).
6. Teatro mestizo	Tragedia del fin de Atahualpa. Uscar Pauca.
7. Impacto da Ilustración en América	Antecedente do intelectual ilustrado do século XVIII. Infortunios de Sigüenza y Góngora. El lazarillo de ciegos caminantes de Alonso Carrió de la Vandra (Selección). El siglo de las luces de Alejo Carpentier.
8. Prosa política	Memorias de Servando Teresa de Mier (selección)
9. Seminario Poesía lírica e épica nos séculos XVI e XVII	Romancero (selección). La Araucana de Alonso de Ercilla (selección). Flores de Baria Poesía. Cancionero novohispano del siglo XVI. Poesía lírica de Sor Juana Inés de la Cruz.
10. Seminario Literatura de viaxes	Antecedentes Narrativas de viaxes en crónicas de América (selección de textos).

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	40	70
Resolución de problemas	10	20	30
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	42	48

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora de contidos sobre a materia obxecto de estudo. Nestas sesións entregarase e comentará unha bibliografía detallada de cada un dos bloques do temario. A medida que se impartan os temas incorporárase en Moovi unha presentación en power point dos puntos desenvolvidos e documentación complementaria.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan exercicios e/ou problemas relacionados coa materia e as lecturas obrigatorias.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o estudiantado, así como a explicar os pormenores do curso: temario, lecturas obrigatorias, ferramentas de Moovi, probas e avaliación. Recoméndase ao estudiantado que de non poder asistir a esta sesión inicial pónase en contacto coa docente a través de correo ou solicitando unha titoría.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	En horario de titorías atenderase calquera dúbida tanto do contido da materia como dos diferentes exercicios expostos.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	En horario de titorías atenderase calquera dúbida relacionada coas probas a realizar.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	De forma paralela ao desenvolvemento das clases maxistras pedirase ao estudiantado diferentes propostas relacionadas co tema desenvolvido como comentarios de texto, recensións, control de lecturas.	20	CB1 CG1 CE3 CT7 CB5 CG7 CE6 CT8 CE9 CT9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de tres exames ao longo do curso que consistirán nun comentario de texto das lecturas obrigatorias. As datas destas probas serán proporcionadas na sesión inicial e estarán visibles en Moovi.	80	CB1 CG1 CE3 CT2 CB2 CG2 CE6 CT6 CG7 CT7 CT8 CT9

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado presencial

Serán valoradas, cunha porcentaxe do 20% da nota, as diferentes probas, que de forma paralela a cada un dos temas do temario, pediranse ao estudantado. A entrega destes exercicios realizarase a través da plataforma Moovi no prazo acordado.

Quen non entregue as actividades nas datas sinaladas deberá presentarse á avaliación única.

Serán valoradas, cunha porcentaxe do 80% da nota, os tres exames de comentario de texto que se programarán ao longo do curso.

Quen non se presente a estes exames deberá presentarse á avaliación única. A nota resultante da avaliación continua será a suma de ata un 20% do total de resolución de problemas e ata un 80% do total das probas de desenvolvementos.

As alumnas e alumnos que non alcancen o aprobado poderán presentarse á avaliación única, na data oficial correspondente. A avaliación única consistirá na realización dun exame nas datas sinaladas pola Facultade nas convocatorias de maio e xuño/xullo.

No devandito exame o estudantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario.

Alumnado semipresencial

É altamente recomendable a asistencia á presentación da materia o primeiro día de clase.

É necesario que se dean de alta en Moovi para a consulta do material e entrega de probas.

Para optar á avaliación continua é obrigatorio, se non se pode asistir á primeira sesión presencial da materia, solicitar a través do correo e ao comezo do curso unha titoría coa profesora. Se non se asiste presencialmente á primeira sesión ou non se solicita dita titoría, a docente entenderá que se opta pola avaliación continua.

Para ter dereito á avaliación continua o estudantado semipresencial deberá realizar, obrigatoriamente, as actividades sobre cada tema que se proporcionarán en Moovi e entregalas no prazo acordado, así como os tres exames programados ao longo do curso. Se é o caso de non poder asistir presencialmente aos devanditos exames débese notificar á docente, a cal propoñerá o exame vía telemática. Se non se entregan estas probas nas datas marcadas nin se realizan os exames deberá presentarse á avaliación única.

A nota resultante da avaliación continua será a suma de ata un 20% do total de resolución de problemas e ata un 80% do total das probas de desenvolvementos.

As alumnas e alumnos que non alcancen o aprobado poderán presentarse á avaliación única, na data oficial correspondente.

A avaliación única consistirá na realización dun exame nas datas sinaladas pola Facultade nas convocatorias de maio e xuño/xullo. No devandito exame o estudantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

De la Cruz, Juana Inés, **Poesía Lírica**, Cátedra,

Núñez Cabeza de Vaca, Álvar, **Nafragios**, Cátedra,

Carpentier, Alejo, **El Siglo de las Luces**, Cátedra,

Oviedo, José Miguel, **Historia de la literatura hispanoamericana I**, Alianza, 1995

Sigüenza y Góngora, Carlos de, **Infortunios de Alonso Ramírez**, Vicerrectorado de Investigación, Desarrollo e Inno, 2003

Todorov, Tzvetan, **La conquista de América. El problema del otro**, Siglo XXI,

Concolorcorvo, **Lazarillo de ciegos caminantes**, Emec,

Vélez, Iván, **Sobre la leyenda negra**, Encuentro, 2014

Inca Garcilaso de la Vega, **Comentarios reales**, Cátedra,

Cid Pérez, José y Dolores Martí de Cid (eds.), **Teatro indoamericano colonial**, Aguilar,

De Mier, Servando Teresa, **Memorias. Un fraile mexicano desterrado en Europa**, Trama Editorial, 2012

León-Portilla, Miguel, **La tinta negra y roja: Antología de poesía Náhuatl**, Galaxia/Gutenberg,

AA.VV., **Flores de Baria Poesía. Cancionero novohispano del siglo XVI**, Fondo de Cultura Económica, 2004

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura hispanoamericana II/V01G400V01937

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudiantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

O estudiantado de intercambio debe coñecer o idioma en que se imparte a materia (español) para poder seguila.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudiantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias: Actividade encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o estudiantado, así como a presentar a materia, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Moovi. Esta sesión impartida en modalidade síncrona na aula virtual poderá ser gravada para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Lección Maxistral: Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo no horario oficial establecido pola facultade, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Moovi. As sesións impartidas en modalidade síncrona nas aulas virtuais poderán ser gravadas para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Resolución de problemas: O estudiantado realizará exercicios a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión da profesora. Para a realización destas actividades o estudiantado deberá ler as lecturas e demais materiais proporcionados na plataforma Moovi.

* Metodoloxías docentes que se modifican
Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual da profesora, en horario de titorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir
Ningunha

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudiantado na plataforma Moovi.

* Outras modificacións
Ningunha

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

-Primeira edición das actas (xaneiro-maio):

O estudiantado que siga o sistema de avaliación continua realizará un exame ao final do cuadrimestre, que coincidirá coa data establecida no calendario oficial de exames da FFT, no que a cualificación suporá o 60% da nota final. Esta proba, que

se realizará en modalidade síncrona, consiste no desenvolvemento dunha pregunta sobre o temario. Escríbese a man e asinará para daquela ser subida a Moovi. Durante o tempo de realización da proba a profesora estará dispoñible en Moovi a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral. Por correo comunicarase a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

De forma paralela ao desenvolvemento dos temas, o alumnado realizará diversas probas previamente anunciadas como comentario de textos, recensións, control de lecturas que deberán ser subidas a MOOVI nas datas anunciadas. Estas probas conforman até o 40% da nota final.

O estudiantado que non siga o sistema de avaliación continua terá avaliación única mediante un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a MOOVI o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame a profesora estará dispoñible en MOOVI a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

Na segunda edición de actas (xuño-xullo)

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de MOOVI dun dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a MOOVI o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do cuestionario a profesora estará dispoñible en Moovi a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura hispanoamericana II**

Materia	Literatura hispanoamericana II			
Código	V01G400V01937			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Luna Selles, Carmen			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo dos principais autores, autoras e obras da literatura hispanoamericana desde o século XIX ata a actualidade.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias				
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen	CB1	CG1	CE3	CT2	
	CB2	CG2	CE6	CT4	
	CB5	CG5	CE9	CT6	
		CG7		CT7	
				CT8	
				CT9	
				CT10	

Contidos

Tema	
1. Romanticismo	1.1. Independencia e novos contextos 1.2. A novela romántica Gertrudis Gómez de Avellaneda, Sab 1.3. O costumismo. Ricardo Palma e Clorinda Matto de Turner -Selección de textos-

2. A crise de fin de século. Modernismo e "Posmodernismo"	2.1. O ensaio e o conto modernista: Rubén Darío, Amado Nervo, Horacio Quiroga -Selección de textos- 2.2. As "poetas posmodernistas": Delmira Agustini, Gabriela Mistral, Alfonsina Storni e Juana de Ibarbourou -Selección de textos-
3. Creacionismo e outros ismos	3.1. Vicente Huidobro, Altazor o el viaje en paracaídas 3.2. César Vallejo 3.3. A poesía negrista caribeña -Selección de textos-
4. O indigenismo	4.1. Jorge Icaza, Huasipungo 4.2. José María Arguedas, "Warma kuyay"
5. Cara unha nova narrativa	5.1. Jorge Luis Borges -Selección de textos- 5.2. María Luisa Bombal, La amortajada 5.3. Elena Garro, Los recuerdos del porvenir 5.4. Juan Rulfo, selección de contos de El llano en llamas
6. Narrativa do boom	6.1. Alejo Carpentier, "Viaje a la semilla" 6.2. Julio Cortázar, Rayuela 6.3. Gabriel García Márquez -Selección de textos-
7. Narrativa do post-boom	7.4. Laura Esquivel, Como agua para chocolate 7.5. Manuel Puig, El beso de la mujer araña
8. Posmodernidade	8.1. Novela de crímenes 8.2.1 Fernando Vallejo, La Virgen de los Sicarios 8.2.2. Horacio Castellanos Moya, Moronga 8.2. Xénero e narrativa, Selva Almada, Chicas muertas 8.3. Teatro e narrativa da posdictadura, Lola Arias, Campo minado. Nona Fernández, La dimensión desconocida 8.4. Massmedia, ciberespacio e xeografías virtuais, Samanta Schweblin, Kentukis

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	0	30
Actividades introdutorias	2	0	2
Presentación	16	40	56
Debate	18	32	50
Traballo tutelado	2	26	28
Eventos científicos	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	55	57

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Sesións sobre contextos e movementos histórico-literarios
Actividades introdutorias	Presentación da materia e descrición dos seus obxectivos
Presentación	Exposicións na aula sobre diversos aspectos das lecturas obrigatorias
Debate	Reflexión sobre temas, obras e intereses estéticos de cada época literaria
Traballo tutelado	Realización dun traballo escrito sobre algunha cuestión relativa a unha o varias das obras de lectura obligatoria
Eventos científicos	Conferencia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Atención aos problemas que se formulen nas distintas presentacións
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas e indicacións sobre a planificación do traballo

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Os contidos desenvolvidos nas sesións maxistras serán avaliados a través das reflexións na aula	10	

Presentación	Exposición na aula sobre diferentes aspectos dos movementos literarios e das obras leídas	10	CB1 CB2	CG2 CG5	CE9	CT2 CT6 CT8 CT9 CT10
Debate	O debate referirase a reflexións sobre temas, obras e intereses estéticos de cada época literaria	15				
Traballo tutelado	Traballo escrito sobre algún aspecto dunha ou de varias das lecturas obrigatorias do programa	10	CB5	CG1 CG5	CE6 CE9	CT2 CT6 CT7 CT10
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba escrita sobre algúns aspectos das obras de lectura obligatoria, así como tamén comentarios dalgún fragmento das mesmas. O coñecemento dos contidos expostos nas sesións maxistras serán avaliados, igualmente, a través destas probas	55	CB1 CB5	CG2 CG5	CE6 CE9	CT6 CT7 CT9 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. AVALIACIÓN CONTINUA:

A nota resultará da ponderación das calificacións das exposicións e debates de clase, o traballo escrito e as probas de resposta larga e o análise de textos.

Será **requisito** para superar cada unha destas actividades a correcta exposición oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, o orde e claridade expositiva e a limpeza dos exercicios.

A data da proba-exame coincidirá con aquela fixada oficialmente pola Facultade para o alumnado de avaliación única.

2. AVALIACIÓN ÚNICA

As alumnas e alumnos que non poidan asistir ás clases terán que realizar, ademais de proba-exame, un traballo sobre algún aspecto relativo aos contidos da asignatura. Por esta razón, é importante que se poñan en contacto con profesora durante as primeiras semanas do cuadrimestre.

Neste caso, o valor do traballo será do 25% e o da proba-exame do 75%, o que significa que será preciso aprobar esta última proba para sumar a nota do traballo.

Proceden, igualmente, para aprobar, os **requisitos** indicados a propósito da avaliación continua.

A proba-exame realizarase na data fixada oficialmente pola Facultade.

3. SEMIPRESENCIALIDADE

O alumnado semipresencial terá que realizar a proba-exame (de características similares ás da avaliación continua) ademais de resolver algunhas probas de resposta curta e larga que se realizarán a través da plataforma virtual. Realizará tamén un breve traballo (sobre algún/s aspecto/s das obras de lectura obligatoria) a través do cal dar conta das súas capacidades críticas e analíticas.

Os **requisitos** para superar estas probas son idénticos ós da avaliación continua (véxase arriba)

A proba-exame celebrarase na data fixada oficialmente pola Facultade.

4. CONVOCATORIA DE XULLO. En todos os casos, a convocatoria de xullo terá lugar na data fixada pola Facultade. Nesta convocatoria, a avaliación realizarase a través de probas de resposta curta, de probas de ensaio e de análise de textos.

NOTA: Naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente. Plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sáinz de Medrano, Luis, **Histoia de la literatura hispanoamericana, desde el Modernismo**, Taurus, 1989

Garro, Elena, **Los recuerdos del provenir**, Alfaguara, 2019

Vallejo, Fernando, **La Virgen de los sicarios**, Debolsillo, 2016

Fernández, Nona, **La dimensión desconocida**, Random House, 2017

Schweblin, Samanta, **Kentukis**, Random House, 2018

Fuentes, Carlos, **Aura**, Libros del Zorro Rojo, 2017

Arias, Lola, **Campo minado/Falklands**, Oberon Books, 2017

Icaza, Jorge, **Huasipungo**, Cátedra, 2005

Carpentier, Alejo, **Viaje a la semilla**, TXALAPARTA, 2003

Bombal, María Luisa, **La amortajada**, Seix Barral, 2001

Castellanos Moya, Horacio, **Moronga**, Random House, 2018

Bibliografía Complementaria

Franco, Jean, **Historia de la literatura hispanoamericana a partir de la independencia**, Ariel, 1987

Iligo Madrigal, Luis, ed., **Historia de la literatura hispanoamericana, vol II**, Cátedra, 2015

Shaw, Donald, **Nueva narrativa hispanoamericana: boom, posboom, posmodernismo**, Cátedra, 2005

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura hispanoamericana I/V01G400V01936

Outros comentarios

1. As obras de lectura obligatoria aparecen indicadas en cada un dos apartados de cada tema (sección Contidos)

A bibliografía complementaria específica sobre cada época e cada autor/a do programa facilitarase a través da plataforma virtual. Tamén a través desta plataforma achegaranse as indicacións e materiais pertinentes para o alumnado semipresencial.

2. Para o alumnado ERASMUS (de habelo) os requisitos serán os mesmos en todos os aspectos da materia.

3. O horario de titorías entregarase no comezo do cuadrimestre. As consultas enviadas por correo-e serán respondidas dentro dese mesmo horario.

Plan de Continxencias

Descrición

DESENVOLVEMENTO DA MATERIA NO CASO DE CIRCUNSTANCIA DE EMERXENCIA SANITARIA

1. Desenvolvemento da materia

O alumnado disporá dende o comezo do cuadrimestre dun cronograma que recolla a secuencia de desenvolvemento dos contidos da mesma. Tendo en conta que estos se apoian fundamentalmente na lectura de textos literarios, tocante a este aspecto, en caso de circunstancia de emerxencia sanitaria sobrevida, será relativamente fácil a adaptación a un sistema non presencial. No que respecta á metodoloxía, a "Lección maxistral" sería substituída polo aporte de materiais de diverso tipo a través da plataforma Moovi e a través de titorías virtuais co grupo, nas que poderían facerse igualmente reflexións e debates semellantes (é un modo de falar) aos desenvolvementos habitualmente na aula.

Do mesmo xeito que nunha situación de docencia normal, o alumnado recibirá as referencias bibliográficas correspondentes a cada tema e lecturas obrigatorias do programa a través do Moovi. É moi importante, por isto, que preste a máxima atención aos avisos e materiais que se subirán á plataforma.

2. Avaliación

O deseño da avaliación da materia no seu formato presencial, apóiase en varios tipos de proba: os contidos das leccións maxistras, traballo tutelado e exposicións e debates na aula, cuxo resultado representa un 45% da cualificación da materia; e unha proba exame consistente en preguntas de desenvolvemento, o resultado do cal representa o 55%.

Se a situación o requirise, este deseño veríase modificado nos seguintes termos:

a) Caso de situación de ausencia total de presencialidade: un 80% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de exposicións escritas sobre cada lectura do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos) e un 20% a debates realizados en titorías de grupo virtuais.

b) Caso de situación combinada entre presencialidade e non presencialidade: un 65% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de exposicións escritas sobre cada lectura do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos) e un 35% as actividades de aula desenvolvidas no período de docencia presencial.

En ningún caso se modifican, en cambio, os requisitos para superar as probas. Como se di na Guía docente: "Será requisito para aprobar cada unha das actividades a correcta expresión oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, a orde e claridade na exposición e a limpeza dos exercicios. Por outro lado, naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente; plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Para o alumnado semipresencial, no caso de producirse esta emerxencia, o desenvolvemento e avaliación da materia coincidirían coa do alumnado presencial (nos termos arriba expostos).

Por outro lado, de se impor unha modalidade docente mixta, na que unha parte do estudantado permanecerá na clase, seguindo a outra parte as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que na modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingüística aplicada á ensinanza de linguas**

Materia	Lingüística aplicada á ensinanza de linguas			
Código	V01G400V01941			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Introdución á ensinanza do español e do galego como L2/LE**

Materia	Introdución á ensinanza do español e do galego como L2/LE			
Código	V01G400V01942			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Políticas lingüísticas e ensinanza de linguas**

Materia	Políticas lingüísticas e ensinanza de linguas			
Código	V01G400V01943			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Variación lingüística e ensinanza de linguas**

Materia	Variación lingüística e ensinanza de linguas			
Código	V01G400V01944			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**As tecnoloxías na ensinanza-aprendizaxe de linguas**

Materia	As tecnoloxías na ensinanza-aprendizaxe de linguas			
Código	V01G400V01945			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

Contidos

Tema

Planificación

Horas na aula

Horas fóra da aula

Horas totais

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada**Avaliación**

Descrición

Cualificación

Competencias Avaliadas

Outros comentarios sobre a Avaliación**Bibliografía. Fontes de información****Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria****Recomendacións****Plan de Continxencias**

DATOS IDENTIFICATIVOS**Procesos migratorios e ensinanza de linguas**

Materia	Procesos migratorios e ensinanza de linguas			
Código	V01G400V01946			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

Contidos

Tema

Planificación

Horas na aula Horas fóra da aula Horas totais

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada**Avaliación**

Descrición Cualificación Competencias Avaliadas

Outros comentarios sobre a Avaliación**Bibliografía. Fontes de información****Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria****Recomendacións****Plan de Continxencias**

DATOS IDENTIFICATIVOS**Bilingüismo e educación bilingüe**

Materia	Bilingüismo e educación bilingüe			
Código	V01G400V01947			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

Contidos

Tema

Planificación

Horas na aula

Horas fóra da aula

Horas totais

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada**Avaliación**

Descrición

Cualificación

Competencias Avaliadas

Outros comentarios sobre a Avaliación**Bibliografía. Fontes de información****Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria****Recomendacións****Plan de Continxencias**

DATOS IDENTIFICATIVOS**Estética: Palabra e imaxe**

Materia	Estética: Palabra e imaxe			
Código	V01G400V01961			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Becerra Suárez, María del Carmen			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen Malvido Cordeiro, Sofía			
Correo-e	cbecerra@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Os contidos da materia están distribuídos en dúas partes: a) Estética do cinema: A linguaxe cinematográfica b) A estética da imaxe: estudo dos principais movementos cinematográficos			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Adquirir conciencia do problema da diferenza estética e da ruptura coa tradición característica do presente	CB2 CB5 CG6 CE10 CE18 CT5 CT10
Coñecemento dos máis relevantes movementos cinematográficos, integrándoos no contexto da historia social e política en que estes se producen	CB1 CB2 CB5 CG2 CG5 CG6 CE3 CE6 CE7 CE9 CT5

Capacidade para reflexionar sobre a estética das correntes cinematográficas de maneira que poida desenvolver unha actividade como crítico ou historiador.	CB1 CB5	CE6 CE7 CE10 CE18	CT11
Capacidade para elaborar un traballo de investigación que aborde a análise dunha película, a obra dun director, unha corrente, etc., con garantía de rigor, acorde coas normas dunha investigación académica	CB1 CG3	CE6 CE7 CE10	CT2 CT8 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
1. A estética cinematográfica	1.1. A linguaxe cinematográfica. 1.2 A montaxe 1.3 O son
2. A estética e os movementos cinematográficos	2.1. Os pioneiros: Lumière. Georges Méliès 2.2. A arte cinematográfica. As vangardas: 2.2.1. O surrealismo 2.2.2. O expresionismo 2.2.3. O cine soviético 2.2.4. A madurez do relato fílmico. O cine narrativo. David W. Griffith 2.3. O sonoro. 2.3.1. Neorealismo italiano 2.3.2. Cine español: Buñuel. Bardem. Berlanga 2.3.3. O cine clásico americano. 2.3.4. A nova arte cinematográfica. A nouvelle vague francesa 2.3.5. O Free cinema británico. 2.3.6. O Cinema Nuovo: Pasolini. Bertolucci 2.3.7. O novo cine español: Basilio Martín Patino. Mario Camus. Carlos Saura. Escola de Barcelona: Gonzalo Suárez. Vicente Aranda. 2.3.8. Cine Latinoamericano. 2.3.9. Cine europeo e o novo Hollywood 2.3.10. Cine da posmodernidad. Cine Dogma 2.3.11. Posmodernismo cinematográfico en España: Almodóvar.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	5	10	15
Estudo de casos	9	18	27
Traballo tutelado	14	28	42
Resolución de problemas de forma autónoma	20	46	66

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	A profesora explicará en clase cada un dos temas incluídos no programa da materia.
Estudo de casos	A medida que avance a explicación do programa os estudantes deberán resolver casos prácticos referidos á identificación dos trazos, formais e de contido, característicos da estética de cada movemento cinematográfico, xustificalos con argumentos coherentes e comparalos cos que definen a outros movementos xa estudados. Requírese participación activa.
Traballo tutelado	Os estudantes realizarán, ao longo do curso e en grupo, dous traballos que exporán na aula ante os seus compañeiros. Contarán coa axuda da profesora.
Resolución de problemas de forma autónoma	Ao finalizar o curso, cada estudante presentará oralmente un traballo sobre algún dos movementos cinematográficos estudados en clase. O traballo deberá estar aplicado a un ou varios filmes. Unha vez exposto, será entregado á profesora que valorará a calidade e corrección na expresión escrita. O alumno/a contará coa axuda da profesora para a elaboración deste traballo, nas horas de tutoría.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Os traballos de aula realizaranse en grupo, cada grupo contará coa axuda da profesora

Estudo de casos O estudo de casos concretos levarase a cabo ao longo do curso. Cada estudante haberá de resolver polo menos un deses casos. Todos os estudantess contarán coa guía e colaboración da profesora

Avaliación		Cualificación	Competencias Avaliadas			
	Descrición					
Lección maxistral	Os contidos teóricos desenvolveranse ao longo do cuadrimeste, sempre apoiados no visionado de planos, escenas ou secuencias de películas ou películas completas. Recomendase asistencia e participación en clase	10	CB2 CB5			
Estudo de casos	Valorarase a capacidade de análise e de traballo en grupo. Valorarase a expresión oral e escrita	30			CE3 CE6 CE7 CE10	CT2 CT5 CT12
Traballo tutelado	Terase en conta a participación activa e a calidade da expresión oral e escrita	15	CB5	CG2 CG3 CG5 CG6 CG9		CT2 CT5 CT10
Resolución de problemas de forma autónoma	Valorarase a asimilación dos coñecementos adquiridos ao longo do curso, a capacidade de análise e a correcta utilización dos instrumentos metodolóxicos. Terase en conta a corrección na expresión escrita	45	CB1	CG3 CG5 CG6	CE6 CE7 CE18	CT2 CT5 CT10 CT11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Aqueles estudantes que non sigan a avaliación continua realizarán un exame final da materia, unha vez terminadas as clases, nas datas sinaladas polo Decanato, tanto na convocatoria de xuño como na de xullo. O exame contará cunha parte teórica e unha parte práctica. Os estudantes semipresenciais poderán superar a materia en xuño realizando tres traballos escritos sobre os temas do programa que a profesora fixe. De non logralo poderán presentarse o exame final indicado nesta guía.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

ALTMAN, RICK, **Los géneros cinematográficos**, Barcelona: Paidós,

Bordwell, David y Thompson, Kristin, **El arte cinematográfico: una introducción**, Barcelona: Paidós,

Heredero, Carlos F. y Monterde, José Enrique, **En torno al Free Cinema: la tradición realista del cine británico**, Valencia: IVAC,

QUINTANA, Angel,, **Cine italiano 1942-1961**, Barcelona: Paidós,

Bozal, Valeriano, **Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas I y II**, Madrid: Visor,

Eco, Umberto, **Historia de la belleza**, Barcelona: Lumen,

Gubern, Román, **Historia del cine**, Barcelona: Lumen,

Caparrós Lera, José María, **Historia del cine europeo : de Lumière a Lars von Trier**, Madrid: Rialp,

Castro De Paz, José Luis, Pérez Perucha, Julio y Zunzunegui, Santos, (dirs.), **La nueva memoria. Historia(s) del cine español**, A Coruña: Vía Láctea,

Sánchez Noriega, José Luis, **Historia del cine (nueva edición)**, Madrid: Alianza Editorial,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Lingua e comunicación oral e escrita: español/V01G400V01302

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Retórica e poética/V01G400V01402

Sociolingüística/V01G400V01401

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I/V01G400V01925

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II/V01G400V01927

Literatura española dos séculos XX-XXI/V01G400V01935

Literatura hispanoamericana II/V01G400V01937

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudiantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Plan de Continxencias

Descrición

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas textuais: Narración**

Materia	Prácticas textuais: Narración			
Código	V01G400V01962			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Profesorado	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Correo-e	manuelforcadela@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Achegamento á produción e análise de textos narrativos			

Competencias

Código				
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.			
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.			
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.			
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.			
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.			
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.			
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.			
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.			
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)			
CT6	Capacidade de xestionar a información.			
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.			
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.			
CT10	Capacidade de análise e síntese.			
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.			
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Desenvolver as habilidades de creación e de crítica narrativa	CB1	CG4	CE3	CT2
	CB2	CG6	CE6	CT3
	CB5	CG8	CE9	CT6
			CE17	CT8
				CT9
				CT10
				CT11
				CT12

Contidos

Tema	
------	--

1. A lexia como unidade narrativa.	Lexias activas e lexias descritivas. Tempo e espacío. Ritmo narrativo.
2. Acción e descrición. As potencialidades narrativas dos tempos verbais.	As potencialidades narrativas dos tempos verbais.
3. O diálogo. Diálogo de acción e diálogo de descrición. Os verba dicendi.	Diálogo de acción e diálogo de descrición. Os verba dicendi.
4. O estilo directo, indirecto e indirecto libre.	Definicións e prácticas.
5. O diálogo en estilo directo.	Estratexias técnicas e formais para o diálogo.
6. Tempo do discurso e tempo da historia.	Posibilidades e manexo.
7. Fenómenos derivados da combinación do tempo da historia e o tempo do discurso.	Definición e prácticas.
8. As historias encaixadas.	Exemplos e prácticas.
9. As modalidades do fío descritivo.	Exercicios para traballar a descrición. A descrición de persoas.
10. Os procedementos de enunciación, focalización e os modos de narrador.	Exemplos e prácticas.
11. O conto, o relato, a novela, os contos entrelazados, a novela longa.	Exemplos e comentarios.
12. A morfoloxía do conto fantástico de Vladimir Propp.	Exemplos e prácticas.
13. A teoría narratolóxica de A. Greimas.	Exemplos e prácticas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	3	5
Lección maxistral	22	45	67
Traballo tutelado	2	25	27
Traballo	22	29	51

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Haberá unha sesión introdutoria ao conxunto da materia, de dúas horas de duración, con delimitación dos seus contidos, métodos, probas a realizar, textos que deben ler os alumnos, etc.
Lección maxistral	A docencia centrarase na exposición e análise exhaustiva arredor de trece núcleos conceptuais, dos que se irán derivando exercicios e engádegas de interese docente. Cada un destes núcleos conceptuais xerará unha serie de exercicios escritos que o alumnado deberá realizar pola súa conta, fóra e dentro de clase. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes contidos nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicaráselle a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporán en Faitic de material específico.
Traballo tutelado	Tratándose dunha materia que usa a escrita como método para a reflexión sobre a linguaxe e a ficción literaria, os traballos diarios e a súa exposición en clase serán un dos principais adobíos da materia. Ademais, o alumnado deberá presentar, como requisito sine qua non para ser avaliado, un texto escrito e comentado de colleita propia, seguindo as indicacións que se darán en clase.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.
Traballo tutelado	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.
Probas	Descrición
Traballo	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Actividades introductorias	Haberá unha sesión introdutoria ao conxunto da materia, de dúas horas de duración, con delimitación dos seus contidos, métodos, probas a realizar, textos que deben ler os alumnos, etc.	7	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9	CT2 CT8 CT10 CT11 CT12
Lección maxistral	A docencia centrarase na análise detallada e exhaustiva de trece núcleos conceptuais, dos que se irán derivando calas noutros asuntos adxacentes. En cada unha destas sesións ofrecerase un conxunto de exercicios a realizar polo alumnado, tan presencial como semi-presencial. Estes exercicios que serán comentados polo docente na segunda sesión semanal da materia serán un dos elementos centrais da avaliación. O alumnado semi-presencial deberá realizar igulamente estes exercicios que lle serán subministrados e comentados e corrixidos polo docente por calquera vía de comunicación telemática, nomeadamente o correo electrónico.	33	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9	CT2 CT8 CT10 CT11 CT12
Traballo tutelado	Realizaranse comentarios de texto de numerosos fragmentos textuais ou culturais vinculados co programa. Cada estudante realizará eventualmente unha ou varias exposicións na aula sobre temas acordados co profesor. O alumnado semi-presencial deberá realizar igulamente estes exercicios que lle serán subministrados e comentados e corrixidos polo docente por calquera vía de comunicación telemática, nomeadamente o correo electrónico.	20	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9	CT2 CT8 CT10 CT11 CT12
Traballo	Como colofón das actividades da materia o alumnado, tanto presencial como semipresencial, deberá presentar un texto escrito de autoría individual e comentado, segundo o método que será acordado ao longo do curso. Unha avaliación positiva neste apartado será conditio sine qua non para aprobar a materia.	40	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9	CT2 CT8 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na avaliación de xullo, o alumnado, tanto presencial como semipresencial, deberá comparecer con todos os exercizos do curso realizados así como co o traballo final. Non haberá unha proba escrita da materia e poderá empregar a data oficial do exame, que aparecerá nos anuncios oficiais da Facultade, como hora e lugar para a entrega definitiva dos exercizos e traballo mencionados

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, haberá sesións telemáticas para comentario dos exercizos realizados e enviados polo alumnado e para a introdución de novos exercizos. Igualmente para a corrección do traballo final concertarase unha sesión individual de titoría.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Courtes, Joseph, and Algirdas Julien Greimas., **Introducción a La Semiótica Narrativa Y Discursiva: Metodología Y Aplicación**, Hachette, 1980

Greimas, Algirdas Julien, **La Semiótica Del Texto: Ejercicios Prácticos: Análisis de Un Texto de Maupassant.**, 2, Paidós, 1993

Greimas, Algirdas Julien, and Joseph Courtés, **Semiótica: Diccionario Razonado de La Teoría Del Lenguaje.**, Gredos, 1982

Greimas, Algirdas Julien, Joseph Courtés, and Alceu Dias Lima, **Dicionário de Semiótica**, Cultrix, 1979

Reis, Carlos, and Centro de Literatura Portuguesa, eds, **Figuras Da Ficção**, Centro de Literatura Portuguesa, 2006

Reis, Carlos, Ana Cristina M. Lopes, and Ángel Marcos de Dios, **Diccionario de Narratología**, 2, Almar, 2002

Reis, Carlos, and Ángel Marcos de Dios, **Para Una Semiótica de La Ideología**, Taurus, 1987

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticas textuais: Escritura dramática/V01G400V01964

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Retórica e poética/V01G400V01402

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, substituirase toda a docencia presencial por docencia telemática dedicada á corrección de exercicios e explicación dos novos exercicios propostos.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xéneros				
Materia	Xéneros			
Código	V01G400V01963			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Suárez Briones, Beatriz			
Profesorado	Suárez Briones, Beatriz			
Correo-e	bsuarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo teórico e crítico do concepto de xénero literario desde a Teoría da Literatura.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CG9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Unha mellor comprensión da *multiplicidade das formas artísticas hoxe no que deben á tradición e no que rompen con ela.	CB1 CG1 CE3 CT2 CB2 CG5 CE6 CT5 CB5 CG6 CE7 CT8 CG8 CE9 CT10 CG9 CE10 CT11 CT12

Contidos	
Tema	
1. Introducción.	1.1. Formulacións xerais do curso.
2. Teoría dos xéneros literarios.	2.1. Idea e concepto de xénero literario.
3. A narrativa	3.1. Análise dos textos narrativos

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	2	0	2
Lección maxistral	10	30	40
Seminario	10	30	40
Obradoiro	24	0	24
Exame de preguntas obxectivas	2	42	44

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentación	Presentación da materia
Lección maxistral	A profesora explicará os contidos da materia. O alumnado deberá expor preguntas, obxeccións, críticas, valoracións. Penalizarase a pasividade en clase, ou a ausencia de intervencións.
Seminario	Actividade enfocada a traballos sobre un tema específico, que permite profundar ou completar contidos da materia. Usarase como complemento ás clases teóricas. Traballos de análise literaria dos textos presentados nas clases. Estes traballos, así como as intervencións orais respecto diso, serán obxecto de avaliación tanto para o alumnado como para o semipresencial.
Obradoiro	Traballo práctico sobre textos narrativos e poéticos en clase, que servirán de preparación para o seminario. Esta actividade será en parte obrigatoria para o alumnado semipresencial

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	A profesora atenderá todas as dificultades particulares do alumnado en titorías presenciais ou virtuais en todos os niveis de desenvolvemento da signatura.
Presentación	A profesora atenderá todas as dificultades particulares do alumnado en titorías presenciais ou virtuais en todos os niveis de desenvolvemento da signatura.
Seminario	A profesora atenderá todas as dificultades particulares do alumnado en titorías presenciais ou virtuais en todos os niveis de desenvolvemento da signatura.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	Presentación da materia pola profesora	5	CB1 CG1 CE6 CT2 CG5
Lección maxistral	Valorarase a atención e a capacidade para intervir nas clases tras as intervencións da profesora, propondo ou rebatendo ideas, ou manifestando dúbidas ou dificultades de comprensión. Valorarase moito a participación nas clases. Valorarase a seriedade, o rigor, a orixinalidade e o uso dunha linguaxe adecuada, escrupulosamente correcta e precisa. Valorarase a calidade de ideas e o manexo dos coñecementos adquiridos en clase.	20	CB2 CG1 CE3 CT2 CB5 CG8 CE6 CT5 CG9 CE7 CT8 CE9 CT10 CE10 CT11 CT12
Seminario	Valorarase o resultado final do traballo de seminario: a seriedade e a capacidade crítica. Penalizarase o plaxio, e advírtese que o plaxio é un delito contra a propiedade intelectual e contra a propiedade industrial. O plaxio, ou copia intencional non declarada, en todo ou en parte, en calquera tipo de traballo ou exame, suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que é un plaxio non eximirá á persoa que plagie de responsabilidade legal. Todos os seminarios e traballos de aula, tanto orais como escritos, serán obxecto de avaliación.	20	CB1 CG1 CE3 CT2 CB2 CG5 CE6 CT5 CB5 CG6 CE7 CT8 CG8 CE9 CT10 CG9 CE10 CT11
Exame de preguntas obxectivas	Todo o alumnado, tanto presencial ou de avaliación continua, como non presencial ou de avaliación final ou única, realizará obrigatoriedade o exame final	55	CB1 CG5 CE6 CT2 CG8 CE7 CT5 CE9 CT8 CT10 CT11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Recoméndase a todo o alumnado asistir á primeira clase do curso.

As clases e os exames levarán a cabo conforme ao establecido na guía docente, e conforme aos horarios e disposicións establecidos pola Facultade de Filoloxía e Tradución da Universidade de Vigo.

A avaliación non será considerada como continua para o alumnado que non asista presencialmente ao 80% das clases.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas textuais: Escritura dramática**

Materia	Prácticas textuais: Escritura dramática			
Código	V01G400V01964			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OP	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Ribao Pereira, Montserrat			
Profesorado	Ribao Pereira, Montserrat			
Correo-e	ribao@uvigo.es			
Web	http://http://http://litespfft.wordpress.com/			
Descrición xeral	Achegamento aos conceptos, elementos e mecanismos que interveñen na composición dun texto teatral. coa finalidade de adquirir unha base teórica e práctica sobre a escritura dramática. Teranse como referencia textos recoñecidos, tanto clásicos como contemporáneos, con vistas ao desenvolvemento de breves pezas de creación propia.			

Competencias

Código	
CB4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organízalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecemento da singularidade e características dun texto dramático en todos os seus aspectos pertinentes	CB4	CE6 CE7 CE9
Competencia sobre os mecanismos de construción dun texto dramático e capacidade para a creación dunha peza propia	CG8	CT8 CT9

Contidos

Tema	
Elementos para a creación dun texto dramático	Descrición e análise dos diversos compoñentes dun texto dramático
A escritura teatral: singularidade do texto dramático	Texto e representación
Poéticas dramáticas	O texto dramático dende as súas preceptivas
Os distintos modos discursivos	Modos discursivos teatrais: exemplos clásicos e contemporáneos
A escritura propia: escribir e reescribir	Reescritura dunha escena ou dun/ha personaxe clásic@ Dramatización dun conto Escenificación dun poema

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	16	36
Traballo tutelado	12	50	62
Resolución de problemas	16	36	52

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentación dos conceptos e características fundamentais da escritura dramática, así como dalgunhas das súas preceptivas
Traballo tutelado	Aplicación dos coñecementos sobre a escritura dramática coa elaboración de breves pezas propias por parte do estudantado, que serán presentadas e discutidas na clase
Resolución de problemas	Probas sobre os conceptos explicados na clase, que darán conta da súa asimilación por parte do alumnado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Alumnas e alumnos disporán de atención personalizada sempre que o precisen, tanto nas horas de aula como nas horas de tutoría. O horario de tutorías entregarase no comezo do cuadrimestre. As consultas enviadas por correo-e serán respondidas dentro dese mesmo horario.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Lección maxistral	Explicación razoada dos conceptos fundamentais de dramaturxia.	10	CB4	CE6 CE7 CE9	
Traballo tutelado	Realización de pezas dramáticas curtas que serán lidas e comentadas en clase. A través delas o alumnado terá que dar conta do coñecemento da singularidade e características máis significativas do texto dramático, así como da súa capacidade para aplicalas.	45		CE6 CE7 CE9	CT8
Resolución de problemas	Probas individuais realizadas en clase. Consistirán en preguntas sobre os conceptos explicados e sobre as lecturas realizadas, ademais dalgunha proba creativa que atenda a premisas propostas.	45	CB4	CG8 CE6 CE7 CE9	CT8 CT9

Outros comentarios sobre a Avaliación

Dado o carácter práctico desta signatura, a asistencia (80%) é requisito para a avaliación continua. Serán valoradas, coas porcentaxes sinaladas, as diferentes probas indicadas arriba. A presentación e comentario das pezas dramáticas realizadas terá lugar cara ao final do cuadrimestre, nas últimas sesións da materia.

Aquelas persoas que, pola circunstancia que sexa, non poidan asistir ás clases terán que poñerse en contacto coas profesoras o máis preto do comezo do cuadrimestre, co obxecto de definir o modo de seguimento do seu traballo así como os prazos de entrega dos exercicios correspondentes. Neste caso, ademais destes exercicios que terán que desenvolver ao longo do cuadrimestre, defenderán as pezas dramáticas que produzan no día e hora que a Facultade fixe para a avaliación única.

O alumnado que non supere a convocatoria de xuño realizará un exame sobre os contidos da materia na convocatoria de xullo na data fixada pola Facultade.

O alumnado **semipresencial** recibirá todas as indicacións que proceden sobre o modo no que desenvolverá o seu traballo a través da plataforma Moovi. Forma e prazo dos exercicios sobre os contidos da asignatura serán facilitados tamén por este medio. Tocante á presentación das pezas que produzan, faranno na data que a facultade fixe para a avaliación única (agás que, se puidesen, decidan facelo nas últimas sesións de clase ao mesmo tempo que o alumnado de avaliación continua). Como nos outros casos, de non superar a materia na convocatoria de xuño, realizarán un exame sobre os seus contidos na convocatoria de xullo na data fixada pola facultade a eses efectos.

Para o alumnado **Erasmus**, de habelo, as condicións e requisitos de seguimento da materia serán os mesmos que os indicados para o alumnado propio da Universidade de Vigo.

NOTA: Nas probas escritas será imprescindible a corrección ortográfica, o uso pertinente dos signos de puntuación, a orde e claridade na exposición e a limpeza dos exercicios. Por outro lado, naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer adecuadamente referenciadas; plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o traballo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alonso de Santos, José Luis, **La escritura dramática**, Castalia,

Pavis, Patrice, **Diccionario del teatro**, Editorial Paidós,

McKee, Robert, **El guión**, Alba Editorial,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Prácticas textuais: Narración/V01G400V01962

Outros comentarios

1. O horario de titorías será comunicado ao alumnado ao comezo do cuadrimeste.
 2. Os textos de lectura sobre os que se analizarán os diversos temas do programa, así como a bibliografía específica sobre cada un, serán facilitados a través da plataforma MOODLE.
-

Plan de Continxencias

Descrición

DESENVOLVEMENTO DA MATERIA EN CASO DE CIRCUNSTANCIA DE EMERXENCIA SANITARIA

1.- Desenvolvemento da materia

Os contidos desta materia teñen unha dimensión eminentemente aplicada, pois se trata de adquirir coñecemento sobre as características e singularidade dos textos dramáticos para pór posteriormente ese coñecemento ao servizo da produción de breves textos propios por parte do alumnado. En caso de circunstancia de emerxencia sanitaria *sobrevida, a adaptación a un sistema de docencia non presencial contemplaría, por unha banda, a substitución da metodoloxía [Lección maxistral] pola achega dos materiais necesarios para o estudo dous diversos temas a través do campus remoto. Doutra banda, a creación de textos por parte do alumnado non sufriría cambios e sería desenvolvida tamén a través do campus remoto.

2.- Avaliación

levará a cabo de forma *telemática a través de campus remoto. Substitúese a representación do texto dramático pola presentación da versión escrita do mesmo.

En ningún caso modifícanse os requisitos para superar as *probas. Como se di na Guía docente: [Nas probas escritas será imprescindible a corrección *ortográfica, o uso pertinente dos signos de puntuación, a orde e claridade expositiva e a limpeza dos exercicios. Doutra banda, naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer adecuadamente *referenciadas; *plagiar unha fonte, é dicir, *transcribirla literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o traballo]

Para o alumnado *semipresencial, en caso de producirse esta emerxencia, o modo de desenvolvemento da materia e a súa avaliación coincidirían cos do alumnado presencial (nos termos arriba expostos).

Doutra banda, de imporse unha modalidade docente mixta, na que unha parte do *estudiantado permanecerá en clase, seguindo a outra parte as clases dun modo *síncrono (preferentemente) ou *asíncrono dependendo das ferramentas que mellor se adapten a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serían as mesmas que na modalidade presencial, adaptándose os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas textuais: Poesía				
Materia	Prácticas textuais: Poesía			
Código	V01G400V01965			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Angueira Viturro, Anxo			
Profesorado	Angueira Viturro, Anxo			
Correo-e	angueira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Prácticas de creación, crítica e edición de textos poéticos.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Desenvolver as habilidades de creación e de crítica poética.	CB1 CG4 CE3 CT2 CB2 CG6 CE6 CT3 CB5 CG8 CE9 CT6 CE10 CT8 CE17 CT9 CT10 CT11 CT12

Buscar un estilo propio a partir da experiencia, da práctica e da retroalimentación da aprendizaxe.	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9 CE10 CE17	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Comprender os procesos creativo e crítico para mellorar as técnicas de expresión poética.	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9 CE10 CE17	CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
Obradoiro de prácticas para a creación e a crítica de textos poéticos, de calquera modalidade e subxénero	Poesía e música. Poesía e ritmo. Poesía e espazo. Poesía e voz.
Presentación de orixinais de forma profesional segundo os estándares habituais da edición (impresa e dixital).	Presentación e formatos Edición e formatos
Comprensión do fenómeno editorial, en especial do mercado do público lector e dos instrumentos da edición profesional.	Poesía e campo literario

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	32	36	68
Traballo tutelado	13	36	49
Resolución de problemas	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de titoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Fatic de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso que consideren os profesores.
Traballo tutelado	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O profesor responderá ás consultae ou dúbidas individuais, e fará suxestións específicas segundo os interese e aptitudes de cada alumno.
Resolución de problemas	Cada traballo será titorizado individualmente polo profesor durante a súa realización (sexa por medio de titorías presenciais, sexa mediante correo electrónico, etc.). Cada alumno recibirá, a posteriori, un comentario específico sobre o seu traballo.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Lección maxistral	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de maneira presencial na data oficial de exames da FFT.	15			CE3 CE6 CE9 CE10	CT3
Traballo tutelado	Os contidos desenvolvidos ao longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ao final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial tamén está obrigado a realizar estas probas de maneira presencial na mesma data.	70	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9 CE10 CE17	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para ser expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9 CE10 CE17	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

1.- recoñecemento de textos, 2.- comentario de textos, 3.- preguntas curtas de resposta curta e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Casas, Arturo, **Antoloxía consultada da poesía galega 1976-2000**, Tris-Tram, 2004

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II/V01G400V01927

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Plan de Continxencias

Descrición

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías na docencia realizada a través das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Faitic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas textuais: Novos formatos**

Materia	Prácticas textuais: Novos formatos			
Código	V01G400V01966			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Profesorado	Alonso Alonso, María Chas Aguión, Antonio Fernández Álvarez, Manuel Santiago Placín Alonso, Leticia			
Correo-e	achas@uvigo.es manuelforcadela@gmail.com			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Taller de prácticas para a creación de textos destinados a novos formatos ou a formatos audiovisuais.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias				
Desenvolver as habilidades de creación de textos para novos formatos: blogues, práctica discursiva en redes sociais, guións audiovisuais, presentacións documentais.	CB1	CG3	CE3	CT2	
	CB2	CG4	CE6	CT3	
	CB5	CG6	CE9	CT6	
		CG8	CE10	CT8	
			CE15	CT9	
			CE17	CT10	
			CE18	CT11	
				CT12	
	Comprender o proceso creativo para mellorar as técnicas de expresión discursiva.	CB1	CG3	CE3	CT2
		CB2	CG4	CE6	CT3
		CB5	CG6	CE9	CT6
			CG8	CE10	CT8
			CE15	CT9	
			CE17	CT10	
			CE18	CT11	
				CT12	

Contidos

Tema

BLOQUE#1 Semiótica da mirada.	<p>1.1. Definición da mirada.</p> <p>1.1.1. Ver vs. mirar.</p> <p>1.1.2. Cadro semiótico: Ver sen mirar/Mirar sen ver.</p> <p>1.2. Formas de mirar sen ver: Lectura, soño, cegueira, ficción, ideoloxía.</p> <p>1.3. A construción da mirada</p> <p>1.3.1. A perspectiva diegética.</p> <p>1.3.2. Tempo e lugar da mirada.</p> <p>1.3.3. Tempo e lugar do mirar sen ver.</p> <p>1.3.4. Cronos e Aión.</p> <p>1.4. Exemplos cinematográficos: Wim Wenders e A. Tarkovsky.</p>
BLOQUE#2 O libro de artista	<p>2.1. Concepto do libro como obra de arte. Orixe e evolución ata a actualidade.</p> <p>2.2. Interdisciplinaridade.</p> <p>2.3. Tipos de libros de artista.</p>
BLOQUE#3 Prácticas e culturas dixitais	<p>3.1. Novas formas de organización textual: formas intermediales e arte de novos medios.</p> <p>3.2. Culturas algorítmicas e de interface.</p> <p>3.3. Escrituras expandidas.</p> <p>3.4. Prácticas de redes de activistas en Internet, a produción artística multimedia ou os saberes de comunidades dixitais.</p> <p>3.5. Novos formatos de prácticas culturais e a cultura snack: as redes sociais, microcuentos, os book trailers. clips, tuits, memes, mobisodios, webisodios, teasers, sneakpeaks, cápsulas informativas[]</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	0	4
Estudo previo	0	20	20
Debate	4	10	14
Traballo tutelado	20	20	40
Lección maxistral	20	0	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	52	52

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Introdución conceptual ao tres bloques da materia.
Estudo previo	Lecturas e visionados previos á exposición de temas.
Debate	Debates críticos en clase sobre temas e conceptos da materia.
Traballo tutelado	Realización de propostas prácticas na aula individuais e/ou en grupo na que se aplicarán os conceptos aprendidos.
Lección maxistral	Desenvolvemento desde o punto de vista teórico e historiográfico dos temas da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Consulta de dúbidas en horas de tutorías.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Consulta de dúbidas en horas de tutorías.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo previo	Resumos de lecturas: As/vos estudantes deberán escoller 2 lecturas das asignadas para facer dous comentarios/resumos de lectura. Cada resumo, de non menos de 2500 palabras (5 páxinas), son unha interpretación orixinal analítica baseada nun dos argumentos ou temas da lectura (NON son un resumo do texto) e deberán ser entregados nas datas que se coordinarán ao comezo do curso.	10	CE6 CT6 CE9 CT8 CE17 CT9 CT10 CT11
Debate	Participación activa e informada: O curso terá un formato de seminario e avaliarase a asistencia e participación activa nas clases, nas actividades do curso, e a participación na plataforma dixital (MOOVI ou BLOGUE) creada especificamente para os contidos do mesmo.	10	CB1 CG3 CE18 CT3 CG4 CT8 CG8 CT12
Traballo tutelado	Diferentes actividades prácticas nas que se apliquen os contidos e conceptos da materia.	40	CB2 CE6 CT6 CE10 CT8 CE17 CT9 CE18 CT10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Un traballo final consiste en escoller un concepto cruce ou tema específico de entre as diferentes prácticas, teorías e pensadores que estudaremos neste curso e defínilo, explicar a súa pertinencia analítica e representalo nun formato orixinal, xa sexa dixital ou analóxico. A súa entrega está contemplada para as últimas semanas de clases xunto a unha presentación oral persoal para o resto do alumnado.	40	CB5 CG3 CE6 CT8 CG8 CE10 CT9 CE18 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

REQUISITOS:

Os requisitos máis importantes para este curso son: (1) Unha lectura coidadosa e crítica dos textos; (2) A participación activa e informada en discusións de clase; 3) Puntualidade e conciencia en todas as actividades e tarefas do curso.

*** Recoméndase aos/as estudantes que revisen e coñezan tanto o Código de Ética como os regulamentos ao redor do Plaxio Académico.**

***Para os/as estudantes semipresenciais,** é un requisito indispensable do curso darse de alta na plataforma dixital (MOOVI ou BLOGUE) creada especificamente para os contidos do mesmo, ata a segunda semana de iniciado o curso. A través da plataforma actualizaranse os contidos do mesmo e proveranse os recursos. Tomarase en conta **os controis/reportes de acceso** á plataforma dixital dos/as estudantes cada semana, para a avaliación final. O resto de requisitos e datas de entrega serán os mesmo que para o resto do alumnado, incluíndo a presentación final.

O alumnado, tanto presencial como semipresencial, que non siga a avaliación continua poderá presentarse á avaliación única nas datas oficiais sinalas pola Facultade. Esta avaliación consistirá na entrega dun traballo relacionado coa materia e en varias preguntas curtas e unha de desenvolve en relación cos temas da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Strehovec, J., **Text as Ride: Electronic Literature and New Media Art**, West Virginia University Press, 2016
- Crary, J., **24/7 el capitalismo tardío y el fin del sueño**, Ed. Paidós, 2015
- de Amo Sánchez-Fortún, J. M., **Formación literaria, hipertextos y web 2.0 en el marco educativo (Vol. 3)**, Universidad Almería, 2015
- Greimas, Algirdas Julien, **Semiótica : diccionario razonado de la teoría del lenguaje**, Gredos, 1992
- Soto Ivars, Juan, **Arden las redes. La poscensura y el nuevo mundo virtual**, Debate, 2017
- De Certeau, Michel, **La invención de lo cotidiano**, Universidad Iberoamericana, 1996
- Rosenberg, J., & Baldwin, S., **Word Space Multiplicities, Openings, Andings**, West Virginia University Press, 2015
- Rettberg, J. W., & Tomaszek, P., **Electronic Literature Communities**, ELMCIP núm 4, 2015
- Johanna Drucker, Centro Cultural Koldo Mitxelena, **Nómadas y bibliófilos: concepto y estética en los libros de artista**, Diputación Foral de Guipuzkoa, 2003
- Crespo Martín, B., **El Libro-Arte. Concepto y proceso de una creación contemporánea**, VDM. Verlag Dr. Müller, 2009

Hellion, M. (ed.), **Libros de Artista**, Turner, 2003

Danielewski, Mark Z., **La casa de hojas**, Alpha Decay/Pálido fuego, 2013

Aira, César, **Sobre el arte contemporáneo seguido de En La Habana**, Randon House, 2016

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

Os requisitos para o alumnado Erasmus serán os mesmos que para o alumnado propio.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense todas as metodoloxías. En caso de necesidade impartiranse en modalidade síncrona na aula virtual e utilizaranse as ferramentas de teledocencia Campus Remoto e faitic. No referente ao traballo tutelado realizarase a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión do profesorado. Para a realización destas actividades o estudantado deberá ler as lecturas e demais materiais proporcionados na plataforma Faitic.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual do profesorado, en horario de tutorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir.

Ningunha.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe.

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudantado na plataforma Faitic.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Primeira edición das actas (xaneiro-maio)

O estudantado que siga o sistema de avaliación continua terá que entregar os exercicios e probas a través da plataforma faitic na data sinalada de entrega. De non facelo terá que acollerse á avaliación única.

O estudantado que non siga o sistema de avaliación continua terá avaliación única mediante un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na

realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 40% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 60% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 2 na parte teórica e un 3 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame o profesorado estará dispoñible en FAITIC a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir.

-Na segunda edición de actas (xuño/xullo).

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 40% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 60% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 2 na parte teórica e un 3 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf *ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame o profesorado estará dispoñible en Faitic a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas textuais: Ensaio**

Materia	Prácticas textuais: Ensaio			
Código	V01G400V01967			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina Lingua española			
Coordinador/a	Rodríguez Barcia, Susana			
Profesorado	Rodríguez Barcia, Susana			
Correo-e	susanarbarcia@gmail.com			
Web	http://faitic.uvigo.es/index.php/es/			
Descrición xeral	Prácticas de creación e crítica de textos argumentativos ou especulativos, de orde científico-literaria, especialmente en galego e español.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CE19	Capacidade para avaliar criticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Desenvolver as habilidades de creación e crítica de textos para discursos argumentativos ou de ensaio.	CB1	CG4	CE3	CT2
	CB2	CG6	CE7	CT3
	CB5	CG8	CE10	CT6
			CE17	CT8
			CE19	CT9
				CT10
				CT11
				CT12

Comprender os procesos creativo e críticos para mellorar as técnicas de argumentación ou construción de discursos de carácter científico ou de divulgación xornalística.	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE7 CE10 CE17 CE19	CT2 CT9 CT10 CT11 CT12
Saber elaborar un comentario de texto, unha reseña crítica ou unha reflexión breve de natureza ensaística.	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE7 CE10 CE17 CE19	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
BLOQUE 1: Ensaio: aspectos xerais	1.1. Entre a realidade e a ficción: ensaio e literatura. 1.2. Características do ensaio. 1.3. O ensaio como ferramenta didáctica.
BLOQUE 2: De Montaigne ao ensaio contemporáneo	2.1. A orixe do ensaio. 2.2. O ensaio no século XX. 2.3. O ensaio no século XXI.
BLOQUE 3: Guía para a escritura dun ensaio.	3.1. Aspectos ortotipográficos. 3.2. Estrutura. 3.3. Recomendacións para a redacción. 3.4. Problemas frecuentes.
BLOQUE 4: Obradoiro de escritura de ensaios	4.1. Ciencia e divulgación: prácticas de reformulación divulgativa e redacción de ensaios científicos. 4.2. Ensaio literario e humanístico.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Obradoiro	32	96	128
Traballo tutelado	10	20	30
Lección maxistral	28	28	56
Traballo	0	7	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia e explicación da guía docente.
Obradoiro	Actividades prácticas de redacción de ensaios en galego e en español.
Traballo tutelado	Actividades prácticas de lectura e comentario crítico de textos ensaísticos.
Lección maxistral	Actividade teórica. Exposición por parte dos docentes dos fundamentos teóricos principais da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Os obradoiros de redacción de textos ensaísticos requiren de atención personalizada por parte dos docentes. Por un lado, proporcionaranse indicacións ao longo das sesións presenciais; por outro lado, no horario de titorías tamén poderán realizarse consultas. Ademais, a través do correo electrónico e do Campus Remoto tamén se atenderán dúbidas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán os mesmos e, ademais, tamén se fixarán titorías específicas de carácter obrigatorio.
Traballo tutelado	Os traballos de lectura e crítica de textos ensaísticos requiren de atención personalizada por parte dos docentes. Por un lado, proporcionaranse indicacións ao longo das sesións presenciais; por outro lado, no horario de titorías tamén poderán realizarse consultas. Ademais, a través do correo electrónico e do Campus Remoto tamén se atenderán dúbidas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán os mesmos e, ademais, tamén se fixarán titorías específicas de carácter obrigatorio.

Probas	Descrición
--------	------------

Traballo Para a realización do traballo de curso ofrecerase atención personalizada. Proporcionaranse indicacións nun documento que será subido a Moovi nas primeiras semanas do curso; ademais, no horario de titorías tamén poderán realizarse consultas. Finalmente, a través do correo electrónico e do Campus Remoto tamén se atenderán dúbidas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán os mesmos e, ademais, tamén se fixarán titorías específicas de carácter obrigatorio.

Avaliación							
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas				
Obradoiro	Entre as prácticas de redacción elaboradas ao longo do cuadrimestre, a/o alumna/o escollerá unha para que sexa avaliada. A extensión mínima será de 500 palabras. O documento será subido a Moovi no apartado correspondente e no prazo indicado ao longo do curso.	30	CB1	CG4	CT2	CT6	CT8
Traballo tutelado	Actividades prácticas de lectura e comentario crítico de textos ensaísticos. No caso do alumnado presencial, deberase expoñer oralmente unha reflexión crítica sobre o tema que aborden os textos lidos. No caso do alumnado semipresencial, a reflexión crítica sobre as lecturas deberá entregarse por escrito a través de Moovi antes da data límite establecida ao inicio do curso.	30	CB1	CG4	CE3	CT2	CT3
			CB2	CG6	CE7	CT9	CT10
				CG8	CE17	CT9	CT10
Traballo	Trátase da realización dun traballo escrito no que se desenvolva un tema coas características do estilo ensaístico. O traballo deberá subirse a Moovi en formato PDF ou en formato impreso aos docentes antes do 27 de abril de 2022.	40	CB5		CE17	CT2	CT6
					CE19	CT8	CT9
						CT11	CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS (Maio-xuño 2022)

Avaliación continua

É obrigatorio realizar e entregar no prazo establecido das probas marcadas na avaliación. Os traballos non entregados ou entregados fóra de prazo non se avaliarán. A data límite de entrega do traballo e da actividade do obradoiro será o 27 de abril de 2022, a través de Moovi ou en formato impreso (nas sesións presenciais e antes do 27 de abril de 2022).

A cualificación na primeira edición de actas dos alumnos e alumnas que opten pola avaliación continua corresponderá ao cómputo das notas obtidas nas probas realizadas durante curso. Para superar a materia será necesario obter como mínimo un 4,75 en total.

Avaliación única

Neste caso, a avaliación poderá realizarse mediante un exame único, baseado nos contidos da materia, no que a nota constituirá o 100% da cualificación final.

Este exame terá lugar ao final do cuadrimestre e estará fixada no Calendario de exames establecido e publicado pola FFT.

A elección desta opción en ningún caso supón a perda do dereito á asistencia. Ao alumnado que escolla esta modalidade de avaliación recoméndaselle que consulte regularmente os documentos que se irán colgando en Moovi.

2. SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS (xullo 2022)

Na segunda edición de actas a avaliación levará a cabo exclusivamente mediante un exame único, baseado nos contidos da materia. Este exame terá lugar na data oficial de xullo aprobada pola Xunta de Facultade e que figura tamén no Calendario de exames.

Os alumnos e alumnas que non alcanzasen o aprobado na modalidade de avaliación continua e que se presenten nesta oportunidade de xullo deben ter en conta que non se gardarán en ningún caso as notas dos traballos de aula e do traballo escrito.

3. ALUMNADO SEMIPRESENCIAL

O alumnado semipresencial seguirá a materia a través dos materiais que se irán subindo a Moovi xunto coas titorías presenciais que se fixarán ao comezo do curso. A avaliación do alumnado semipresencial coincidirá coa do alumnado presencial en canto ao traballo tuteado e á práctica do obradoiro (entregados a través de Moovi antes do 27 de abril de 2022), pero en lugar dos traballos de aula terán que entregar un ensaio (1000 palabras) cunha reflexión crítica sobre as

lecturas indicadas ao longo do curso a través de faitic. Este ensaio terá un valor do 30% sobre a nota final, e os traballos (traballo e obradoiro) terán un valor do 70% da cualificación final.

4. OUTRAS OBSERVACIÓNS

Nos alumnos e alumnas de avaliación continua, no caso de que tras a avaliación conxunta sexan necesarios ata 0,25 puntos para superar a materia, terase en conta a asistencia e participación regular e activa na clase.

O estudantado Erasmus poderá realizar as probas coa axuda dun dicionario.

Tanto no exame como no traballo escrito e no resto dos exercicios propostos ao longo do curso penalizaranse os erros ortográficos, os erros na expresión, as incoherencias sintácticas, etc.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Navaza, Gonzalo, **Michel de Montaigne. Os ensaios (Escolma)**, USC e Fundación BBVA, 2016

Bibliografía Complementaria

Castilleja, Diana; Eugenia Houvenaghel; Dagmar Vandebosch, "**Introducción a El Ensayo Hispánico: cruces de géneros, síntesis de formas**", Droz S. A., 2012

Gracia, Jordi (ed.), **El ensayo español. Los contemporáneos**, Crítica, 1996

Suárez Granda, Juan Luis, **El ensayo español del siglo XX (1900-1990)**, Akal, 1996

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase que o estudantado Erasmus dispoña como mínimo dun nivel B1 de español.

Plan de Continxencias

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Aínda que en 2021 a alerta sanitaria provocada pola COVID- 19 evoluciona positivamente, a Universidade de Vigo establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo de ser necesario a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS, ATENCIÓN E AVALIACIÓN

As alternativas metodolóxicas en caso de docencia mixta e/ou non presencial serán síncronas (aulas xemelgas e despacho persoal do Campus Remoto) e asíncronas (Moovi). No apartado de atención personalizada e avaliación xa se especifica a adaptación metodolóxica que se levará a cabo en caso de ser precisa.

O acceso ao Despacho persoal de Susana Rodríguez Barcia (Sala 2186) no Campus remoto faise a través da ligazón e clave seguintes:

<https://campusremotouvigo.gal/public/836489612>

Contrasinal: q9bUtq7M

A URL e clave de acceso para as aulas xemelgas envíanse ao principio do curso dende o vicedecanato competente.

En resumo: Como plan de continxencia sobre a modalidade mixta, na que unha parte do estudantado asistirá ás aulas de forma presencial e outra parte seguirá as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono, o profesorado manterá as metodoloxías, a atención personalizada e os sistemas de avaliación como se indica para a modalidade presencial (coas especificacións recollidas), adaptando os grupos de estudantes e as quendas para cumprir coa normativa sanitaria que se estableza no seu momento.

Nesta materia, independentemente da modalidade de ensino, as actividades entréganse a través de Moovi. No caso dos traballos de aula, de non poder desenvolverse de xeito presencial empregárase a aula xemelga no Campus Remoto.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua portuguesa III**

Materia	Lingua portuguesa III			
Código	V01G400V01981			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Portugués			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Arias Freixedo, Xosé Bieito			
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	<p>Pretende-se que os(as) alumnos(as) adquiram conhecimentos intermédios de Língua Portuguesa até ao nível B2 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas, junto com conhecimentos sobre as culturas de expressão portuguesa no mundo.</p> <p>Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhana como línguas maternas, de maneira que a progressão é rápida. Não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B2 nestas línguas e, como mínimo, um nível B1 alto em Língua Portuguesa.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Ao final do curso o aluno terá domínio da língua portuguesa no que se refere ao nível B2 do QECRL.

CB1 CG1 CE1 CT2
 CB2 CG4 CE2 CT3
 CB5 CG6 CE6 CT6
 CG9 CE7 CT8
 CG10 CE10 CT9
 CT10
 CT11
 CT12

Ao final do curso o aluno terá uma prática oral com fluidez em nível formal e informal do idioma.

Contidos

Tema	
Conteúdos gramaticais	Conteúdos gramaticais relacionados com o nível B2 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas.
Conteúdos lexicais	Revisão dos conteúdos lexicais de Língua Portuguesa II. Conteúdos lexicais relacionados com o nível B2 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas. Continuação e aprofundamento dos conteúdos de Língua Portuguesa II sobre correspondência formal e falsos amigos.
Conteúdos pragmáticos	Revisão dos conteúdos de Língua Portuguesa II sobre falsos amigos e expressões idiomáticas; apresentações temáticas; argumentação; narrativa breve.
Conteúdos avançados de cultura lusófona	Continuação e aprofundamento dos conteúdos de Língua Portuguesa II sobre: História de Portugal; História do Brasil; História dos países africanos lusófonos; História da literatura lusófona; música e arte nas culturas lusófonas atuais; sistemas políticos dos países lusófonos; outros aspetos culturais da lusofonia. Elementos de tradução e cultura.
Conteúdos de tradução	Tradução de idiomatismos, falsos amigos e frases soltas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	16	27	43
Resolución de problemas	15	27	42
Trabalho tutelado	5	29	34
Eventos científicos	3	0	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	4	6
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	10	12
Exame oral	5	5	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Sessões teóricas: explicações teóricas gramaticais; exercícios gramaticais e de civilização lusófona. Os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS poderão receber orientações sobre estes conteúdos nas tutorias individuais (sejam presenciais ou à distância). Indicar-se-lhes-á a bibliografia que pode substituir ou complementar essas tutorias; e disporão em Fatic de material específico.
Resolución de problemas	Sessões práticas: exercícios práticos de produção escrita e oral, e revisão de deveres. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.
Trabalho tutelado	Sessões práticas: exercícios gramaticais e revisões que requerem uma preparação prévia por parte dos alunos. Trabalho em grupo: interação através de exercícios práticos de produção escrita e oral. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.
Eventos científicos	Assistência a conferências, filmes, seminários ou outras atividades relacionadas com o conteúdo da disciplina. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Resolución de problemas	Atenção personalizada em tutorias tanto individuais como em grupo. Mediante comunicação eletrónica, ofrecer-se-á também atenção para assuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, ofrecer-se-á atenção personalizada mediante comunicação eletrónica (correio eletrónico, plataformas docentes, videoconferência, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicação presencial sempre que seja possível.
Trabalho tutelado	Atenção personalizada em tutorias tanto individuais como em grupo. Mediante comunicação eletrónica, ofrecer-se-á também atenção para assuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, ofrecer-se-á atenção personalizada mediante comunicação eletrónica (correio eletrónico, plataformas docentes, videoconferência, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicação presencial sempre que seja possível.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Resolución de problemas	Exercicios orais e escritos breves a realizar durante as aulas.	20	CB1 CB2	CE1
Trabalho tutelado	Realizaçã/apresentaçã de vários trabalhos - individuais ou em grupos, sobre temas diversos (gramática, léxico, pragmática e cultura lusófona).	25	CB1	CG4 CG10 CT3 CT6 CT11 CT12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Uma prova escrita sobre conteúdos de civilizaçã lusófona e sobre elementos de traduçã e cultura portuguesa (a realizar em novembro).	20	CB5	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Prova escrita sobre os conteúdos teórico-práticos vistos durante o curso. O exame realizar-se-á na última aula.	15		CG1 CT3 CT6 CT9 CT10
Exame oral	Diferentes exercicios prácticos orais a realizar nas aulas. Exercicios de traduçã oral. Prova oral individual (última semana de aulas).	20		CG1 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os(as) alumnos(as) deverão escolher, de forma obrigatória, nas duas primeiras semanas do quadrimestre em questão, entre duas opções: um sistema de avaliação contínua (cf. supra descriçã em "avaliaci3n") ou um sistema de avaliação única.

Recomenda-se optar pelo primeiro sistema (avaliaci3n contínua), uma vez que se trata do ensino de uma língua estrangeira. É muito recomendável participar com regularidade nas aulas. Quem não tiver a possibilidade de assistir a um mínimo de 80% das aulas deve comunicá-lo ao professor. A não realizaçã de provas ou exercicios parciais, previstos pelo sistema de avaliaci3n contínua, terá como consequência a reprovaçã, com uma classificaçã de 0 (zero) valores.

A avaliaci3n única, cuja data será indicada no calendário oficial da FFT, consiste numa prova escrita, seguida de outra prova oral que se realizará no mesmo dia (em salas de aula contíguas). A avaliaci3n única será valorada da seguinte forma:

1. Prova escrita teórico-prática: 75% da classificaçã final.
2. Prova oral: 25% da classificaçã final. Esta prova será gravada em formato áudio e a participaçã nela pressupõe que o/a estudante autorize a gravaçã.

Quem faltar sem justificaçã a uma das duas provas será reprovado com uma classificaçã de 0 (zero) valores na mesma.

Para obter uma classificaçã positiva na cadeira, é necessário aprovar em ambas as provas (escrita e oral). Em caso de reprovaçã numa das duas provas, a/o estudante terá de repetir tanto a prova escrita como a oral em julho.

Os mesmos critérios de avaliaci3n serão aplicados na segunda ediçã das atas (julho). Neste caso, a data da prova escrita será a data indicada no calendário oficial da FFT (<http://fft.webs.uvigo.es/horarios-curso-academico>). A prova oral realizar-se-á no mesmo dia, imediatamente a seguir ao exame escrito. É preciso superar ambas as provas para obter uma classificaçã positiva na cadeira.

A cópia ou o plágio nos respectivos exames de avaliaci3n contínua ou única serão penalizados com uma classificaçã de 0 (zero) valores.

Recomenda-se a todas e a todos os estudantes, independentemente do sistema de avaliaci3n escolhido, a assistênci regular às aulas e às horas de atendimento como, também, a consulta dos materiais e informaçães específicos na

plataforma de teledocência Moovi.

Estudantes inscritos na modalidade semipresencial

Os estudantes inscritos na modalidade semipresencial podem assistir a uma sessão de atendimento semanal. Recomenda-se assistir de forma regular.

Os estudantes que se incorporem a este sistema a partir das últimas convocatórias de inscrição devem contactar o professor rapidamente, para que possam recuperar os temas já abordados desde setembro.

A aprendizagem semipresencial de língua portuguesa requer uma rotina de trabalho individual, muita disciplina, assim como um horário e hábitos diários de leitura e de audição em língua portuguesa.

A avaliação contínua das pessoas inscritas em modo semipresencial implica a realização de exercícios indicados pelo professor através ou da plataforma Moovi ou por e-mail, dentro dos prazos indicados, e, na medida das possibilidades de cada um/a, a assistência regular às horas de atendimento previstas para este grupo de estudantes.

Quem não puder realizar os exercícios programados dentro dos prazos terá que realizar os exames escrito e oral da avaliação única (cf. descrição supra).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ciberdúvidas da Língua Portuguesa,

Dicionário e Tradução,

Dicionário Priberam da Língua Portuguesa,

Coelho, Luísa; Oliveira, Carla, **Aprender português 3 : curso intermédio de língua portuguesa para estrangeiros : nível B2 : caderno de exercícios / Carla Oliveira, Luísa Coelho,** Texto Editores, 2016

Coimbra, Isabel, e Coimbra, Olga, **Gramática Ativa 2,** Lidel, 2012

Cunha, Celso e Lindley Cintra, **Nova Gramática do Português Contemporâneo,** 6, Lexikon Editorial, 2013

Júnior, Joaquim Mattoso Câmara, **Estrutura da Língua Portuguesa,** Vozes, 1989

Mascarenhas, Lúcia; Sousa, Susana Carvalho, **Cultura e história de Portugal : ensino português no estrangeiro, vol. 2 B2/C1,** Porto Editora, 2013

Rosa, Leonel Melo, **Vamos lá continuar! : explicações e exercícios de gramática e de vocabulário : níveis intermédio e avançado,** Lidel, 2003

Bibliografía Complementaria

Corrector ortográfico e sintáctico,

Dicionário Temático da Lusofonia, Porto Editora, 2010

Dias, Ana Cristina, **Entre nós 3 : método de português para hispanofalantes : nível B2/C1,** Lidel, 2019

Duarte, Gonçalo, **Histórias de bolso : 21 contos de autores lusófonos anotados para estrangeiros / escolha dos textos, anotações e exercícios,** Lidel, 2016

Machado, José Barbosa, **Introdução à História da Língua e Cultura Portuguesas,** Edições Vercial, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Segundo idioma estranxeiro IV: Português/V01G180V01406

Outros comentarios

Um bom nível de língua galega ajudará na compreensão desta cadeira.

A leitura e a audição de textos em língua portuguesa ajudam a aumentar o léxico e a fluidez no uso da língua portuguesa. No processo de avaliação ter-se-á em conta não só a pertinência e qualidade do conteúdo das respostas, mas também a correção linguística.

Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhana como línguas maternas, de maneira que a progressão costuma ser rápida. Por isso, não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B1 nestas línguas e, como mínimo, um nível B1 alto em Língua Portuguesa.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONALES PLANIFICADAS ===

Ante la incierta e imprevisible evolución de la alerta sanitaria provocada por la COVID- 19, la Universidad establece una planificación extraordinaria que se activará en el momento en que las administraciones y la propia institución lo determinen

atendiendo a criterios de seguridad, salud y responsabilidad, y garantizando la docencia en un escenario no presencial o no totalmente presencial. Estas medidas ya planificadas garantizan, en el momento que sea preceptivo, el desarrollo de la docencia de una manera más ágil y eficaz al ser conocido de antemano (o con una amplia antelación) por el alumnado y el profesorado a través de la herramienta normalizada e institucionalizada de las guías docentes DOCNET

DOCENCIA NO PRESENCIAL

*Metodologías docentes.

En caso de que las circunstancias obliguen a una docencia no presencial, se mantendrán la mayor parte de las metodologías docentes, dado que el alumnado dispondrá en la plataforma de enseñanza virtual Moovi de las indicaciones puntuales y de los materiales necesarios para acompañar los eventos docentes y divulgativos.

Se procurará restringir al máximo la sesión magistral y se utilizará la sala virtual del profesorado para las puestas en común y resolución de dudas, la corrección de ejercicios y la resolución de problemas.

En general, se indicarán semanalmente los contenidos que se van a tratar, así como los materiales que deberán consultar y los ejercicios que deberán realizar y entregar.

* Tutorías (Mecanismo no presencial de atención al alumnado).

Las tutorías no presenciales se realizarán por medio de la plataforma Moovi, a través del correo electrónico y de ser el caso, a través de la sala virtual del profesorado.

* Contenidos a impartir

Los contenidos son los mismos que en la modalidad presencial.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaje

La bibliografía indicada para la modalidad presencial incluye manuales y materiales para el auto-aprendizaje.

En la propia plataforma Faitic de la materia hay materiales bibliográficos útiles para un aprendizaje autónomo.

*Evaluación

Se mantienen todas las pruebas previstas para la modalidad presencial, dado que pueden ser realizadas por vía telemática a través de Moovi o del aula virtual.

* Información adicional

Es responsabilidad del alumnado mantener el contacto con el profesorado así como su participación activa en el desarrollo de la docencia, participando en las actividades docentes y realizando las pruebas de evaluación.

Las comunicaciones del profesorado con el alumnado tendrán un carácter general e irán dirigidas al grupo, por lo que es responsabilidad del alumnado estar pendiente de esas informaciones.

En caso de tener algún problema de tipo técnico que dificulte el acceso a la docencia virtual, el alumnado debe ponerlo lo antes posible en conocimiento de los servicios técnicos de la universidad (SAUM), donde podrá recibir asesoramiento.

====DOCENCIA MIXTA: PRESENCIAL/NO PRESENCIAL====

Plan de contingencia sobre la modalidad mixta, en la que una parte del estudiantado asistirá a las aulas de forma presencial y otra parte seguirá las clases de un modo síncrono (preferentemente) o asíncrono: el profesorado mantendrá las metodologías, la atención personalizada y los sistemas de evaluación como se indica para la modalidad presencial, adaptando los grupos de estudiantes y los turnos para cumplir con la normativa sanitaria que se establezca en su momento.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Estudos lusófonos I**

Materia	Estudos lusófonos I			
Código	V01G400V01982			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lingua portuguesa IV				
Materia	Lingua portuguesa IV			
Código	V01G400V01983			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Portugués			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Arias Freixedo, Xosé Bieito			
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	<p>Pretende-se que os alumnos adquiram coñecementos intermédios de Língua Portuguesa até ao nível C1 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas, junto com conhecimentos sobre as culturas de expressão portuguesa no mundo.</p> <p>Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhana como línguas maternas, de maneira que a progressão é rápida. Não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B2 nestas línguas e, como mínimo, um nível B2 alto em Língua Portuguesa.</p>			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Adquirir coñecementos en nivel intermedio alto de lingua portuguesa. Nivel C1 do Marco Común Europeu de Referencia das Linguas.	CB1 CG1 CE1 CT2 CB2 CG6 CE2 CT3 CB5 CG9 CT6 CG10 CT8 CT9

Adquirir coñecemento sobre os países lusófonos: aspectos culturais (superiores ao nivel C1 do MCERL).	CB1 CB2 CB5	CG1 CG6 CG9 CG10	CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Saber traducir expresións idiomáticas do portugués ao español e ó gaegol.	CB5	CG4 CG6	CT6 CT8

Contidos

Tema	
Conteúdos gramaticais	Revisión dos conteúdos da cadeira Língua Portuguesa III. Conteúdo gramatical relacionado com o nível C1 do Marco Comum Europeu de Referência para o ensino de Línguas. Elementos do portugués no Brasil e na África lusófona.
Conteúdos lexicais	Revisión dos conteúdos lexicais da cadeira Língua Portuguesa III; Léxico relacionado com os âmbitos económico, jurídico e técnico-científico; Léxico literário; Léxico do portugués no Brasil e na África lusófona.
Conteúdos pragmáticos	Revisión dos conteúdos da cadeira Língua Portuguesa III; Expressão espontânea; Organização, articulação e coesão do discurso; Redação de textos de extensão média a longa sobre temáticas diversas.
Conteúdos avançados de cultura lusófona	Continuação e aprofundamento dos conteúdos da cadeira Língua Portuguesa III: Português sobre: História de Portugal; História do Brasil; História dos países africanos lusófonos; História da literatura lusófona; música e arte nas culturas lusófonas atuais; sistemas políticos dos países lusófonos; outros aspetos culturais da lusofonia. Aprofundamento dos elementos de tradução e cultura.
Conteúdos de tradución	Tradução ptes/gl de idiomatismos, falsos amigos e frases curtas contextualizadas com apoio nos principais corretores ortográficos e demais ferramentas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	24	34
Resolución de problemas	12	63	75
Traballo tutelado	12	9	21
Eventos científicos	6	0	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	6	8
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Práctica de laboratorio	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Sessões teóricas: explicacións teóricas gramaticais; exercicios gramaticais e de civilización lusófona. Os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes conteúdos nas tutorías individuais (sejam presenciais ou à distancia). Indicar-se-lhes-á a bibliografía que pode substituír ou complementar esas tutorías; e disporán em Fatic de material específico.
Resolución de problemas	Sessões prácticas: exercicios prácticos de produción escrita e oral e revisión de exercicios. Nas tutorías, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán indicacións sobre os traballos que deberán realizar em vez destas actividades.
Traballo tutelado	Sessões prácticas: exercicios gramaticais e revisións que requirem uma preparação prévia por parte dos alunos. Traballo em grupo: interacción através de exercicios prácticos de produción escrita e oral. Nas tutorías, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán indicacións sobre os traballos que deberán realizar em vez destas actividades.
Eventos científicos	Assistência a conferencias, filmes, seminários ou outras actividades relacionadas com os conteúdos da matéria. Nas tutorías, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán indicacións sobre os traballos que deberán realizar em vez destas actividades.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Atención personalizada em tutorías tanto individuais como em grupo. Mediante comunicación electrónica, ofrecer-se-á también atención para asuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, ofrecer-se-á atención personalizada mediante comunicación electrónica (correo electrónico, plataformas docentes, videoconferencia, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicación presencial sempre que seja possível.
Traballo tutelado	Atención personalizada em tutorías tanto individuais como em grupo. Mediante comunicación electrónica, ofrecer-se-á también atención para asuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, ofrecer-se-á atención personalizada mediante comunicación electrónica (correo electrónico, plataformas docentes, videoconferencia, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicación presencial sempre que seja possível.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Exposición de conteúdos e observación da atención e participación dos/das estudantes.	15	CB1 CB2
Resolución de problemas	Exercicios orais e escritos breves a realizar nas aulas.	15	CB1 CB2
Traballo tutelado	Realización / presentación de traballos varios em grupos ou individuais sobre temas diversos (gramática, léxico, pragmática e cultura lusófona).	25	CB1 CB2
Resolución de problemas e/ou exercicios	Uma prova escrita sobre conteúdos de civilización lusófona e sobre elementos de tradución e cultura (a realizar em março).	15	CB1 CB2
Exame de preguntas de desenvolvemento	Prova escrita sobre os conteúdos teórico-práticos vistos durante o curso. O exame realizar-se-á na última aula.	20	CB1 CB2
Práctica de laboratorio	Diferentes exercicios prácticos orais a realizar nas aulas. Exercicios de tradución oral. Prova oral individual (última semana de aulas). No caso do regime semipresencial, os alunos também têm de estar presentes no día do exame.	10	CB1 CB2

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os(as) alumnos(as) deberán escolher, de forma obrigatória, nas duas primeiras semanas do quadrimestre em questão, entre duas opcións: um sistema de avaliación contínua (cf. supra descripción em "avaliación") ou um sistema de avaliación única.

Recomenda-se optar pelo primeiro sistema (avaliación contínua), uma vez que se trata do ensino de uma língua estrangeira. É muito recomendável participar com regularidade nas aulas. Quem não tiver a possibilidade de assistir a um mínimo de 80% das aulas deve comunicá-lo ao professor. A não realización de provas ou exercicios parciais, previstos pelo sistema de avaliación contínua, terá como consecuencia a reprovação, com uma clasificación de 0 (zero) valores.

A avaliación única, cuja data será indicada no calendario oficial da FFT, consiste numa prova escrita, seguida de outra prova oral que se realizará no mesmo día (em salas de aula contíguas). A avaliación única será valorada da seguinte forma:

1. Prova escrita teórico-prática: 75% da clasificación final.
2. Prova oral: 25% da clasificación final. Esta prova será gravada em formato áudio e a participación nela pressupõe que o/a estudante autorize a gravación.

Quem faltar sem justificación a uma das duas provas será reprovado com uma clasificación de 0 (zero) valores na mesma.

Para obter uma clasificación positiva na cadeira, é necessário aprovar em ambas as provas (escrita e oral). Em caso de reprovação numa das duas provas, a/o estudante terá de repetir tanto a prova escrita como a oral em julho.

Os mesmos critérios de avaliación serão aplicados na segunda edición das atas (julho). Neste caso, a data da prova escrita será a data indicada no calendario oficial da FFT (<http://fft.webs.uvigo.es/horarios-curso-academico>). A prova oral realizar-se-á no mesmo día, imediatamente a seguir ao exame escrito. É preciso superar ambas as provas para obter uma clasificación positiva na cadeira.

A cópia ou o plágio nos respectivos exames de avaliación contínua ou única serão penalizados com uma clasificación de 0 (zero) valores.

Recomenda-se a todas e a todos os estudantes, independentemente do sistema de avaliación escolhido, a asistencia

regular às aulas e às horas de atendimento como, também, a consulta dos materiais e informações específicos na plataforma de teledocência Faitic.

Estudantes inscritos na modalidade semipresencial

Os estudantes inscritos na modalidade semipresencial podem assistir a uma sessão de atendimento semanal. Recomenda-se assistir de forma regular.

Os estudantes que se incorporem a este sistema a partir das últimas convocatórias de inscrição devem contactar o professor rapidamente, para que possam recuperar os temas já abordados desde setembro.

A aprendizagem semipresencial de língua portuguesa requer uma rotina de trabalho individual, muita disciplina, assim como um horário e hábitos diários de leitura e de audição em língua portuguesa.

A avaliação contínua das pessoas inscritas na modalidade semipresencial implica a realização de exercícios indicados pelo professor através ou da plataforma Moovi ou por e-mail, dentro dos prazos indicados, e, na medida das possibilidades de cada um/a, a assistência regular às horas de atendimento previstas para este grupo de estudantes.

Quem não puder realizar os exercícios programados dentro dos prazos terá que realizar os exames escrito e oral da avaliação única (cf. descrição supra).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ciberdúvidas da Língua Portuguesa,

Dicionário Priberam da Língua Portuguesa,

Boléo, Ana, **Por falar nisso ... Manual de expressão oral em português**, Lidel, 2019

Coelho, Luísa; Oliveira, Carla, **Português em foco 4 : livro do aluno : níveis C1-C2 : QECR níveis C1-C2 / coordenação João Malaca Casteleiro**, Lidel, 2019

Coimbra, Olga Mata, **Gramática Activa 2**, Lidel, 2000

Cristóvão, Fernando (dir. e coord.), **Dicionário Temático da Lusofonia**, Texto Editores, 2005

Cunha, Celso e Lindley Cintra, **Nova Gramática do Português Contemporâneo**, 6, Lexikon Editorial, 2009

Dias, Ana Cristina, **Entre nós 3 : método de português para hispanofalantes : nível B2/C1**, Lidel, 2019

Duarte, Gonçalo, **Histórias de bolso : 21 contos de autores lusófonos anotados para estrangeiros / escolha dos textos, anotações e exercícios**, Lidel, 2016

Mascarenhas, Lúcia; Sousa, Susana Carvalho, **Cultura e história de Portugal : ensino português no estrangeiro, vol. 2 B2/C1**, Porto Editora, 2013

Rosa, Leonel Melo, **Vamos lá continuar! : explicações e exercícios de gramática e de vocabulário : níveis intermédio e avançado**, Lidel, 2003

Bibliografía Complementaria

Corrector ortográfico e sintáctico,

Dicionários on-line de idiomas,

Júnior, Joaquim Mattoso Câmara, **Estrutura da Língua Portuguesa**, Vozes, 1989

Machado, José Barbosa, **Introdução à História da Língua e Cultura Portuguesas**, Edições Vercial, 2009

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Língua portuguesa III/V01G400V01981

Outros comentarios

Um bom domínio da língua galega facilita a aquisição rápida de um nível C1 de Língua Portuguesa. A leitura e a audição de textos em língua portuguesa ajudam a aumentar o léxico e a fluidez no uso da língua.

No processo de avaliação ter-se-á em conta não só a pertinência e qualidade do conteúdo das respostas, mas também a correção linguística.

Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhanu como línguas maternas, de maneira que a progressão é rápida. Não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B2 nestas línguas e, como mínimo, um nível B2 alto em Língua Portuguesa.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET

DOCENCIA NON PRESENCIAL

*Metodoloxías docentes.

En caso de que as circunstancias obriguen a unha docencia non presencial, manteranse a maior parte das metodoloxías docentes, dado que o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Moovi das indicacións puntuais e dos materiais necesarios para acompañar os eventos docentes e divulgativos.

Procurarase restrinxir ao máximo a sesión maxistral e utilizarase a sala virtual do profesorado para as postas en común e resolución de dúbidas, a corrección de exercicios e a resolución de problemas.

En xeral, indicaranse semanalmente os contidos que se van tratar, así como os materiais que deberán consultar e os exercicios que deberán realizar e entregar.

* Titorías (Mecanismo non presencial de atención ao alumnado).

As titorías non presenciais realizaranse por medio da plataforma Moovi, a través do correo electrónico e de ser o caso, a través da sala virtual do profesorado.

* Contidos a impartir

Os contidos son os mesmos que na modalidade presencial.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía indicada para a modalidade presencial inclúe manuais materiais para a auto-aprendizaxe.

Na propia plataforma Moovi da materia hai materiais bibliográficos útiles para unha aprendizaxe autónoma.

*Avaliación

Mantéñense todas as probas previstas para a modalidade presencial, dado que poden ser realizadas por vía telemática a través de Moovi ou da aula virtual.

* Información adicional

É responsabilidade do alumnado manter o contacto co profesorado así como a súa participación activa no desenvolvemento da docencia, participando nas actividades docentes e realizando as probas de avaliación.

As comunicacións do profesorado co alumnado terán un carácter xeral e irán dirixidas ao grupo, polo que é responsabilidade do alumnado estar pendente desas informacións.

En caso de ter algún problema de tipo técnico que dificulte o acceso á docencia virtual, o alumnado debe poñelo canto antes en coñecemento dos servizos técnicos da universidade (SAUM), onde poderá recibir asesoramento.

====DOCENCIA COMBINADA: PRESENCIAL/NON PRESENCIAL=====

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Estudos lusófonos II**

Materia	Estudos lusófonos II			
Código	V01G400V01984			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Estudos lusófonos III**

Materia	Estudos lusófonos III			
Código	V01G400V01985			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Língua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

Contidos

Tema

Planificación

Horas na aula

Horas fóra da aula

Horas totais

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada**Avaliación**

Descrición

Cualificación

Competencias Avaliadas

Outros comentarios sobre a Avaliación**Bibliografía. Fontes de información****Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria****Recomendacións****Plan de Continxencias**

DATOS IDENTIFICATIVOS**Estudos lusófonos IV**

Materia	Estudos lusófonos IV			
Código	V01G400V01986			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

Contidos

Tema

Planificación

Horas na aula

Horas fóra da aula

Horas totais

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada**Avaliación**

Descrición

Cualificación

Competencias Avaliadas

Outros comentarios sobre a Avaliación**Bibliografía. Fontes de información****Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria****Recomendacións****Plan de Continxencias**

DATOS IDENTIFICATIVOS**Seminario de literaturas e culturas lusófonas**

Materia	Seminario de literaturas e culturas lusófonas			
Código	V01G400V01987			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe Competencias

Contidos

Tema

Planificación

Horas na aula

Horas fóra da aula

Horas totais

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada**Avaliación**

Descrición

Cualificación

Competencias Avaliadas

Outros comentarios sobre a Avaliación**Bibliografía. Fontes de información****Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria****Recomendacións****Plan de Continxencias**

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo de Fin de Grao**

Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	V01G400V01991			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Rifón Sánchez, Antonio			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	O "Traballo de fin de grao" (TFG) é un traballo persoal que o discente debe facer de maneira autónoma baixo a titorización dun/ha docente da Facultade con docencia no grao. O TFG está orientado á avaliación das competencias asociadas ao título (Real Decreto 1393/2007). Xa que é un requisito para a graduación, debe entenderse como unha oportunidade de aprendizaxe que ilusione antes que coma un mero trámite.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE4	Coñecemento básico da lingua latina e a súa cultura.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.

CE11	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do español.
CE12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
CE13	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua galega/española.
CE14	Coñecemento teóricos e metodolóxicos para o ensino da lingua materna.
CE15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CE19	Capacidade para avaliar criticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
CE20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
CE21	Coñecemento teórico e práctico da fonética e da fonoloxía do galego, español e portugués.
CE22	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua portuguesa.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
- Ser capaces de redactar un traballo, baseado nos coñecementos adquiridos no grao, cunha base teórica e metodolóxica.	CB1	CG1	CE1	CT1
	CB1	CG2	CE2	CT2
	CB2	CG3	CE2	CT3
- Ser capaces de extraer conclusións dos resultados obtidos.	CB3	CG4	CE3	CT4
	CB4	CG5	CE4	CT5
- Saber adaptar o discurso escrito á situación académica, tanto no que respecta ao estilo, a estruturación e o uso de técnicas tipográficas.	CB5	CG6	CE5	CT6
		CG7	CE6	CT7
		CG8	CE7	CT8
- Saber adaptar o discurso oral á situación de defensa do traballo.		CG9	CE8	CT9
		CG10	CE9	CT9
			CE9	CT10
			CE10	CT11
			CE11	CT12
			CE12	
			CE13	
			CE14	
			CE15	
			CE16	
			CE17	
			CE18	
			CE19	
			CE20	
			CE21	
			CE21	
			CE22	
			CE22	
			CE27	

Contidos

Tema

1. Contidos do grao	<p>Xa que o obxectivo do TFG é a avaliación das competencias do grao, o TFG pode versar sobre calquera dos contidos do grao, ou calquera aspecto relacionado con eles, aínda que non estea expresamente incluído en ningunha das materias.</p> <p>O tema específico do TFG deberá ser acordado entre a/o estudante e a persoa titora asignada.</p> <p>o TFG non ten que ser obrigatoriamente un traballo de investigación, pode ter un enfoque de carácter máis profesional (corrección de textos, asesoría lingüística, programación de actividades de normalización, edición de textos, etc.), didáctico (confección dunha unidade didáctica, etc.), creativo (ensaio, teatro, conto, etc.) ou calquera enfoque que permita ao discente amosar ter acadado as competencias do grao.</p>
2. Estructura	<p>A estrutura do traballo adaptárase á natureza do mesmo polo que será o titor/a quen aconselle en cada caso a estrutura máis adecuada ao tema do traballo.</p>
3. Pautas de redacción e presentación	<p>Sen prexuízo do anterior, establéñse os seguintes aspectos formais que todos os traballo, independentemente da súa natureza, deben levar:</p> <p>0. Portada. Deberá ter os datos que seguen: ☐ Grao Universitario en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios / Facultade de Filoloxía e Tradución / Universidade de Vigo (na parte superior dereita). ☐ Título completo do TFG/Autoría (no centro); ☐ Mes/ano de presentación (parte inferior). Tendo en conta que o TFG é unha materia máis do grao, non é necesaria a mención do titor ou titora na portada do mesmo xeito que non aparece nos traballos de curso. No caso de que se desexa facer mención, farase no interior do traballo.</p> <p>1. Resumo informativo de entre 200 e 250 palabras.</p> <p>2. Índice paxinado.</p> <p>3. Corpo do traballo. Estructura a determinar co titor/a do traballo.</p> <p>4. Bibliografía. A variedade de traballos e áreas de coñecemento fai imposible impoñer un sistema único, recoméndanse o sistema APA e o sistema Chicago con nota completa, que poden cubrir tanto os estudos lingüísticos coma os literarios. En caso de non empregar ningún deles recoméndase empregar un sistema de citas e referencias estandarizado por cuestións pedagóxicas e de corrección (p.e. MLA, IEEE, Vancouver, etc.). En calquera caso e con independencia do sistema de referencia bibliográfica empregado, o alumnado debe amosar coherencia na súa aplicación.</p> <p>5. Anexos.</p> <p>Recoméndase que o TFG teña unha extensión entre 7000 a 9000 palabras (sen contar anexos) pero, dado a variada natureza dos posibles temas de traballo, a extensión terá que adaptarse ao tema escollido; ha de lembrarse que o TFG é unha materia de 6 créditos, unha extensión excesiva excedería as horas de traballo do alumnado e os obxectivos do TFG.</p> <p>O TFG deberá ser entregado en PDF.</p>
4. Defensa oral	<p>De acordo co Regulamento do TFG vixente na Facultade de Filoloxía e Tradución, a defensa oral é obrigatoria. Constará dunha exposición por parte do/a autor/a do traballo (max. 10 minutos), seguida dos comentarios do tribunal (max. 15 minutos), con breve resposta do/a autor/a.</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
--	---------------	--------------------	--------------

Traballo tutelado	0	144	144
Presentación	0.5	5.5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O/A estudante desenvolve un traballo orixinal sobre os contidos do Grao baixo as directrices e supervisión do titor/a.
Presentación	Defensa oral, perante un tribunal unipersonal formado polo titor/a.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O/A estudante contará coa supervisión dun titor/a. Para a asignación de titores e titoras o estudiantado deberá entregar, segundo o calendario fixado, a súa petición na que, en impresos formalizados, indicará o docente e as liñas de traballo que desexa por orde de preferencia; así, para a primeira liña de preferencia marcará 1, 2 para a seguinte e así sucesivamente. Unha vez recollidas todas as preferencias, a asignación farase por expediente académico, de maior a menor, procurando distribuír a carga de traballo entre o profesorado; así que, en primeiro lugar distribuirase un traballo por docente para, proceder a asignar un segundo ou terceiro traballo en caso de ser necesario. Esta forma de asignación busca que a liña de traballo asignada ao discente sexa a máis alta da lista de preferencias e a distribución equitativa da carga de traballo entre o profesorado na procura de mellorar a titorización.
Presentación	O/A estudante contará coa supervisión dun titor/a.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Valórase: A calidade técnica do traballo, fundamentación teórica, proposta metodolóxica e capacidade crítica (60%). A presentación escrita, especialmente a corrección formal e a adecuación aos estándares descritos nesta guía (20%).	80	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG2 CE2 CT2 CB3 CG3 CE3 CT3 CB4 CG4 CE4 CT4 CB5 CG5 CE5 CT5 CG6 CE6 CT6 CG7 CE7 CT7 CG8 CE8 CT8 CG9 CE9 CT9 CG10 CE10 CT10 CE11 CT11 CE12 CT12 CE13 CE14 CE15 CE16 CE17 CE18 CE19 CE20 CE21 CE22
Presentación	Valorarase especialmente a habilidade e o dominio da linguaxe verbal e a capacidade de síntese.	20	CB4 CG4 CE9 CT2 CG8 CE17 CT4 CT6 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a avaliación seguirase o disposto no *Regulamento do Traballo Fin de Grao* da Facultade de Filoloxía e Tradución.

A matrícula do traballo de fin de grao dá dereito a dúas oportunidades de avaliación nun mesmo curso académico, sempre que se cumpran os requisitos para a súa defensa recollidos no Regulamento do TFG. En caso de non superar a materia nese curso, poderá solicitar un adiamento da avaliación no seguinte curso académico.

O seguimento dunhas normas éticas considérase básico na elaboración do TFG. En particular, o respecto polo recoñecemento da autoría allea. Así, **calquera plaxio** identificado será motivo de suspenso do TFG. Entenderase por plaxio calquera reprodución literal presentada como propia dun texto alleo, independentemente da súa extensión ou calquera apropiación das ideas ou metodoloxía dun autor ou dunha autora que non se mencione nas referencias e, isto, sexa cal sexa

a súa procedencia.

Os TFG poderán ser sometidos a avaliación do plaxio por medio de calquera dos programas antiplaxio existentes e os informes obtidos ser remitidos ao titor ou titora ou á comisión de avaliación correspondente para a súa consideración.

Recoméndase que o estudiantado visite a plataforma Moovi con regularidade. Os avisos e anuncios faranse mediante esta plataforma vía correo electrónico. É responsabilidade do/da estudante consultar os medios de comunicación establecidos.

Este documento constitúe soamente unhas indicacións e recomendacións sobre o TFG, o cal se rexe polo Regulamento do TFG da FFT.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BUSTOS GISBERT, J. M., **La construcción de textos en español**, Universidad de Salamanca, 1996

CASSANY, D., **La cocina de la escritura**, Anagrama, 1995

MONTOLÍO, E. (coord.), **Manual práctico de escritura académica**, Ariel, 2000

NÚÑEZ LADEVÉZE, L., **Teoría y práctica de la construcción del texto**, Ariel, 1993

REYES, G., **Cómo escribir bien en español**, Arco/Libros, 1998

WALKER, M., **Cómo escribir trabajos de investigación**, Gedisa, 2000

COROMINA, Eusebi, Xavier CASACUBERTA y Dolors QUINTANA, **El trabajo de investigación**, Octaedro, 2002

HARVEY, Gordon, **Cómo se citan las fuentes**, Nuer Ediciones, 2001

ORNA, Elisabeth y Graham STEVENS, **Cómo usar la información en trabajos de investigación**, Gedisa, 2001

REGUEIRO, Mª Luisa y Daniel M. SÁEZ RIVERA, **El español académico. Guía práctica para la elaboración de textos académicos**, Arco/Libros, 2013

TRIGO ARANDA, Vicente, **Escribir y presentar trabajos en clase**, Prentice-Hall, 2002

Bibliografía Complementaria

ECO, Umberto, **Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de investigación, estudio y escritura**, Gedisa, 1983

LÁZARO CARRETER, Fernando, **Diccionario de términos filológicos**, Gredos,

MONTEMAYOR HERNÁNDEZ, María Velia, María Consuelo GARCÍA TREVIÑO y Yolanda GARZA GORENA, **Guía para la investigación documental**, Trillas, 2002

NOVELLE LÓPEZ, Laura, **Elaboración de TFG, TFM e teses: Claves para o éxito**, Universidade de Vigo, 2022

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Non haberá cambios nin nas metodoloxías nin nos contidos. A única diferenza será que as titorías personalizadas e a atención do tutor ou titora serán virtuais a través do campus remoto

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

No caso de que as medidas excepcionais asío esixan, a avaliación non será presencial, senón presencial virtual a través do campus remoto, pero o sistema seguirá sendo o memos mudando so o medio de comunicación.